

విజయవాడ

తెలంగాణ మాస పత్రికకు

**ఆన్ని గ్రామాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతమైన విజయవాడ కావాలి !**

**విజయవాడ వివరాలకు
వెంటనే రాయండి.**

సర్క్యులేషన్ మానేజర్

విజయవాడ

**9, దేశికా రోడ్డు,
మైలాపూరు,
మద్రాసు - 600 004**

విజయవాడ

సంపాదక వర్గం

సంపాదకుడు
లయన్ కె వి. గోవిందరావు,
డి.ఎ., ఎల్. ఎల్. డి
గౌరవ సహాయ సంపాదకులు
బొమ్మకంటి శ్రీనివాసాచార్యులు,
ఎమ్.ఎ., పి.హెచ్.ఎస్.
వి. బాలకుమార్, ఎమ్.ఎ., డి.ఎల్.
సబ్బయ్య
కె.వి.ఎస్. గోవిందరావు,
డి.ఎ., ఎల్. ఎల్. డి
కె.వి.ఎస్ శ్రీరత్నబాబు,
డి.ఎ., డి.కామ్, డి.ఎల్.
కె.వి.ఎస్ విజయకుమార్
కె. రత్నకుమారి

చందా వివరాలు

శాశ్వత చందా	1,000.00
జీవిత చందా	250.00
3 సంవత్సరాలకు	52.00
సంవత్సర చందా	18.00
ఎయిర్ మెయిల్ (1 సంవత్సరం)	80.00
సీ మెయిల్ (1 సంవత్సరం)	45.00

చందాలు సంవత్సరం వారీగా పంపించాలి :

విన్నడమ్

9, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు,
మద్రాసు-600 004

ఈసంచికలో

జూన్ 1984

ద్యానం:	2
సంపాదకుని పేజీ	2
చిట్టి దేవతలకు చిన్న కథలు	5
ఇండియా సాధించిన ప్రపంచ రికార్డులు	7
ప్రపంచ వింతలు - నయాగరా జలపాతం	9
నవ్య	13
ఎందుకు?	14
ముక్కుకు గాలి వదలిపోత సాధనం	15
భారత యోగులు - తిరువళ్లువర్	17
నవ్య పుస్తాన	22
భారతీయ మనీషులు -	
అలాన్ ఆక్టేవియన్ హ్యూమ్	25
బహుమతి పొందిన వ్యాసం	29
కార్టూనులు గీయటం ఎలా?	33
మీకు తెలుసా:	34
గుండెజబ్బు రాకుండా ముందు	
జాగ్రత్తలు	35
భక్తి చేయదగిన శక్తి వనరులు	41
ప్రపంచ వార్తలు	46
దంత సంరక్షణకు అవసరమైన	
జాగ్రత్తలు	49
కలం స్నేహితులు	55
పోటీలు	59
పోటీలు (ఫలితాలు)	63

ముఖచిత్రం-కలర్ బ్రాన్స్ పరెస్సె:
శ్రీ ఎన్. కె. సుందరం, మద్రాసు-32.

తెలుగు 'విన్నడమ్'కు ఇది మూడవ సంవత్సరం

నిజమైన ఆచార్యులు

తేమి ఎలెన్

మానవ జాతిలో వేల సంవత్సరాల కొకడూ, అలా ఆచార్యులు జన్మిస్తారు. నిజమైన ఆచార్యుణ్ణి పట్టి ఇచ్చే అంశం ఆయన జీవించే తీరు. సామాన్యులైన ఇతరుల జీవన విధానంకంటే అది భిన్నంగా ఉంటుంది. ఒక వ్యక్తి నుంచి గాని, ఒక పుస్తకంనుంచి గాని గ్రహించినవి కావు ఆయన బోధనలు! జీవితం నుంచి స్వయంగా గ్రహించిన సత్యాలు అవి. ముందు తాను ఆచరించి గాని ఆయన ఏ విషయమూ ఇతరులకు ఉపదేశించడు. లక్షలమంది స్వామిజీలలో ఎవరో ఒక్కరినే ఆచార్యుడుగా మానవజాతి ఆమోదిస్తుంది

“మనిషికి నాలుక ఒకటే; చెవులు మాత్రం రెండు. దీని అర్థం:

‘తక్కువగా మాట్లాడు, ఎక్కువగా విను!’ అని:” —అబ్రహామ్ హుస్ దాయ్

సోపాదీక్షణి వేటి

ఎవరు పెద్దమనిషి ?

‘మనిషి’కి ముందు ‘పెద్ద’ అనే విశేషణం చేర్చే సరికి అర్థంలో ఎంతో మార్పు వస్తుంది. అయితే — సాధారణంగా ‘పెద్ద

మిక్కిలి పెద్ద రేడియో టెలిస్కోపుతో నూతన వేదశాల

మిక్కిలి పెద్ద రేడియో టెలిస్కోప్ లు అమర్చిన వేదశాల (observatory) ఒకటి రష్యాలో ఉజ్ బెకిస్తాన్ లోని సామర్కండ్ నమీనులో నిర్మిస్తున్నారు. ఉజ్ బెక్ అనే గొప్ప ప్రాచీన రష్యన్ ఖగోళ శాస్త్రవేత్త జన్మించిన స్థలంలో ఆయన గౌరవార్థం దీనిని నిర్మిస్తున్నారు కోట్ల సంవత్సరాలకు గాని వాటి కాంతి భూమిని చేరుకోని సుదూర నక్షత్రాలను కూడా ఈ వేదశాల నుంచి ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు పరిశీలిస్తారు.

మనిషి' అనే మాటను అంత తీవ్రంగా మనం తీసుకోడం లేదు. అద్దమైన వారి విషయం లోనూ పడే పదే ఈ మాట వాడుతూ ఉండడం వల్ల అరిగిపోయిన నాణెం లాగ చాలా వరకు ఈ మాట తన పరపతిని కోల్పోయింది. 'తేనె' కూడా రోజూ అదే పనిగా తాగుతూ ఉంటే వెగటనిపిస్తుంది గదా! 'భారత రత్న'లాంటి బిరుదుల ప్రదానం అతి విరళం కావడం వల్లనే వాటి కంత గౌరవం!

అయస్కాంతంలాంటి ఆకర్షణగలవాడు, మృదువుగా, ప్రేమగా ప్రతి మాటను తూచి తూచి మాట్లాడుతూ ఎవ్వరినీ నొప్పించకుండా ఉండేవాడు, స్వార్థ దృష్టి లేకుండా ప్రజాసేవ చేసేవాడు ధనిక, నిర్దన భేదాలను గాని, జాతి, వర్ణ భేదాలనుగాని పట్టించుకోకుండా మానవజాతి కంతటికీ సమానంగా మిత్రుడై నవాడు. ప రో డ్ లో ఎవ్వరిని గురించిగాని కటువుగా మాట్లాడనివాడు తన చుట్టూ ఉన్న వారిలోని 'మంచి'నే ఎప్పుడూ గ్రహించేవాడు, కష్టంలో ఉన్నవారిని ఆదుకునేవాడు, తనకు జరిగే అన్యాయాలను క్షమించగలవాడు, రాజకీయాలలో, మత విషయాలలో ఎవరి నమ్మకాలు వారు కలిగి ఉండే హక్కు ఉందని ఆమోదించేవాడు 'పెద్దమనిషి' అని నిర్వచించవచ్చును

'పెద్దమనిషి' అనిపించుకోడానికి మనం ఎలాంటి డిగ్రీలూ పొందనక్కరలేదు రైలు స్టేషన్ లలో పనిచేసే పోర్టర్ లూ, రోడ్డుమీద నిలిబడి ట్రాఫిక్ ని ఆదువుచేసే పోలీసులూ కూడా కావా లంటే తోటివారికి ఎంతో మేలు చేయగలరు. 'పెద్ద మ ని షి' అనిపించుకునే

జీవిత్యులలో పోషణ

తియ్యని కబుర్లు చెప్పే ముప్పు

నువు చాలా తియ్యని కబుర్లు చెబుతావు ప్రసాద్!
నీకు షుగర్ వుండేమిటి?

యోగ్యత ధనికులకూ, పేదలకూ, రాజాకీ, చప్రాసీకీ సమంగానే అందుబాటులో ఉంది.

దక్షిణ పనిచేసే ఒక సుప్రసిద్ధమైన సంస్థ తమ ప్రతిభను చాటుతూ ఇలా పత్రికలలో ప్రకటించింది: "దేవుడు 'మనిషి'ని సృష్టించాడు. మేము 'పెద్ద మనిషి'ని సృష్టిస్తున్నాము." ఆహా! 'పెద్దమనిషి' అనే మాటకు ఎంత చిత్రమైన వ్యాఖ్యానం! మంచి దుస్తులూ, విలువైన వేషమే 'పెద్దమనిషి'ని చేస్తాయని చాలా మంది భావన! కాని అది నిజం కాదు.

తన సుఖం చూసుకోకుండా, బిసుగూ విరామం లేకుండా తోటి ప్రజలకు ఆహార దాన్యాలు పండించడం కోసం పొలాలలో అహర్నిశలూ చెమటోర్చి పనిచేసే రైతు నిజమైన 'పెద్దమనిషి!' వెనుకటికి ఎవరో

"పంద ఉదార భావాల కన్న

ఒక్క అందమైన పని మిన్న!" — జేమ్స్ రెనల్ లోవెల్

అన్నారు: “పెద్దమనిషి తేయాకులాంటివాడు. వేడి నీళ్ళలో వేసినప్పుడే తేయాకు అనులు రుచీ, విలువా బయట పడుతాయి.” అని.

నిజమైన ‘పెద్ద మనిషి’ సున్నితమైన స్వభావం కలిగి, ఆలోచనలలోనూ, చేతలలోనూ ఉదాత్తంగా ప్రవర్తిస్తాడు. తన విశ్వాసాలను అతడు ఎన్నడూ పదలుకోడు; అవసరమైతే వాటి కోసం తన ప్రాణాలు అర్పిస్తాడు. తనకు ఏ విధంగానూ ఉపయోగ పడని వారిని కూడా అతడు ఆదరిస్తాడు. ఎవరికీ చిరాకు కలిగించకుండా అందరికీ తలలో నాలుక లాగ చునులు కుంటాడు. ఎవరేది చెప్పినా చెయ్యకపోయినా, ఎవరి మనస్సునూ నొప్పించడు. ఐశ్వర్యానికి అతడు దూరం కావచ్చు; కాని వివేకానికి మాత్రం ఎన్నడూ దూరం కాదు. అతడు దివాళా తీయవచ్చు; ఆయినా గౌరవం కోల్పోడు. ఎన్ని కఠిన పరిక్షలు ఎదురైనా, అన్నిటికీ తట్టుకొని నిజమైన పీరుడుగా నిలుస్తాడు. ‘గెడ్రో సియా’ ఎడారిలో దప్పికతో అలమటిస్తూ కూడా అలెగ్జాండరు అక్కడ ఉన్న అందరికీ చాల వసే కారణంతో అనుచరులు తెచ్చిన నీటిని త్రాగడానికి నిరాకరించాడు. సర్ ఫిలిప్ పిట్సీ తీవ్రంగా గాయపడిన కూడా ఎవరో తన కందించిన గ్లాసెడు నీళ్ళను “నా ఆవసరంకంటే నీ ఆవసరం గొప్పది” అంటూ తనకంటే తీవ్రంగా గాయపడిన వక్కపై నెరుకుడికి దానం చేశాడు.

మీలో ప్రతి ఒక్కరూ ‘పెద్ద మనుషు’లు అనదగిన మిత్రులు మీకు ఎంతమంది ఉన్నారో తెక్కివేసి చూడండి. అలాంటివారిని మీ

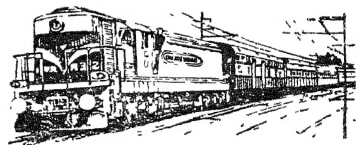
వేళ్ళమీద లెక్కించడానికి మీరు నానా అవస్థా పడవలసి రావచ్చు. లేకపోతే ‘డయోజనిస్’ లాగ పట్టపగలే లాంతరు చేత బుచ్చుకుని ‘పెద్దమనుషుల’ను వెదుకుతూ బయలుదేర వలసి రావచ్చు!

ఈ రోజులలో చాలా పట్టాలనూ, దిరుదులనూ కష్టపడి సంపాదించడానికి బదులు డబ్బుపెట్టి కొనుక్కోడం జరుగుతుంది. ఉత్పత్తి గౌరవాలకోసమే నేడు మనుష్యులు జీవిస్తున్నారు; మరణిస్తున్నారు.

చాలామంది నిజంగా తమకు యోగ్యత లేని గౌరవాలతో కులుకుతున్నారు. ముఖం, దుస్తులూ మనిషి మనస్సుకీ, హృదయానికీ దర్పణాలు అనే మాట అన్ని సందర్భాలలోనూ నిజం కాదు. ఒకప్పుడు ఒక వ్యక్తిని చూసి అతడు ‘పెద్దమనిషి’ అని మీరు

(మొత్తం 64 వ పేజీలో)

ఇండియాలో రైల్వే చాకచక్యం

ఇండియాలో రోజూ ఒక కోటి మంది ప్రయాణికులనూ, 70 లక్షల టన్నుల సరుకులనూ మొత్తం 11,000 రైలు బళ్ళు 7,000 పైచిలుకు స్టేషన్లకు చేరవేస్తున్నాయి. రోజూ అవి 13 లక్షల కి.మీ.ల దూరం నడుస్తున్నాయి.

“పాపి తనకే హాని కలిగించుకుంటాడు;

అన్యాయపరుడు తనకే అన్యాయం చేసుకుంటాడు!”

-మార్క్స్ ఆరీలియన్

చిట్టిదేవతలకు చిన్న కథలు

అర్థం లేని వివాదాలు

స్వామీ రామతీర్థ

ముగ్గురు కుర్రవాళ్ళకు వాళ్ళ యజమాని ఒక నాణెం కాసుకగా ఇచ్చి, దానిని ముగ్గురూ సరి సమానంగా పంచుకోవడమన్నాడు. ఆ నాణెంతో ఏదైనా వస్తువు

హిందావానా కావాలి? అన్నాడు. పరి యన్ 'అదేం కుదరదు, కొందా' మన్నాడు. వాళ్ళల్లో ఏకాభిప్రాయం కుదురలేదు. ప్రతివాడూ తను చెప్పిందే కొనా లవి పట్టుబడుతున్నాడు. ఇలా వాదించుకుంటూ

ముఖచిత్ర వ్యాఖ్య

(ఏప్రిల్ 1984)

“స్వామీ: ఏడు కొండలవాడా:

నీవే రక్షించాలి ఈ ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని!”

—పి. శ్రీనివాసరెడ్డి, వరంగల్.

* * *

“కలియుగ దేవా:

కాపాడ రావా?”

—వీ. వి. ఎస్. ఎస్. శర్మ, అనకాపల్లి.

* * *

“తిరుమల తిరుపతి వేంకటేశ్వరా:

‘విసదమ్’ బహుమతి నొసగుమయా!”

—బి. వి. యర్. నారాయణరావు, గుంటూరు.

కొని దానిలో ముగ్గురూ మూడు భాగాలు తీసుకోవాలి అని వారు అనుకున్నారు. వారిలో ఒకడు ఇంగ్లీషువాడు, ఒకడు హిందువు, మూడోవాడు పరి యన్. ముగ్గురికీ ఒకరి భాష ఒకరికి అర్థం కాదు. అందుచేత నాణెంతో పంచుకొనాలో నిర్ణయించుకోడం కష్టమయింది. ఇంగ్లీష్ కుర్రాడు ‘వాటర్ మెలాన్’ కొందా మన్నాడు. హిందువు ‘అలా వీల్లేదు నాకు

“మన లక్ష్యం దేశం, మొత్తం దేశం:

దేశం తప్ప ఇంకోటి కాదు!”

—దేనియల్ వెబ్స్టర్

ఇసుదప

ముగ్గురూ వీధిలో నడుస్తూ ఉండగా ఆ ముగ్గురి భాషలూ—ఇంగ్లీషు, హిందుస్తానీ, పర్యయన్—తెలిసిన ఒక పెద్దమనిషి వారికి ఎదురయ్యాడు.

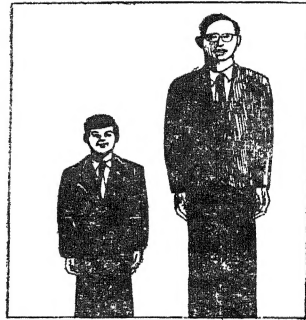
ఏ విషయమై వారు తగాదా పడుతున్నారో తెలిసికొన్న ఆ పెద్ద విన్నపియ్యాడు. వాళ్ళు ఒప్పుకుంటే వారి తగాదాను తాను పరిష్కరిస్తానన్నాడు. ముగ్గురూ ఏకగ్రీవంగా అతనిని మధ్యన రీగా అంగీకరించారు. వారి వద్ద నాటెం తీసుకుని ఆ మధ్యవర్తి బజారుకి వెళ్ళి ఒక పెద్ద పుచ్చకాయ కొనుక్కొచ్చాడు. వాళ్ళకు కనిపించకుండా దానిని ఒక గదిలోకి తీసుకువెళ్ళి 3 సమానమైన ముక్కలుగా కోతాడు. ముందుగా ఇంగ్లీషు బాలుని లోపలికి పిలిచి “నీకు కాలిపిండి వాటర్ మెలాన్ కదా! ఇదిగో నీ వాటర్ మెలాన్!” అంటూ ఒక ముక్క అతనికి ఇచ్చాడు. తన మాటే సాగి నందుకు సంతోషపడి అతను వెళ్ళిపోయాడు. తరువాత హిందువును పిలిచి, “ఇదిగో నీ హింద్ వానా!” అని మరో ముక్క అతనికి ఇచ్చాడు. తను కోరుకున్నదే మధ్యవర్తి కొన్నందుకు ఆ తర్వాత పొంగిపోయాడు. అనంతరం పర్యయన్ ను పిలిచి “నీకు కావలసింది తర్వాతే కదా! ఇదిగో తీసుకో!” అంటూ మూడో ముక్క అందించాడు. వెనుకటి ఇద్దరి లాగే అతనూ పరమానంద పడాడు.

ఆ ముగ్గురు కోరుకున్నదీ నిజానికి ఒకే వస్తువు. అయినా వారి మధ్య వివాదం ఎందుకొచ్చింది? ఒకరి భాష ఒకరికి తెలియక పోవడం వల్ల వచ్చింది. ఒకే వస్తువుకి మూడు

భాషలలోనూ మూడు పేరు పేరు పేర్లు ఉండడం వల్ల వచ్చింది. సరిగ్గా ఈ కుర్ర వాళ్ళ లాగానే ఈ నాడు వివిధ మతాలవారు ఒకరితో ఒకరు కలహానికి దిగడం జరుగు తుంది.

—(‘కామకోటి వాణి’ సౌజన్యంతో)

ప్రపంచంలో మిక్కిలి పొడగరి

రాబర్ట్ పెరింగ్ వాడ్ లో 1918 ఫిబ్రవరి 22 న ఇలినాయిస్ రాష్ట్రంలోని ఆల్టన్ లో 8½ పౌండ్లు బరువు గల సాధారణ శిశువుగానే జన్మించాడు. కాని రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ విపరీతంగా పొడుగు ఎదుగు సాగాడు. 5 వ ఏట 5' 4", 10 వ ఏట 6' 5", 14 వ ఏట 7' 5", 18 వ ఏట 8' 3½" ఉన్నాడు. అక్కడికి పెరగడం ఆగలేదు. 22 వ ఏట ఇన్ ఫూయెంజా జ్వరంతో అతడు మరణించే నాటికి అతని ఎత్తు 8' 11.1"; బరువు 439 పౌండ్లు.

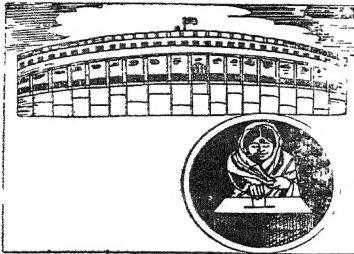
“భూలోకంలో ‘నరకం’ చూడా లంటే ఏడుపు గొట్టువాని హృదయంలోకి చూడు!”

—బర్త్రక్

శ్రీ శ్రీ

రాఘవేంద్ర రావు

ప్రపంచ రికార్డులను నమోదు చేసిన 'గిన్నెస్ బుక్'లోని 15,000 ఎంట్రీలలో దాదాపు రెండు శాతం దాకా ఇండియాకూ, ఇండియన్లకూ సంబంధించినవి ఉన్నాయి. 'గిన్నెస్ బుక్' తాలూకు 1988 వ సం. రపు ఎడిషన్ ననుసరించి ఈ క్రింది వివరాలు సేకరించబడ్డాయి.

* ప్రపంచంలో విడి ఆవాస గృహాల సం: మిక్కిలి ఎక్కువగా ఉన్న దేశం ఇండియా. 1972 లో ఇక్కడ 10,02,51,000 ఇళ్ళు ఉన్నాయి.

* మిక్కిలి ఎత్తైన ప్రదేశంలో నిర్మించబడిన ఇళ్ళు కూడా ఇండియాలోనే ఉన్నాయి. టిబెట్ సరిహద్దు సమీపంలోని బస్సీలో సముద్ర మట్టానికి 19,700 అ.ల ఎత్తున ఇళ్ళు నిర్మించబడ్డాయి.

* ఎక్కువ హత్యలు చేసిన హంతకుని విషయంలో కూడా ఇండియాదే రికార్డు: 'బుర్రాన్' అనే ఠగ్ 1790 మొదలు 1840 వరకూ జౌద్ సమీపంలో మొత్తం 931 మందిని పీత పిసికి వదించినట్లు స్వయంగా అంగీకరించాడు. మనుష్యులను తిన మరిగిన 'చంపావత్' పెద్దపులి 1907 లో కర్నూల్ జిల్లా కార్పెట్ చేత కాల్చి వేయబడింది. కేవలం 436 మందినే తను పొట్టను బెట్టుకుంది:

* ప్రపంచంలో జరిగిన మిక్కిలి విస్తృతమైన ఎన్నికలు 529 మంది సభ్యులతో కూడిన ఇండియన్ పార్లమెంట్ ఎన్నికలు:

* మిక్కిలి గొప్ప మెజారిటీతో ఎన్నికైన అభ్యర్థి రామ్ విలాస్ పశ్వాన్. 1977 మార్చి నెలలో జరిగిన ఎన్నికలలో బీహార్ లోని హజీపూర్ నియోజక వర్గంలోని మొత్తం 8,25,179 వోట్లలోనూ 4,24,545 వోట్లు జనతా పార్టీ అభ్యర్థి అయిన పశ్వాన్ కు వచ్చాయి.

“దబ్బు దగ్గరికి వస్తే అందరి మతం ఒక్కటే!” — వోలేక్

* ప్రపంచంలో ఉత్పన్న సమయంలో ఒకచోట సమావేశం అయిన మిక్కిలి పెద్ద గుంపు 1977 జనవరి 19 న అలహాబాద్ లో జరిగిన కుంభమేళ సందర్భంలో ఆని రికార్డ్ అయింది. ఆ ఏడు 1.27 కోట్ల మంది ఆ ఉత్పన్నానికి వచ్చారు.

* సుదీర్ఘ కాలం కొనసాగిన కోర్టు కేసు ఇండియాలోనే నమోదయింది. 1205 లో మాలోజీ తోరత్ దాఖలు చేసిన దావాలో 761 ఏళ్ళ అనంతరం 1968 ఏప్రిల్ 28 న 'పూనె' లో మాలోజీ వంశీకుడు బాలా సాహెబ్ వట్టోజీ తోరత్ కు అనుకూలంగా తీర్పు చెప్పారు. మత సంబంధమైన ఉత్పన్నాలలో జరిపే చుర్యదలకు సంబంధించిన తగాదా అది.

* ప్రపంచంలో మిక్కిలి పొడవున్న రైల్వే ప్లాట్ ఫారం ఇండియాలోనే ఉంది. అది ఖరగ్ పూర్ స్టేషన్ ప్లాట్ ఫారం. దాని పొడవు: 2,783 అ. య.

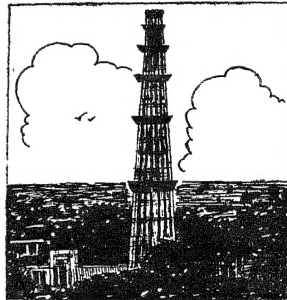
* మిక్కిలి దారుణమైన రైలు ప్రమాదం కూడా ఇండియాలోనే జరిగింది. 1981 జూన్ 6 న షిహార్ లో ఒక రైలు భాగ్యతీ

నదిలో పడిపోయి, 800 మంది పై చిలుకు మరణించారు.

* కరువు, కాటకాల విషయంలో కూడా ఇండియాదే అగ్ర శాంబూలం. 1770 లో వచ్చిన బ్రహ్మాండమైన కరువు సందర్భంలో ఒక్క బెంగాల్ లోనే కోటిమంది జనం మరణించారని అందనా.

* ఇండియా ప్రపంచ రికార్డును స్థాపించిన చుర్యక ఉపద్రవం 1979 ఆగస్ట్ 1 న 'మోర్టీ' దామకి గంపి పడడం. సుమారు 5,000 మంది ఆ సందర్భంలో మరణించారు.

* మిక్కిలి దారుణమైన పడగళ్ళ వాన ఇండియాలోనే కురిసింది. 1888 ఏప్రిల్ 2 న మొరాదాబాద్ లో జరిగిన ఆ దుస్సంఘటనలో 246 మంది హతు అయ్యారు.

* మీకు తెలుసో, తెలియదో - ఢిల్లీలోని మన కుతుబ్ మీనార్ ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎత్తైన, ఎలాంటి ఆధారాలూ లేని రాతి కట్టడం. దీని ఎత్తు 288 అ.య. 1194 లో ఇది నిర్మించబడింది.

* గణిత శాస్త్ర ప్రావీణ్యంలో ప్రపంచ (మగతా 57 వ పేజీలో)

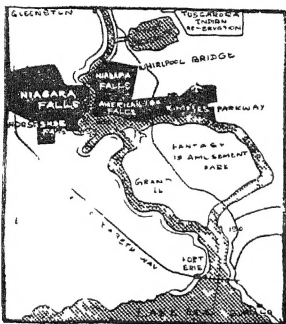
"తాను హాని చేసిన వారి మీద ద్వేషం ఉండడం మానవ నైజం!"

—టూసిటన్

ప్రపంచ వారతలు

నయాగరా : సాగ

రాఫువేంద్ర రావు

“ఈ స్పష్టిలో దానికి అదే సాటి!” అన్నాడు, నయాగరా జలపాతాన్ని 1678 లో మొట్టమొదట సందర్శించిన ఫ్రెంచ్ మాతన ఖండాన్వేషకుడు (explorer) రాబర్ట్ డి లాసలే.

ఆయన వర్ణనలో స్వల్పంగా అతిశయోక్తి ఉంటే ఉండవచ్చును. ఎందుకంటే రెండో కొనను సుప్రసిద్ధ ఐరిష్ రచయిత ఆస్కార్ వైల్డ్ నయాగరా జలపాతాన్ని ఇలా నిరసిస్తాడు: “పెద్ద మొత్తంలో నీరు ఎవరికీ ఉపయోగ పడకుండా అపమార్గంలో వ్యర్థమై

పోతున్న దృశ్యమే ఈ నయాగరా!”

“అయినా - ఇది అత్యద్భుతమైన దృశ్యం అని మీరు ఒప్పుకోరా?” అని ఆయనను నిగ్గు తీశాడు ఒక పత్రికా విలేఖకుడు.

“నీరు అలా క్రింద పడిపోకుండా అక్కడే ఆగిపోయి ఉంటే అప్పుడు అది అత్యద్భుతమైన దృశ్యం అయేది!” అన్నారు ఆస్కార్ వైల్డ్.

ఆస్కార్ వైల్డ్ లాంటి వారు ఎలా అభిప్రాయ పడ్డా, సుమారు గత 180 ఏళ్ళుగా నయాగరా జలపాతం అంతర్జాతీయమైన ఆకర్షణ అయింది. ప్రస్తుతం 60 లక్షల మంది దాకా వచ్చి ఏడేటా ఈ జలపాతాన్ని సందర్శించి పోతున్నారు. టూరిస్టుల కోసం వేసిన

సీసా సందేశాల ద్వారా ప్రేయసిని పొందిన ఇటాలియన్!

అంటోనియో ప్రాచీ తనకు ఒక ప్రేయసి కావా లంటూ తన వివరా లన్నీ వ్రాసిన లేఖకు 1,282 కాపీలు తీయించి, వాటిని సీసాలలో పెట్టి మధ్యధరా సముద్రంలో వదిలాడు. ఫలితంగా కొద్ది నెలలలోనే అన్నా పీట్టో అనే ప్రేయసి అతడికి లభించింది.

“అసూయ ఆరవి అగ్ని!”

కరపత్రం సగర్వంగా ఈ జలపాతాన్ని 'ప్రపంచంలో సుప్రసిద్ధమైన అడ్రసు' అని వర్ణిస్తూంది.

క్రిందపేడు ఆగట్ట నెలలో ఉల్లాసకరమైన ఒక ఉదయం పూట 'టోరాంటో' నగర పరిసరాల నుంచి 130 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న నయాగరా జలపాతం చూడడానికి 'క్వీన్ ఎలిజబెత్ వే' రోడ్డు మీదుగా కార్లో మేము బయలు దేరాము. సుప్రసిద్ధమైన ఆ రోడ్డుమీద

పోతూంటే ముందుగా ఓకవిలే, స్టోనీ క్రిక్, బ్లింగ్టన్ అనే అందమైన చిన్న చిన్న పట్టణాలు తగులుతాయి. ఆ తరువాత కెనడా తాలూకు పల్లెపట్టణాలూ, వ్యవసాయ క్షేత్రాలూ, పీచ్, చెర్రీ, బ్రాక్ష వళ్ళ తోటలూ కనులకు విందు చేస్తాయి.

గంభీరంలో మేము 'జగత్ ప్రసిద్ధమైన ఆ అడ్రసు'ను చేరుకున్నాము. అవాళ సెలవు రోజు కాకపోయినా కార్లు చీమల బారులాగ 'పార్క్' చేపి ఉన్నాయి. మా కారును 'పార్క్' చేసేందుకు తగిన స్థలం

అన్వేషించడానికి మరో అరగంట పట్టింది. ఆ నయాగరా పట్టణంలో ఎక్కడ చూసినా రంగు రంగుల టీ ప్లట్ల లాంటి తేలిక వేసవి దుస్తులు ధరించి చేతిలో కేమేరాలతో టూరిస్టులు తండోపతండాలుగా మాకు ఎదురయ్యారు.

మొట్ట మొదటిసారి ఆ జలపాతాన్ని దర్శించిన ఉజ్జం నిజంగా మనం నిర్మాంతపోతాము. అకుపవృత్తి సురగలు కక్కుతూ గుర్రపునాదా అకారంలో ఉన్న ఒక కొండ అంచుమీద నుంచి పడుగులు పడుతున్నంత హోరుకో తెల్లని పొగమంచు లాంటి నీటి తుంపరలను పైకి ఎగజిమ్ముతూ నీరు క్రిందపడే ఆ దృశ్యం మన కళ్ళు చెదరగొడుతుంది.

మీకు లెక్కలూ, వివరాలూ కావాలంటే సెకనుకి 2 లక్షల ఘ.అ. ల నీరు, లేదా విముషానికి 9.5 కోట్ల గాలన్ల నీరు కొండ అంచుమీద నుంచి అఖాతమైన ఆ లోయలోకి పడుతుంది. అలా పడుతూ కనిపించే ఆ నీరంతా 'ఈరీ' సరస్సు నుంచి నయాగరా నది ద్వారా ప్రవహించి వస్తుంది. హోరుమని చప్పుడు చేస్తూ ఆ విధంగా ఆ లోయలో పడిన నీరు మెలికెలు తిరుగుతూ పారి చివరికి

ప్రిటీమ్ నందికి 1984 ఫార్స్టర్ అవార్డ్

'ఇలస్ట్రేటెడ్ పీక్స్ ఆఫ్ ఇండియా' ప్రస్తుత సంపాదకుడు శ్రీ ప్రితిమ్ నందికి 1984 ఇ.ఎమ్. ఫార్స్టర్ అవార్డు ఇస్తున్నట్లు ప్రకటించారు. కవిగా, అనువాదకుడుగా, విమర్శకుడుగా, సంపాదకుడుగా ఆయన విశిష్ట ప్రతిభకు గుర్తింపు ఈ అవార్డ్:

“అనమగ్రత”కు కన్నతల్లి ‘తొందర’!”

- బ్రెజిల్ సామెత

‘ఓంటారియో’ నరస్సులో కలుస్తుంది. విస్తీర్ణంలో ఆ ‘ఓంటారియో’ నరస్సు ప్రపంచంలోని నరస్సులలో 14 వది.

ప్రపంచం అంతటిలోకి మిక్కిలి ఎత్తైన జలపాతం అయిన వెనిజులాలోని 3,212 అ.ల ఎత్తునుంచి వడే ‘ఎంజెల్’ జలపాతంతో పోల్చి చూస్తే నయాగరా జలపాతం ‘మరు

నయాగరా జలపాతాన్ని
తిలకిస్తున్న టూరిస్టులు

గుఱ్ఱ’ అనవచ్చును. కెనడా వైపున ఉన్న ‘హార్ప్స్-షూ’ జలపాతం కేవలం 186 అ.ల ఎత్తు, 2,500 అ.ల వెడల్పు కలది. అమెరికా వైపున ఈ జలపాతం ఎత్తు 193 అ.లు, వెడల్పు 1,000 అ.లు. ప్రపంచంలో ఇంత కంటే ఎత్తైనవీ. వెడల్పునవీ జలపాతాలు ఎన్నో ఉన్నా వాటికి నయాగరా జలపాతం అంత ప్రశస్తి రాలేదు. అడపా దడపా కొందరు విచిత్ర వ్యక్తులు ఒక పీపాలో దూరి జలపాతం మీదుగా క్రిందికి దొర్లడం, జలపాతం పైన ఎత్తుగా ఈ చివర నుంచి ఆ చివరికి ఒక తీగ కట్టి దానిమీద నడవడం లాంటి

ఫీట్లు చేసి ఈ జలపాతానికి మరింత ప్రచారం కలిగిస్తున్నారు.

అలా తీగ మీద నడిచిన వారిలో మిక్కిలి ప్రముఖుడు ఫ్రాన్స్ తాలూకు జీన్ ఫ్రాంకోయిస్ గ్రావెల్ట్ (1824-97) అనే వార్తెస్ బ్లాండిన్. జలపాతం పైన 160 అ.ల ఎత్తున 3 అం.ల వెడల్పు గల త్రాటిమీద 1,100 అ.ల దూరం నడిచి బ్లాండిన్ 1859 జూన్ 30 న నయాగరా జలపాతం దాటాడు. ఆ తరువాతి సంవత్సరం తన ఏజంట్ అయిన హోరీ కార్లార్డర్ని పీపు మీద ఎక్కించుకుని మళ్ళీ బ్లాండిన్ ఆ జలపాతాన్ని దాటాడు.

తగినంత డబ్బు చేతిలో ఉండాలేగాని ఈ జలపాతాన్ని 12 వేర్వేరు కోణాల నుంచి మనం దర్శించవచ్చును. కన్ను చెదరగొట్టేటంత అద్భుతమైన ఆ పరిసరాల మొత్తం దృశ్యాన్ని చూడాలంటే 520 అ.ల ఎత్తున్న ప్లైలాన్ టవర్ ఎక్కి, దాని మీద నుంచి చూడాలి. లేదా ‘పాన్ ఎయిర్ హెలికాప్టర్ లిమిటెడ్’ వారు నడుపుతున్న ‘హెలి

పాఠకుల అభిప్రాయాలు

(ఏప్రిల్ 1984)

“భూమికి ఆకర్షణ శక్తి ఉందంటారు—
మరి ఆకాశాన్నింటే ధరలను అది
క్రిందికి ఆకర్షించడే?”

—హెచ్. ఫణి, అనంతపురం.

“ఉన్నవాడు అడుక్కుంటే అప్పు;
లేనివాడు అడుక్కుంటే ముప్పి!”
—సుందరగిరి విజయ్ ప్రసాద్, వరంగల్.

“ఒక్క సంతోషం వంద విచారాలను తరిమికొడుతుంది.” —చై నా సా మెత్

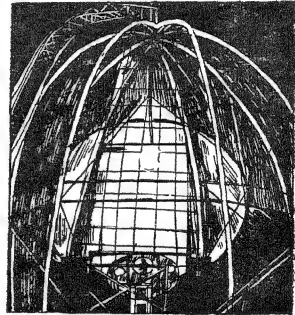
కాస్టర్ ఎక్కి విహంగావలోకనం చేయ వచ్చు. కొందరికి క్రింది భాగం నుంచి ఆ జలపాతాన్ని చూడాలనే సరదా ఉండవచ్చును. ఆ దృశ్యం చూడాలంటే ఇంచుమించు జల పాతం పొందం దరిదాపులదాకా తీసుకుని వెళ్ళి చూపించే లాంచ్ మీద ప్రయాణం చెయ్యాలి. అక్కడికి మీకు తప్పి కలుగకపోతే జల పాతం పైన తీగెలమీద నడిచే క్వానిప్ ఏరో కార్లో పోయి ఆ మనోహర దృశ్యం తిలకించ వచ్చును.

నయాగరా పట్టణంలో మీకు కనిపించే 10వ అక్కడి జలపాతం ఒక్కటే కాదు. సరదాగా వచ్చే వినోదయాత్రకులూ, వివాహం అయిన కొత్తలలో విహార యాత్రలకు బయలుదేరిన కొత్త జంటలూ చూడగలిగిన విచిత్రాలు దాదాపు 100 దాకా అక్కడ ఉన్నాయి. అక్కడి 'మెరీన్ లాండ్'లో అద్భుతమైన ఫీట్లు చేస్తూ అందరికీ వినోదం కలిగించే రాకాసి తిమింగిలాలను (giant killer whales) చూడవచ్చును. లేదా డ్రేగన్ పర్వతం అంచుమీద గొప్ప 'ద్రిట్' కలిస్తూ ప్రయాణించే 'రోలర్ కోస్టర్' రైలు ఎక్కవచ్చును. మ్యూజియంలు చూడాలనుకునే వారికి ది నయాగరా ఫాల్స్ మ్యూజియమ్, 'ది రిఫ్లెక్స్ బిల్డ్ ఇట్ ఆర్ నాట్ మ్యూజియమ్', 'గిన్నెస్ మ్యూజియమ్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్స్', 'ఎల్విస్ ప్రెస్లీ మ్యూజియమ్' లాంటి ఎన్నో మ్యూజియంలు నయాగరాలో ఉన్నాయి. చివర చెప్పిన మ్యూజియంలో కీర్తిశేషుడైన సుప్రసిద్ధ 'గాయక నటుని' తాలూకు 10 లక్షల డాలర్లు ఖరీదు చేసే కాడి లాక్ కారు, 75,000 డాలర్లు ఖరీదు చేసే

వజ్రాలు పొదిగిన చేతి గడియారం ప్రదర్శించబడుతున్నాయి.

పరిశ్ర ప్రయుక్త నవారు కారులో చేరువలో ఉన్న 'యంగ్స్ టౌన్'కి వెళ్ళి రావచ్చును. అక్కడి నయాగరా కోటలో 1728 నుంచి 1812 వరకూ ఆ ప్రాంతాలలో జరిగిన యుద్ధాలన్నిటినీ వివరాలనూ ప్రదర్శిస్తున్నాయి. 'కాక్ పియిల్' పానీయానికి మొదట ఆ పేరు రావడానికి కారణమైన సంఘటన (మిగతా 49 వ పేజీలో)

కొత్తరకం సౌరవిద్యుద్ యంత్రం

సౌరశక్తిని 1,000 రెట్లు పెంచగల ఒక కొత్తరకం సౌర విద్యుదుత్పాదక యంత్రం నమోదాను పశ్చిమ జర్మనీలోని 'లోరఖ్'లో ఉన్న బోమిన్ సోలార్ కంపెనీ తయారు చేసింది. మామూలు యంత్రాల బరువులో 10వ వంతు మాత్రమే ఉండే ఈ యంత్రానికి గాలి నుంచీ, భూశి నుంచీ రక్షణ కల్పించే కవచం ఉంది. ఈ యంత్రాన్ని మొదట ఆఫ్రికాలోనూ, ఆసియాలోనూ నెలకొల్పుతారు.

“జబ్బు చేసినప్పుడు గాని ఆరోగ్యం విలువ మనకు తెలియదు!”

నవ్వు

చావుకు కారణం:

యువకుడైన ఒక డాక్టర్ ఇంటికి వస్తూనే భార్యతో “ఇవాళ ఘోరమైన పొరపాటు చేశానే!” అన్నాడు.

అదుర్దాగా అడిగింది

“ఒక డెత్ సర్టిఫికేట్ మీన తొందరలో పొరపాటున ‘చావుకు కారణం’ వ్రాయవలసి ఉన్నచోట నేను సంతకం చేసేశాను!”

పుస్తకాలు చెల్లేందుకు సులభోపాయం:

ఫ్రాన్స్ లోని ‘నైస్’ నగరం నుంచి వచ్చే ఒక దిన పత్రికలో ఒక రోజు ఒక ప్రకటన వెలువడింది:

“యువకుడూ, రూపసీ అయిన ఫలానా కోటీశ్వరుడు ‘వి....’ గారు వ్రాసిన ఫలానా నవలలోని నాయక పంటి అమ్మాయిని వివాహ మాడా అనుకుంటున్నారు. అలాంటి లక్షణాలు గల అమ్మాయిలు వెంటనే వచ్చి ఆయనను కలసి మాట్లాడవచ్చును.”

ఆ ప్రకటన వెలువడిన 20 గంటల లోగా ‘వి....’ గారు వ్రాసిన ఆ ఫలానా నవల ప్రతులన్నీ చెల్లి పోయాయి.

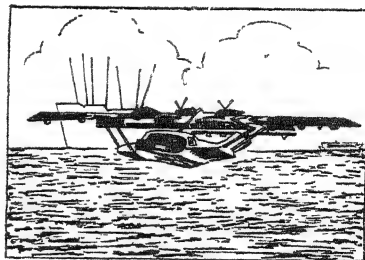
విజ్ఞాన తృప్తి:

టీచర్: మీ వాడికి విజ్ఞాన తృప్తి బాగా ఎక్కువండీ!

తల్లి: మరేనండి... మా వాడికి నా ‘విజ్ఞానం’, వాళ్ళ నాన్నగారి ‘విజ్ఞాన తృప్తి’ వచ్చాయిండీ!

(మిగతా 14 వ పేజీలో)

నీటిమీద దిగి అక్కడి నుంచే మళ్ళీ ఎగిరే విమానం

‘డి ఓ. 24 టి.టి.’ అనే నీటి మీద దిగి, నీటిమీద నుంచే మళ్ళీ పైకి ఎగురగల కొత్త రకం విమానాన్ని ప్రస్తుతం బాల్టిక్ సముద్రంలో పరీక్షిస్తున్నారు. గంటకు 400 కి.మీ.ల దాకా వేగంతో ఇది ఎగుర గలదట!

“గౌరవాలు పొందడం కాదు గొప్ప -
వాటికి తగిన అర్హత సాధించడం గొప్ప!”

ఎందుకు?

వాన నీరు ఉప్పుగా
ఎందుకు ఉండదు?

ఉప్పునీరు ఉప్పుగా ఉండడానికి కారణం వర్షం రూపంలో ఆ నీరు భూమి మీద పడింది మొదలు మన ఉపయోగం కోసం మన ఇళ్ళకు తెచ్చుకునే లోగా దానిలో ఎన్నెన్నో ఖనిజ లవణాలు కలియడం. నిజానికి నీటి ఉప్పుదనం నేలలో నుంచి వస్తుంది. సుద్దనేలలోని నీరు మరీ ఉప్పుగా ఉంటుంది.

వాన నీరు నిజానికి బట్టి పట్టిన నీరు లాంటిది. అంత స్వచ్ఛంగా ఉంటుంది. వదులు, నమ్మద్రాలు, సరస్సుల లోని నీరు అవిరిగా మారేటప్పుడు ఆ అవిరిలో ఆ నీటిలోని ఖనిజ లవణాలే చేరవు. పొగమంచు గుండా వాన

పడితే తప్ప, లేకపోతే సాధారణంగా ఆ నీరు మిక్కిలి స్వచ్ఛంగా ఉంటుంది, ఉప్పు నీరుగా మారే అవకాశం దానికి లేదు.

(18 వ పేజీ తరువాయి)

‘నా ఆరోగ్యానికి కీలకం...!’

“ఇంత పుద్గావ్యంలో కూడా మీ రింత దృఢంగానూ, ఆరోగ్యంగానూ ఉండ గల గడంలో రహస్యం ఏమి ఉంటుంది?” అడిగాడు ఒక శతవృద్ధుని ఒక యువకుడు.

క్షణం పేపు ఆయన తీవ్రంగా ఆలోచించి, ఇలా అన్నాడు: “ఐహళాః వ్యాధులను కలిగించే సూక్ష్మ క్రిములను కనిపెట్టక ముందే నేను పుట్టి ఉండడం అందుకు కారణం కావచ్చు.”

కావ్యాస్వాదన:

కొత్తగా వెలువడిన ఒక కావ్యం మంచి చెడ్డలను గురించి ఇద్దరు యువకులు తీవ్రంగా వాదించుకుంటున్నారు. వారిలో స్వయంగా కవిత్వం వ్రాసే యువకుడు రెండో వాడితో అన్నాడు: “ఒక్క పద్యం అయినా నువ్వెప్పుడూ గిలికిన పాపాన పోలేదు. ఆ కావ్యంలోని రుచి నీ తెలా తెలుస్తుందిరా!”

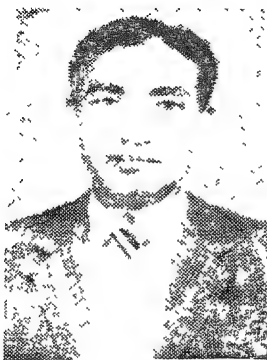
రెండోవాడు తడుముకోకుండా ఇలా జవాబు చెప్పాడు: “నే నెప్పుడూ ఏ కోడి గుడ్డునూ పొదుగలేదు — నిజమే! అయినా గుడ్డును పొదిగే ఆ కోడిపెట్టల కంటే అప్లెబ్ రుచి నాకే బాగా తెలుసు!”

“అత్యున్నత వరక ద్వారానికి చేర్చే త్రోవలు
మూడు: కామం, క్రోధం, దురాశ”

—భగవద్గీత

ముక్కుకు గావివడపోత సాధనం

డా॥ జె. ఎస్. పశ్రీచా

[వంజాబ్ లోని 'ఐంగ్' లో 1938 మార్చి 13 న జన్మించిన శ్రీ పశ్రీచా వంజాబ్ యూనివర్సిటీ నుంచి ఎం.బి.బి.యస్. డాక్టర్ పట్టా అందుకున్నారు. 1968 లో 'చర్మవ్యాధుల చికిత్స' (dermatology) లో పి.హెచ్.డి. తీసుకున్నారు. ప్రస్తుతం న్యూఢిల్లీలోని 'ఆల్ ఇండియా ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్' లో చర్మవ్యాధులకూ, సుఖ వ్యాధులకూ సంబంధించిన విభాగంలో అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్.]

'అలెర్జిక్' లకు సంబంధించిన ఒక విశేషం ఏమిటంటే - రోగి తన 'అలెర్జిక్' కారణం ఏమిటో తెలుసుకుని దానిని పరిహరించిన మరుక్షణం ఇంకే వైద్యం అక్కర లేకుం

డానే రోగం దానంతట అదే నివారణ అవుతుంది.

కొన్ని రకాల 'ఉబ్బసం', 'రై నిటిస్' (ముక్కు వాచి. దిబ్బిడినేసి నీరుకారుతూ ఉండే హే ఫీవర్), దురదలు, దద్దురు (witicaria), 'ఆటోవిక్ డెర్మటైటిస్' (మోచేతుల ముడతలలోనూ, మోకాళ్ళ ముడతలలోనూ, మెడక్రిందా, చర్మం మందంగా అయి నల్లబడడం, దురదలు), 'పాంఫోలిక్స్' (అర చేతులలోనూ, మడమల మీదా దురద

బావ పరిచయ పోటీ

(ఏప్రిల్ 1984)

“పాప మంటే లేదు భీతి

ప్రాణ మంటే కడు ప్రీతి!”

— చలసాని నత్యనారాయణ, ఏలూరు.

“ఎవరి ప్రాణం

వారికి తీపి!”

— మట్లా అప్పలస్వామి, దేవాది.

“బుద్ధి జీవులు గడ్డి తింటే

గడ్డి తినే జీవులు బుద్ధి చెబుతాయి!”

— టి. బాలకిషన్, బేతవోలు.

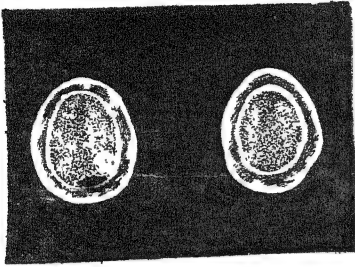
“స్వతః 'మంచివి', 'చెడ్డవి', అని లేవు:

మన ఆలోచనల వల్లే అవి 'మంచివి', 'చెడ్డవి' అవుతాయి.” — షేక్స్పియర్

విషయాలు

పొక్కులు) - ఇలాంటి 'అలెర్జిక్' లన్నీ గాలిలో ఎగిరే కంటికి కనిపించని కొన్ని సూక్ష్మ కణాలను లోపలకు పీల్చడం వల్ల సంక్రమిస్తాయి. అలాంటి సూక్ష్మ కణాలలో కొన్ని:

1. పుష్పాడి (pollen) : అన్ని రకాల చెట్ల, పాదు మొక్కల తాలూకు పూలనుంచి గాలిలో చేరే కణాలు.

2. కుక్క గొడుగుల తాలూకు జీవ కణాలు (fungal spores) : వాతావరణం తేమగా ఉన్నప్పుడు కూరగాయలు మొ.నవాటి మీద పెరిగే బూజు లాంటి పదార్థాల కణాలు.

3. చీడ పాలునులు (dandruff) : కుక్కలు, పిల్లలు, సీమకుందేళ్ళు, పశువులు మొ.న వాటి శరీరం మీది చీడనుంచి రాలే వెంట్రుకలూ, పొలుసులూ.

4. క్రిమి భాగాలు (fragments of insects and mites) : పాత సామాన్లు, తివాచీలు, పుస్తకాలు, పైళ్ళు మొ.లో కనిపించే చెదవంటి సూక్ష్మక్రిముల భాగాలు.

పై కణాలలో దేనిపట్ల అయినా ఒక వ్యక్తికి 'అలెర్జిక్' ఉంటే ఆ కణాలను అతడు లోనికి పీల్చడం వల్ల ఆ వ్యాధి లక్షణాలు

కనిపిస్తాయి.

వాతావరణంలో మరో రకపు సూక్ష్మ కణాలు కూడా ఉంటాయి. పరిశ్రమల లోనూ, గనులలోనూ వెలువడే ధూళికణాలు అవి. వందదార మిల్లులలోనూ, సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలలోనూ, పిండి మరలలోనూ, బిట్టల మిల్లులలోనూ, వివిధ రాసాయనిక పదార్థాలు ఉత్పత్తిచేసే ఫ్యాక్టరీలలోనూ ఈ విధమైన ధూళిచేత వాతావరణం కలుషితమై ఉంటుంది. ఆ ధూళి కణాలను తిరిగి తిరిగి పీల్చడం వల్ల అక్కడ పనిచేసే కార్మికులకు వచ్చే వ్యాధులను 'న్యూమో కోనియాసిస్' అంటారు. ఈ వ్యాధులు బయట పడడానికి చాలా సంవత్సరాలు పట్టవచ్చు. క్రమంగా రోగికి శ్వాస కష్టం అవుతూ వస్తుంది.

వ్యాధి కలిగించే కణాలు లోపలికి పోకుండా నిరోధించేందుకు సహజంగానే మనిషి శరీరంలో కొన్ని ఏర్పాట్లు ఉన్నాయి.

1. ముక్కులోని వెంట్రుకలు కొంతవరకూ ఈ కణాలను నిరోధిస్తాయి. 2. మీసాలూ, (మొతా 5 కే వ శేజీలో)

శతాధిక వృద్ధులలో ప్రపంచ రికార్డు

ప్రస్తుతం రష్యాలోని అజర్ బెయిజాన్ రిపబ్లిక్ (Trans Caucasian Republic of Azerbaijan)లో 1200 మంది శతాధిక వృద్ధులు ఉన్నారు. వారిలో చాలామంది కళ్ళద్దాలు లేకుండా చదువుతారు. వారి వినికిడి శక్తి దెబ్బ తినలేదు. ఇప్పటికీ కాయకష్టం చేయ గలరు. ఇంతమంది శతాధిక వృద్ధులు ఉన్న ప్రాంతం ప్రపంచంలో మరోటి లేదు.

“దైన్యం రక రకాల వ్యక్తులతో పరిచయం కలిగిస్తుంది.” — షేక్స్పియర్

జాగ్రత్త యోగులు

‘తిరుక్కురళ్’ గ్రంథకర్త తిరువళ్ళవర్

డా॥ మను జి. భగత్

గడచిన 2 వేల ఏళ్లుగా తమిళ జాతి జీవితం మీదా, సాహిత్యం మీదా అసాధారణమైన ప్రభావం చూపిన ఉద్ గ్రంథం - ‘కురళ్’. ఆ

‘కురళ్’ను తమిళ జాతికి అనుగ్రహించిన యో గి, కవి, తత్వవేత్త, స్వ ఎతి కర్త అయిన మహాను భావుడు తిరు వళ్ళవర్. మద్రాసులో ప్రతి ప్రభుత్వ బిస్సులోనూ క ని పి ం చే ఆయన చిత్రపటం, సూక్తు లూ, ఆయన పేర నుంగం బా క ం లో నిర్మించబడిన విశిష్ట సౌధం ‘వళ్ళవర్ కోట్టమ్’ నేటికీ తమిళులు ఆయనను ఎలా ఆరాధి స్తు న్నదీ సూచిస్తాయి.

క్రీ.శ. మొదటి శతాబ్దంలో తిరువళ్ళవర్ జీవించి ఉండవచ్చు నని ఊహిస్తున్నారు. ఇతర భారత యోగు లందరి లాగానే తిరు వళ్ళవర్ జీవిత చరిత్ర కూడా విస్పష్టంగా

గాని, సమగ్రంగా గాని ఎవ్వరికీ తెలియదు. ప్రచారంలో ఉన్న కొన్ని గాథలనుబట్టి - ఆయన మదురైలో జన్మించారు. ‘భగవాన్’

అనే ఒక బ్రాహ్మణునికి, ‘ఆది’ అనే ఒక తక్కువ కులం ప్రీతి కలిగిన అక్రమ సంశాసం ఆయన!

అసలు పేరు ఎవరికీ తెలియదు. ‘తిరువళ్ళవర్’ అంటే వళ్ళవర్ కులంలో పుట్టిన వచిత్ర వ్యక్తి అని అర్థం ఆ నాటి వళ్ళవర్ కులస్తులు ఏనుగుల మీద ఎక్కి డప్పు వాయిస్తూ రాజ శాసనాలు చాటింపు వేస్తూ ఉండేవారు. నేటికీ తక్కువ

తిరువళ్ళవర్

కులం వారిలో పూజారులనూ, చెప్పే వారిని, పంతుళ్ళనూ ‘వళ్ళవర్’లు అనడం ఉంది.

వళ్ళవర్ బాల్యం ఎలా గ డి చి ం డీ, ఎక్కడ ఎవరివద్ద ఆయన విద్యాభ్యాసం

“‘ప్రాత’ను నిలుపుకో; ‘క్రాత’ను తెలుసుకో;” —చైనా సామెత

విషాదమే

చేసింది మనకు కచ్చితంగా తెలియదు. సంప్రదాయంగా వస్తున్న కథల ప్రకారం ఆయనను ఒక బ్రాహ్మణుడు పెంచి పెద్దచేశాడు ఒక చిన్న ఓడ కెప్టాన్ 'ఇలాంసింగ్' ఆయనకు ఆ ప్ర మిత్రుడు. చాలుగా ఎందరో విదేశీయులను కలసి మాట్లాడే అవకాశం ఆయనకు లభించినట్లు తోస్తుంది. వివిధ జాతుల, మతాల సంస్కృతులూ, అచార వ్యవహారాలూ ఆయనకు తెలుసు. వర్తకులతోనూ, రైతులతోనూ కలసి మెలవి తిరిగి, వారి నమ్మకాలనూ, అచారాలనూ ఆయన గ్రహించారు.

యమకుడుగా - ఈ లోకాన్ని గురించి, లోకంలోని మనుష్యులను గురించి తెలుసుకోవా లేనే గాదమైన తిష్ట ఎక్కువలో కనిపించేది. 'మార్గ నగాయన్' అనే ఆయన వక్రువర్తి తన కూతురు చిన్ని పెళ్ళి చేస్తానని వచ్చాడు. గృహస్థ ధర్మాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇచ్చే వక్రువర్ ఆ వధువు శక్తి, సామర్థ్యాలను పరీక్షించా లనుకున్నాడు. ఒక తల్దైడు ఇసుక ఇచ్చి "దీనిని అన్నంగా వండి తెస్తే మీ అమ్మాయిని నేను వివాహమాడుతాను" అని ఆయనతో అన్నాడు ఆ అమ్మాయి పేరు వాసుకి. ఆ అందమైన వరుడు చెప్పిన పని సాధ్యమే అని నమ్మి మారు మాట లేకుండా ఆమె ఆ ఇసుకను పొయిమీద పెట్టి వండసాగింది. సౌశీల్యవతికి నమస్త దేవతలూ సహాయం చేస్తారు. చిత్రంగా ఆ ఇసుక ఉడికి అన్నం అయింది. వాసుకి అమాయకత్వం, విధేయతా వక్రువర్ కి నచ్చాయి అతడు ఆమెను వివాహమాడాడు.

అనంతరం ఆ బాధాభర్తల మైలాపూర్

(ప్రస్తుతం మద్రాసులో ఒక పేట)లో స్థిరపడ్డారు. ఒక ప్రాచీన దేవాలయం, దాని చుట్టూ కొబ్బరి చెట్లూ, స్వాముల ఇళ్ళూ ఉన్న అందమైన, ప్రశాంతమైన ఒక గ్రామం అది. అక్కడ కొబ్బరి ఆకులు నేసిన ఒక మట్టి ఇంట్లో ప్రశాంత పరిసరాలలో వక్రువర్ దంపతులు జీవించేవారు. జీవనోపాధికి చేనేత వృత్తిని ఆయన అవలంబించాడు. వృత్తులన్నిటిలో ఆయన దృష్టిలో 'చేనేత' మిక్కిలి అమాయకమైన వృత్తి!

వక్రువర్ బట్టలు నేస్తూ ఉంటే కండె

రోజు రోజూ పెరుగుతున్న
ప్రపంచ జనాభా

ఇటీవల ఐక్యరాజ్య సమితివారు జరిపిన జనాభా పరిశీలన ప్రకారం 2,019 నాటికి ప్రపంచ జనాభా 700 కోట్లు కాగలదు. గత అయిదేళ్ళలోనూ రోజు వారీ జనాభా అభివృద్ధి 1,80,000. రోజూ 3,20,000 మంది పుడుతుంటే 1,40,000 మంది చనిపోతున్నారు.

"అంతఃకరణ స్వచ్ఛంగా ఉంచుకోః"

ఎదారి మధ్య విర్యయంగా నిద్రపోః" — ఆరబ్బీ సామెత

ఇటూ అటూ తిరుగుతూ అయే లయాత్మక మైన ధ్వనితో పాటు ఆయన నోటి వెంట వెలువడే 'కురక్' గీతాలు కూడా అదే లయతో ఆ శ్రోతను పోయేవారికి వినిపిస్తూ ఉండేవి. అక్కడికి సముద్ర తీరం చాలా దగ్గర. నిత్యం సముద్ర ఘోష వింటూ తుఫాన్ లతో, ఒడుదుడుకులతో సాగే ఈ మానవ జీవితం కూడా ఆ సముద్రం లాంటిదే అని ఆయన అనుకునేవాడు.

తన అవసరాలకు మించి ఎక్కువ ఏమీ కోరకుండా నిరాదంబరంగా ప్రశాంతంగా వళ్ళువర్ జీవితం గడిపాడు. తన భర్త కోడుకున్న గృహిణీ ధర్మా లెప్పి వాసుకితో మూర్తీభవించాయి. సరళమైన ఆమె అంద బంధాలు వళ్ళువర్ ని ఆనందపరవళ్ళుణి చేసేవి. సుఖ, శాంతిలతో, నిత్య సంతృప్తితో ఆ దంపతులు జీవి త గడుపుసాగారు. ఏ వేళప్పుడు ఏ అతిథి వచ్చి తలుపు తట్టినా అమిత ఆదరంగా ఆతిథ్య మిచ్చి ఆదరించే వారు.

తరచు కాను నేపిన వస్త్రాలు తీసుకుని వళ్ళువర్ సంతకు వెళ్ళేవాడు. న్యాయమైన ధర చెప్పేవాడు. బేరం చేయవలసిన అవసరం అవతలివారికి కల్పించేవాడు కాదు. 'ఓద్దు', 'శాంతం' మూర్తీభవించినట్టు కనిపించే పళ్లువర్ కి ఎలాంటి బేరగాడూ కూడా కోపం తెప్పించలేక పోయేవాడు కోపంగాని, దురాశగాని పీసం తూడా లేని వ్యక్తిగా, మానవులపట్ల కారుణ్యంతో నిండిన హృదయం గల యోగిగా క్రమంగా ఆయనను అందరూ గుర్తించసాగారు. ఆయన మహా జ్ఞాని అనే పేరు వాడ వాడలా వ్యాపించింది.

ఒకరోజున వళ్ళువర్ ఇంటికి ఒక ఆగం తుకుడు వచ్చాడు. "స్వామీ! గృహస్థాశ్రమం మంచిదా? సన్న్యాసాశ్రమం మంచిదా?" అని వళ్ళువర్ ను ఆయన ప్రశ్నించాడు. తనతో పాటు కొన్నాళ్ళు అక్కడ ఉండి, ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం స్వయంగా తెలుసుకో మని వళ్ళువర్ ఆ అతిథిని కోరాడు.

మరుసటి రోజు ఉదయం వాసుకి ఆ ఇరువురికి తరవాణి సేళ్ళతో నుంచి తీసిన చర్మ

సింహం ధర్మానికి చిహ్నం!

ప్రాచీన కాలంలో ఇండియాలో రాజులు 'సింహాసనం' (సింహాలు చెక్కి ఉన్న బంగారు పీఠం) మీద కూర్చుని ధర్మ నిర్ణయం చేసేవారు. అశోకుని ధర్మ చక్రంతో కూడిన స్తంభం అగ్ర భాగాన 4 సింహాలు చెక్కబడి ఉండడంలో ఉన్న రహస్యం ఇదే: ధర్మానికి చిహ్నం సింహం. సారనాథ్ లోని అశోక స్తంభం మీది ఆ భాగాన్నే భారత ప్రభుత్వం తన అధికార లాంఛనంగా గ్రహించింది.

"అరువు సొమ్ము బరువు చేటు:" — తెలుగు సామెత

అన్నం పెట్టి, నీళ్ళు తేవడానికి బావికి వెళ్ళింది. ఉన్నట్టుండి వళ్ళువర్ అన్నం వేడికి తన చేతులు కాలతున్నాయని గట్టిగా అరిచాడు. ఆ మాట విని వాసుకి బావిలో వేసిన కుండను మధ్యలో అలాగే వదలి, పరుగు పరుగున వచ్చి భర్తముందు కూర్చుని విసనకర్రతో విసరడం మొదలుపెట్టింది.

మరో రోజున మిట్ట మధ్యాహ్నం సూర్యుడు తీవ్రంగా ప్రకాశిస్తూ ఉన్న సమయంలో వళ్ళువర్ మగం ముందు కూచుని నేస్తూ కండె క్రిందకు జారవిడిచి, “నా కండె పడిపోయింది — వెతకాలి — దీపం తీసుకురా!” అని అరిచాడు. మారు మాట్లాడకుండా వెంటనే వాసుకి దీపం వెలిగించి తెచ్చింది.

అదర్భప్రాయమైన ఆ గృహస్థ జీవనం చూసి ఆ ఆగంతకుడు స్వయంగానే తన ప్రశ్నకు జవాబు తెలుసుకున్నాడు. వాసుకి లాంటి ఉత్తమ గృహిణి లభించనప్పుడు తప్ప సన్న్యసింపవలసిన అవసరంలే దని ఆయనకు ఖోభపడింది.

వాసుకి టన్ పోయేవరకూ ఆ దంపతులు సుఖంగా జీవితం గడిపారు. అవసాన సమయంలో వాసుకి సాధిప్రాయంగా భర్త వంక చూపింది. “ఏమిటి నీ సంశయం చెప్పు!” అని అడిగాడు వళ్ళువర్. “మన వివాహం అయిన కొత్తలో నేను మీకు భోజనం వడ్డిస్తే ఎప్పుడు అన్నం వడ్డించినా ప్రక్కన ఒక కప్పుతో నీళ్ళూ, ఒక సూదీ పెట్టె మని అదే కింద — అది ఎందుకు చెప్పండి!” అంది వాసుకి.

“అన్నం మెతుకులు క్రిందపడితే సూదితో

వానిని గుచ్చి తీసి కప్పులోని నీళ్ళలో కడిగి తిరిగి భుజించడానికి!” అని వళ్ళు వర్ అన్నాడు. అంతే — అన్నం ఒక్క మెతుకు కూడా పారవేయకూడ దని ఆయన మతం. ఆ జవాబు విని సంతృప్తిగా తుదిసారి కన్ను మూసింది వాసుకి. అమాయకురాలూ, అనుకూలవతీ అయిన వాసుకి ఆ ఒక్కసారి తప్ప భర్త ఆదేశాలను ఎన్నడూ ప్రశ్నించి ఎరుగదు.

భార్య వియోగ దుఃఖం భరించలేక వళ్ళువర్ సన్న్యసిండాడు. మానవ జీవితం

2,000 పౌన్ల బరు వుండే గద్ద గూడు

జీవితం అంతా గద్ద ఒకే “పెంటి”తో కాపురం చేస్తుంది. ఎ తెైన చెట్ల మీద ఒకే గూడు కట్టుకుంటుంది. ఏ పేటా ఆ గూటికి మరమ్మత్తులు చేస్తూ దాన్ని పెంచుతూ వస్తుంది. కొద్ది సంవత్సరాలలోనే దాని బరువు 2,000 పౌన్ల దాకా పెరుగుతుంది.

“యౌవనంలో కూడబెట్టు; వార్ధక్యంలో వాడుకో!”

వివిధ ముఖాలను సూక్ష్మంగా దర్శించి తాను గ్రహించిన సత్యాలను 'కుర్రో'లుగా గానం చేయసాగాడు. సాంఘిక, నైతిక విషయాలలో తమిళులకు వేదం అని చెప్పదగిన ఆ 'కుర్రో'కు పండిత జనుల ఆమోదం అంత తేలికగా లభించ లేదు మధురై లోని 'సంగం' (పండిత పరిషత్) వారికి తన 'కుర్రో' వ్రాతప్రతిని ఆయన పంపాడు. పాండిత్యంలేని ఒక హీన కులజుడు (వ్రాతాధని ఆ గ్రంథాన్ని వారు తిరస్కార భావంతో చూశారు. చివరకి దాని విలువను నిర్ణయించడానికి ఒక ఉపాయం ఆలోచించారు. అక్కడ ఉన్న కలువకొలనులో తేలుతున్న ఒక కొయ్య చెక్కమీద 'సంగం' పండితులంతా ఆ ప్రతిని చుట్టూ పెట్టుకొని కూచున్నారు. చిత్రంగా అందరూ చూస్తూ ఉండగా ఆ చెక్క క్రమంగా కుంచించుకుపోయి ఆ వ్రాతప్రతికి మాత్రమే సరిపోయేటంత చిన్నది అయింది. పండితులంతా కొలనులో పడి మునిగిపోయారు.

మద్రాసు 'జూ' ప్రాచీనత

'జూ'లు స్థాపించే ఉద్యమం ఇండియాలో 1855 లోనే ప్రారంభమైంది. మొట్టమొదటి 'జూ' మద్రాసులో ఆ ఏడాది స్థాపించారు. ఆ తరువాత 1857 లో తిరువనంతపురం లోనూ, 1863 లో బొంబాయిలోనూ, 1875 లో కలకత్తాలోనూ, 1921 లో లక్నోలోనూ 'జూ'లు వెలిశాయి. ప్రస్తుతం ఇండియాలో 27 'జూ'లు వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అజమాయిషీ క్రింద, 10 వివిధ పురపాలక సంఘాల యాజమాన్యంలోనూ ఉన్నాయి.

నక్సునర్ మహా కవి తన అవసాన సమయం సమీపించిందని గుర్తించారు. తన ప్రియ శిష్యులను పిలిచి వారితో ఆయన ఇలా అన్నారు: "నాయనా! నేనింక ఎక్కువ కాలం జీవించను. ఈ శరీరంలోనుంచి హంస ఎగిరి పోగానే ఈ దేహాన్ని తీసుకుపోయి ఒక అడవిలో వదలండి. అక్కడి పక్షులూ, అడవి మృగాలూ దానిని మట్టిలో కలుపనీయండి. ఆ తరువాత కొద్ది రోజులకే ఆయన దేహ త్యాగంచేసి అమరజీవి అయ్యారు:

1945 నుంచీ జరిగిన పరమాణు పరీక్షలు

స్వీడన్ లోని స్టాక్ హోమ్ లో ఉన్న అంతరాతీయ శాంతి సంస్థ నివేదిక ప్రకారం 1945 నుంచి ఇప్పటికి 1,000 పైచిలుకు పరమాణు పరీక్షలు జరిగాయి. వీటిలో 90 శాతం రెండు అగ్రరాజ్యాలైన రష్యా అమెరికాలు జరిపినవే! అమెరికా 838 పరీక్షలు జరిపితే రష్యా 398 పరీక్షలు జరిపింది.

“కాకిపిల్ల కాకికి ముద్దు:”

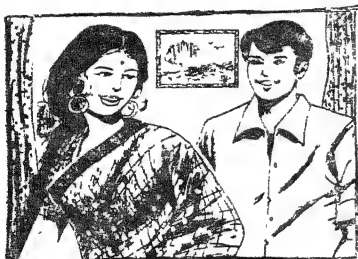
— తెలుగు సామెత

నవ్వు మహిమ

కె. లక్ష్మణరావు

“ఎప్పుడూ నవ్వుతూ, సంతోషంగా ఉంటే ఏ ప్రార్థనలకంటే కూడా తేలికగా అది నిన్ను దేవునికి చేరువ చేస్తుంది.”

—విచేకానంద

ఒక చిత్రం మీరు గమనించారో లేదో: ఈ సృష్టిలో ఉన్న అనంతకోటి జీవరాశిలోనూ మానవుడు ఒక్కడే నవ్వు నేర్చినవాడు: ‘నవ్వు’ మనిషికి అపురూపమైన వరం: మన ‘ఉత్సాహపు’ బాటరీలను ‘నవ్వు’ తిరిగి తిరిగి భర్తీ చేస్తూ ఉంటుంది.

సంతోషం కలిగినప్పుడు, ఉత్సాహభరితులం అయినప్పుడు, లేదా మన సంతోషాన్ని ఇతరులకు ప్రకటించాలనుకున్నప్పుడు మనం నవ్వుతాము. మన చుట్టూ ఉన్నవారికి మనం ఇవ్వగల మిక్కిలి హర్షదాయకమైన కానుక - ‘నవ్వు:’ ఏ ఇతర జంతువు తన

తృప్తిని, ఆనందాన్ని, ఉత్సాహాన్ని ‘నవ్వు’ ద్వారా ప్రకటించ లేదు. నిజానికి మానవుని విశిష్ట లక్షణాలలో ముఖ్యంగా పేర్కొన వలసింది - ‘నవ్వు:’

“నవ్వుదం చేతకాకపోతే నువ్వు సేర్వ మన్ గా పనికిరావు” అని సాధారణంగా అంటూ ఉంటారు. కాని, నిజానికి అన్ని వృత్తులకూ, జీవితంలోని అన్ని రంగాలకూ ఈ మాట వర్తిస్తుంది. ఇతరులతో మనం పనులు చేయించుకోవలసి ఉన్నప్పుడు ‘నవ్వు’ ఎక్కువ లాభసాటిగా కనిపిస్తుంది. మన

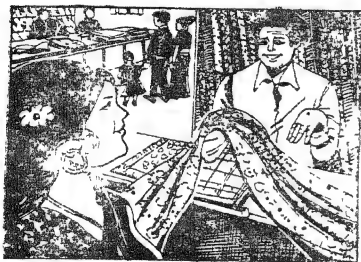
నిజమైన ‘విజయం’ ఏది?

జీవితంలో విజయం సాధించడం అంటే బోలెడు డబ్బు గడించడం, మేడలూ, మిద్దెలూ కట్టడం కాదు. జీవితంలో మనకు తగిన దని భావించి మనకు మనంగా ఎందుకున్న లక్ష్యం వైపు రోజూ కొంత కొంత పురోగమిస్తూ ఉండడమే నిజమైన ‘విజయం’. ‘లక్ష్యం’ అనేది—అది ఏదై నా కానియండి—మన జీవితానికి ఒక అర్థాన్ని కల్పిస్తుంది. అది అందకుండా ఉన్న కొమ్మ మీది ద్రాక్ష గుత్తిలాంటిది. నిత్యం కృషి చెయ్యడానికీ, మనల్ని ఉత్సాహ భరితుల్ని చేయడానికీ అది

—ఎర్ల్ వైటింగేర్

“ప్రగల్భాలు పలికేవారు వినరంత కూడా సాధించ లేరు!”

ప్రమాదాన్ని, అమాదాన్ని ప్రకటించడం మాత్రమే కాదు: 'నవ్వు' ఇతరులను మన ఆనందంలో పాలు పంచుకునేందుకు ఆహ్వానిస్తుంది. సంతోషాన్ని అంటువ్యాధిలాగ అందరికీ వ్యాపింప జేయడానికి 'నవ్వు'ను మించిన తేలికయిన, శీఘ్ర పరిణామ చూపే సాధనం ఇంకోటి లేదు. 'నవ్వు' చల్ల మనకు పోయేది ఏమీ లేకపోగా, మనకూ, ఇతరులకూ కూడా అది ఎంతో మేలు చేసుంది.

మన చుట్టూ తగినంత వేదన, విషాదం ఉన్నాయి. ఆ వేదనలను మరింత పెంచడం కాదు మనం చేయవలసిన పని: మన నవ్వు మన నరాలనే కాకుండా ఇతరుల నరాలను కూడా స్తిమిత పడేట్టు చేస్తుంది.

మన భావ ప్రకటన కచ్చితంగానూ, పటిష్ఠంగానూ జరిగేందుకు 'నవ్వు' తోడ్పడుతుంది. ఆదరానికి, అప్రయతకూ చిహ్నం 'నవ్వు.' నవ్వుతూ ఎదుటివాణ్ణి మనం పలుకరిస్తే అతని నరాల బిగువు తగి ధనాత్మకం (positive) గా అతడు ఆలోచించడం మొదలు పెడతాడు.

నువ్వు నవ్వితే లోకం అంతా నీతో కలసి నవ్వుతుంది. 'దుఃఖం' లో ఎవ్వరూ నీకు తోడు రారు. ఒంటరిగానే నీ దుఃఖాన్ని నువ్వు అనుభవించవలసి ఉంటుంది.

'నవ్వు' మనలో ఆనందాన్ని వెల్లివిరియజేసినట్లే ఇతరులలోనూ ఆనందాన్ని మేల్కొల్పిస్తుంది. మన 'ఋణాత్మక' (negative) మైన ఆలోచనలకూ, వైఖరులకూ 'నవ్వు' స్వస్తి చెబుతుంది. మన మనస్సులను విప్పారేట్టు చేసి నూతన భావాలకు స్వాగతం పలుకగల శక్తిని మనకు ఇస్తుంది.

నవ్వుతూ కోప్పడాల్సి ప్రయత్నించి

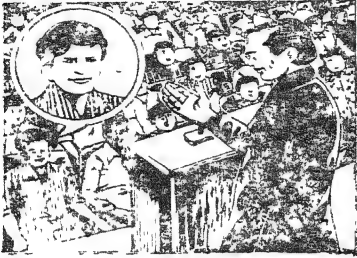
20వ శతాబ్ది వంచకాగ్రేసరుడు!

ఈ 20 వ శతాబ్దిలో పెర్సినాండ్ హార్టో డెమోరాను మించిన వంచకుడు ఉండడు. తను వెనుక చేసిన ఉద్యోగాల ఊహా చరిత్ర అతడు తయారు చేశాడు. ఇతరులు తనను గురించి వ్రాసినట్టు పోర్టరీ సంతకాలతో ప్రశంసా పత్రాలు సృష్టించాడు. ఎన్నో కళాశాలలలో పిహెచ్ డీ, గా చలామణీ అయి, వివియుక్త మనశ్శాస్త్రం (applied psychology) లో ప్రొఫెసర్ గా పనిచేశాడు. కొరియా యుద్ధ కాలంలో ఒక రాయల్ కెనడియన్ ఓడ మీద సర్జన్ లెఫ్టినెంట్ గా పని చేస్తూ అంతకు ముందు ఎలాంటి వైద్య శిక్షణా లేకపోయినా, 19 మంది సైనికులకు ఆపరేషన్లు చేసేశాడు. అతని బూటకం బయట పడేవేళకు ఎవ్వరికీ కనిపించకుండా అంతర్ధానం అయ్యాడు:

“అన్నిటిని నమ్మేవాడు నవ్వుపోతాడు;
వీడి నమ్ముచివాడూ నవ్వుపోతాడు!”

వివాదవి

చూడండి. ఎన్నటికీ మనం ఆ విషయంలో కృతకృత్యులం కాకపోము. ఒక్క క్షణంలో 'నవ్వు' మన విచారాలనూ, బాధలనూ దూరం చేస్తుంది. 'నవ్వు'కి గొప్ప ఉత్పాదక శక్తి కూడా ఉంది. ఒక్కొక్కప్పుడు మనకు పూర్తిగా సంతోషం కలుగనప్పుడు కూడా

నవ్వుతూ ఉండడంవల్ల చాలా లాభాలున్నాయి. నవ్వునల్ల కలిగే లాభం ప్రత్యక్షంగానే మనకు తెలుస్తుంది. అది మన సంతోషాన్ని పెంచి, మనస్సును ప్రశాంతపరచి, నాడీమండలంలో ఏర్పడిన బిగువులను నడతిస్తుంది.

'నవ్వు' మన కార్య దక్షతను పెంచుతుంది. మన జట్టు వారికి మనల్ని ఆదర్శ ప్రాయులను చేస్తుంది. మన నాయకత్వాన్ని అందరూ ఆమోదించేట్లు చేస్తుంది. నవ్వుతూ ఉండే మనిషి తాళాకు మెదడు మరింత 'ధనాత్మకం' (positive) గా పనిచేస్తుంది. ఎన్ని చెప్పినా, శాంతి, అశాంతి మనస్సుకు సంబంధించిన రెండు స్థితులు. మీరు పని చేసే కార్యాలయంలో ఎప్పుడూ నవ్వుతూ ఉంటే

ఎప్పుడూ 'ధనాత్మక' (positive) మైన ఫలితాలే ఆది ఇస్తుంది.

మీరు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నప్పుడూ, అవధానంతో ఏదో వింటున్నప్పుడూ, మనస్సును దేనిమీదనో లగ్నంచేసి ఉన్నప్పుడూ కూడా మెదపులమీద చిరునవ్వును చిందిస్తూనే ఉండవచ్చును. సహజంగా వెలువడే నవ్వు వ్యక్తులమధ్య సంబంధాలను మరింత వటివం చేస్తుంది. నవ్వుతూ పని చేస్తే మనం చేసే పని మనకు మరింత ఉత్సాహాన్ని, సంపృప్తిని కలిగిస్తుంది.

గాంధీ టోపీ

ఇప్పటికీ చాలామంది తలల మీద తరచు కనిపిస్తూంది గాంధీ టోపీ! దానిని ధరించేవారిలో ఒక్కడు నిజాయితీ పరు డుంటే లక్షమంది అవినీతి పరులు: అసవిత్రం చేస్తున్నారు ఆ టోపీని—

'అధికారానికి సాధనం అయింది

గాంధీ టోపీ ఈ నాడు

ఆ టోపీ శక్తిని మంత్రదండానికి లేదు త్యాగానికి, పవిత్రతకూ ఒకప్పుడు

చిహ్నం అది:

ఎవరి పేరువల్ల దానికి మహత్తు వచ్చిందో

ఆ మహాత్ముని ఆత్మ స్వర్గంలో నేడు

ఎంతగా జీవ పడుతుందో గదా—

ఆ టోపీ ధరించి చేస్తున్న

అక్రమాలు చూస్తూ:

—కె. టి. సరసింహాచారీ

“వడివడిగా పైకి ఎగత్రాకా లని చూసేవారు
ఒక్కసారిగా క్రింద పడతారు!”

భారతీయ మనోహర

అలాన్ ఆర్థర్ వియన్ హ్యూమ్

డా॥ డి. ఆంజనేయులు

ఇండియాకు బ్రిటిష్ పాలన నుంచి విముక్తి
సాధించడమే కాక, 1947 లో స్వాతంత్ర్యం
ప్రత్యం వచ్చిన తరువాత ఇప్పటి వరకూ

ఇంచుమించు అవ్యాపారంగా ఇండియాలో
ప్రభుత్వం నెరవేరుతూ వచ్చిన ఇండియన్ నేష
నల్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏడాది (1985) తన
శత జయంతి ఉత్సవాలు జరుపుకోబోతుంది.
చిత్రం ఏమిటంటే—అది 'ఇండియన్ నేష
నల్ కాంగ్రెస్' అయినా, దానిని స్థాపించిన

మహానీయుడు ఇండియన్ కాదు; ఒక ఆంగ్లే
యుడు. ఆయన పేరు అలాన్ ఆర్థర్ వియన్
హ్యూమ్; ఇండియా చరిత్రలో స్వర్ణాక్షరా
లతో లిఖించదగిన పేరు ఆయనది.
కాంగ్రెస్ ను స్థాపించడమే కాక ఇంచుమించు
రెండు దశాబ్దాలపాటు ఆయనే దానికి ప్రధాన
కార్యదర్శి:

అలాన్ ఆర్థర్ వియన్ హ్యూమ్ 1829 లో
స్కాట్లండ్ దేశంలో కష్టపడి సముద్రం మీద
పని చేసే ఒక సాధారణ కుటుంబంలో

పాఠ్య ప్రశ్నలు

ఏది—

1. తల ఉన్నా కళ్ళు లేనిది;
2. కన్ను ఉన్నా తల లేనిది;
3. కాళ్ళున్నా పాదాలు లేనిది;
4. అడుగులు ఉన్నా కాళ్ళు లేనిది;
5. పత్రాలు ఉన్నా ఆకులు లేనిది;
6. శాఖలు ఉన్నా ఆకులు లేనిది;
7. ముఖం ఉన్నా మెడ లేనిది;

పళ్ళు ఉన్నా నోరు లేనిది;

(జవాబులు 95 ప పుటలో)

“తన మనుగడకు అవసరమైనంత భూమి మీద

ప్రకృతి సిద్ధంగా ప్రతి మనిషికి హక్కుంది.”

.సర్ థామస్ మోర్

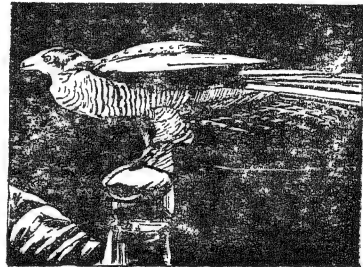
జన్మించాడు. ఆ యన తండ్రి జోసెఫ్ కొన్నాళ్ళు 'ఈస్ట ఇండియా కంపెనీ'లో పని చేసి, ఆ తరువాత ఒక తీవ్రవాది (radical)గా పార్లమెంట్‌కు ఎన్నికయ్యాడు. ఆ దిలో అలాన్ కొన్నాళ్ళు నౌకాదళ శిక్షణ పొంది, హెయిల్బర్ట్ విద్యాభ్యాసం చేసి, తన 20 వ ఏట 'బెంగాల్ సివిల్ సర్వీస్'లో చేరాడు.

దాదాపు రెండు దశాబ్దాల పాటు (1849 మొదలు 1887 దాకా) జిల్లా ఆఫీసర్‌గా పని చేస్తూ హ్యూమ్ జైను నివారణ కార్యక్రమాలలో విశేషానుభవం గడించాడు. ఆ తరువాత 3 ఏళ్ళు ఒక కేంద్రపాలిత శాఖకు అధిపతిగా ఉన్నాడు. అనంతరం సిమ్లాలో 'గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా' సెక్రటరీగా పని చేశాడు. కాని, ఆ పైన 3 ఏళ్ళలోగానే పై అధికారులతో తనకు ఏర్పడిన అభిప్రాయ భేదాలు కారణంగా పదవీ కాలం ముగియకుండానే ఆయన పదవి నుంచి విరమించుకున్నాడు.

ఆయన సమర్థత, ప్రభుభక్తి పై అధికారుల ప్రశంసలకు పాత్రం అయినా, ఆయన విర్భులత్వం, భారతీయులపట్ల అయనకు గల సానుభూతి హోమ్ గవర్నమెంటు వారికి కంటకం అయ్యాయి. విందులు, వినోదాలు అంటే ఉండే అనిష్టత వల్ల రెస్టెంటివ్ గవర్నర్‌గా పని చేసేందుకు ఆయన నిరాకరించాడు. ఆయనను 'హోమ్ మెంబర్'ని చెయ్య్యలని పైన్ రాయ్ చేసిన సిఫార్సును కొన్ని రాజకీయ కారణాల వల్ల ఆ నాటి కన్సర్వేటివ్ ప్రధాని మార్క్విస్ ఆఫ్ శాలిస్ బరీ త్రోసిపుచ్చాడు.

సివిల్ ఉద్యోగిగా పని చేసిన రోజుల నుంచీ హ్యూమ్‌కు విశేషాసక్తి కలిగించిన అంశాలు రెండు: పక్షులు, రైతులు; పక్షి శాస్త్రవేత్తగా ఆయన కృషి అపూర్వమైంది. సే పెడర్న్ (stray feathers) అనే ఒక పత్రికను ఆయన చాలా ఏళ్ళు నడిపారు. 'నెస్ట్ అండ్ ఎగ్స్ ఆఫ్ ఇండియన్ బిర్డ్స్' (ఇండియా పక్షుల గూళ్ళు, గ్రుడ్లు-1873), 'ది గేమ్ బిర్డ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' (ఇండియాలో

దేగ వేట

దేగలతోనూ, గ్రద్దలతోనూ వివిధ జంతువులనూ, పక్షులనూ వేటాడే వినోదం ప్రాచీన కాలంలో ఉండేది. మానవులు అక్షరాస్యులు కాక ముందు నుంచీ ఈ క్రీడ వారికి తెలుసు. యూరోపియన్ పర్వతల పశ్చిమాసియా వాసుల నుంచి ఈ క్రీడను నేర్చుకుని దేగ వేటకాండ్రను కొందరిని తమ వెంట తీసుకువెళ్ళారు 17 వ శతాబ్దంలో 'సాట్ గన్' వెలసిన తరువాత యూరప్‌లో ఈ క్రీడ చాలా వరకు అంతరించింది.

—('హల్లో ఫ్రెండ్స్' సౌజన్యంతో)

"ఆగ్నర్థంలో నుంచే తత్వశాస్త్రం పుడుతుంది!" —సోక్రటీస్

వేటాడదగిన పక్షి మూడు సంపుటలు (1879) వంటి ప్రామాణిక గ్రంథాలు కూడా ఆయన వ్రాశారు. ఆయన సేకరించిన పక్షుల రకాలూ, జంతు శిరస్సులూ, కొమ్ములూ సిమ్లాలోని ఆయన నివాసంలో అతిథులను ఆకర్షిస్తూ చకితులను చేసేవి. అనంతర కాలంలో లండన్ లోని బ్రిటిష్ మ్యూజియమ్ కి ఆయన వాటిని దానం చేశారు.

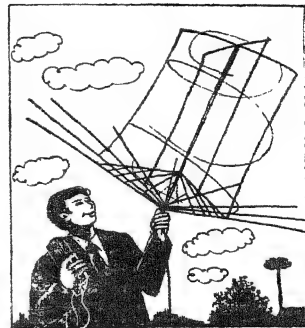
ఇండియన్ ప్రజలంటే ముఖ్యంగా ఇండియన్ రైతులంటే ఆయనకు తగని అభిమానం. దారిద్ర్యంతో క్రుంగిపోతున్న ఇండియన్ రైతుల మీద పన్నుల భారం తగ్గించడానికి ఆయన శాయశక్తులా ప్రయత్నించారు. చదువుకున్న భారతీయులకు భారతదేశ పరిపాలనలో పాల్గొనే అవకాశాలు కలిగించాలని ఆయన వాదించారు.

గవర్నమెంట్ పదవి నుంచి విరమించిన తరువాత ఎలాంటి సంకోచాలూ లేకుండా మరింత నిర్భయంగా భారత ప్రజలకు ఆయన సేవ చేశారు. తమ దేశం పరిస్థితిని మెరుగుపరుచుకునేందుకు చదువుకొన్న భారతీయులే నడుం కట్టాలని ఆయన భావన. తన వంటి విదేశీయులు బయటి నుంచి మాత్రమే స్వల్పంగా సాయం చేయగలరు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులకు చేసిన విజ్ఞప్తిలో ఆయన ఇలా అన్నాడు: “ఇండియాలో బౌద్ధిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ ఖిచ్చి సాధించడానికి మీరు ముఖ్యంగా కంకణం కట్టుకోవాలి.” ఆ విజ్ఞప్తి ఫలితంగానే 1883 లో మొదట ‘ఇండియన్ నేషనల్ యూనియన్’ వెలసింది. అదే ఆ తరువాత 1885 లో ‘ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్’ అయింది.

విలియమ్ వడ్డెర్ బర్న్, దాదాభాయి నౌరోజీ సాయంతో హ్యూమ్ 1885 లో మొట్టమొదట జాతీయ మహాసభ సమావేశపరిచారు.

1887 లో మద్రాసులో జరిగిన కాంగ్రెస్ మహాసభలో ఇండియాలో అసంఖ్యాకులై అభాగ్యుల జీవితాలపట్ల కొంచెం సానుభూతి చూపించవలసిందిగా తన దేశీయులకు (ఆంగ్ల)

సరళమైన పరికరం

గొడుగు ఉపలను తిరగేసి దాని మీద నిర్మించిన ఆంతునాను ఒక చేతిలోను చొక్కా తయారై చేతితో ఎక్కడికైతే నాకొ పోవడానికి వీలైన ‘వాక్-టాక్’ని మరోచేత్తోనూ పట్టుకుని దూరంగా ఉన్న ఏ నగరమిది అయినా తమ ఆఫీసు వారి మాట్లాడడం నేడు సాధ్యం అవుతుంది. అమెరికా మీద 35,000 కి.మీ. ల ఎత్త భూమితో సమాన వేగంతో పరిభ్రమించే ఏ.టి.ఎస్-3 కృత్రిమ ఉపగ్రహం ద్వారా ఆ సంభాషణ ప్రసారం అవుతుంది.

“అజ్ఞానానికి విశ్వరంభం తోడైతే ఇక అడగక్కర లేదు!” — సెన్ సెన్ హోవర్

విజ్ఞానము

ములకు) హ్యూమ్ విజ్ఞప్తి చేశాడు. ఆవేశ పూరితంగా ఆయన ఇలా ప్రకటించారు. 'శ్రమ, ఎముకలు పిండి చేసే శ్రమ, అకలి, జబ్బులు, యమ యాతనలు — ఇవే వారి నిషాదపూరితమైన ఆధ్యాత్మికతను జీవితాలలో నిమిషం ప్రదానం చేశాయి.' 1892లో విడుదల చేసిన ఒక సర్క్యులర్‌లో ఇండియాలో సామాజిక రైతు విప్లవం రాబోతుందని, గినిని ఎవ్వరూ అణచలేరని పాలక వర్గాన్ని ఆయన హెచ్చరించారు. ఆ రోజులలో ఆ సర్క్యులర్ దేశంలో తీవ్రమైన సంఘర్షణలకు కలిగించింది.

అరంభ దశలో కాంగ్రెస్ ఉద్యమాన్ని ప్రధానంగా పోషించిన నాయకుడు హ్యూమ్: 1885 నుంచి 1906 దాకా సుమారు రెండు శాబ్దాలు ఆయన కాంగ్రెస్ సంస్థకు ప్రధాన సర్వదర్శిగా ఉంటూ, దానికి విస్తృతమైన జ్యోతిని నిర్దేశించడం, ఆర్థిక వనరులు సమకూర్చడం, వారి క జాతీయ మహా సభలు రూపొందించడం ఆస్తి ఆయనే చేశారు. ఏ రంజింపల్లెనోగాని ఏ సంవత్సరం కాంగ్రెస్ భూమి ఆయన అధ్యక్షత వహించలేదు. హాళీ అధ్యక్ష కీర్తి ధరించక పోవడానికి ఆయన కీర్తి వైమరుజ్యం, విస్తృతమైన సేవా కారణాలు కావచ్చు:

కలకత్తా పట్టణంలోని ఉద్దేశించి ఆయన పిన సుప్రసిద్ధి విజ్ఞప్తిలో హ్యూమ్ త్యాగ భావం వెల్లడి అవుతుంది. వారిని ఆయన లా ఉద్దేశించారు:

"...అత్యుత్తమం, నిస్వార్థ బుద్ధి -

రెండే స్వాతంత్ర్యాన్ని, సామాజికాన్ని పొందేందుకు తమ గుర్రాన్ని సాధన అన్న

నిత్యసత్యాన్ని గుర్తించి, ఆ పద్ధతిలో మీరు కార్యచరణకు పూనుకునే లోగా మీ మెదల మీది కాడి మిమ్మల్ని మరీ క్రుంగడియకుండా చూసుకోండి."

85 ఏళ్ళపాటు ప్రజాసేవలో ధన్యమైన జీవితం గడిపి అవసరం కాలానికి ఇంగ్లండ్ తిరిగివెళ్ళి, 1912 జూలై 31న హ్యూమ్ తుది శ్వాస వదిలారు. ఇంగ్లండ్‌లో ప్రభవించిన ఒక ఉదాత్త వ్యక్తిగా, భారతీయులకు అత్యుత్తమ సేవ చేసిన మహనీయునిగా హ్యూమ్ పేరు ఆయన అభిమానుల మృదల యాలలో కాళ్యంతంగా నిలిచి ఉంటుంది:

ప్రపంచంలో మిక్కిలి వేగం
గల జంతువు చిరుతపులి!

'అడవి పిల్లి' అనబడే చిరుతపులి ప్రపంచంలో మిక్కిలి వేగంగా పయనించగల జంతువు. పెద్దపులి, సింహాల కాళ్ళ కంటే దీని కాళ్ళు పొడుగునూ, సన్నగానూ ఉంటాయి. ఏ దుప్పిసో వేటాడవలసి వస్తే గంటకు 75 మైళ్ళ వేగంతో కూడా ఇది పరుగెత్తుతుంది. చిరుతపులి వెంటబడితే ఏ జంతువు దాని బారి నుంచి తప్పించుకోలేదు.

"అరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవడం అవశ్యక ర్తవ్యం." — హెర్బర్ట్ స్పెన్సర్

జనమణుల పాండిత్య వ్యాసం

తిరునాళ్ళ - నాడు, నేడు

వారణాశి పాపయ్యశాస్త్రి,
శ్రీకాకుళం.

వ్యక్తి అప్రధానం అయితే...

తమిళంలో కైపులూ, వైష్ణవులూ కూడా పవిత్రతకు చిహ్నంగా ఒక పదానికి ముందు 'తిరు' చేరుస్తారు. 'తిరుమాళిగ' (పవిత్ర గృహం), 'తిరువారాధన' (దేవ తార్చన) మొనవి అలాంటివే. తెలుగువారు 'తిరు'కు బదులు 'శ్రీ' చేరుస్తారు. శ్రీకైలం, శ్రీరంగం, శ్రీనగరం లాంటి పదాలు అలాంటివి.

తిరునాళ్ళ అంటే పుణ్య దినం. దేవాలయంలో జరిపే ఉత్సవ దినాన్ని, అమ్మవారికి జరిపే జాతర దినాన్ని తిరునాళ్ళ అంటాము. పవిత్రమైన దైవ దినాన్ని - తిరునాళ్ళను - నాడు ఎలా జరిపే వారు, నేడు ఎలా జరుపుతున్నారు అనేది మన వ్యాస విషయం. తిరునాళ్ళు ఎందుకోసం ఉద్దేశించబడిందో ఆ ఉద్దేశం మరుగున పడిపోయి జనం దాన్ని తమ విలాసం కోసం, వేడుక కోసం ఉపయోగిస్తున్నారనే వ్యధ ఈ వ్యాస శీర్షికలో కనిపిస్తుంది. చీమలు తమ భద్రత కోసం పుట్టులు పెట్టు

“వ్యక్తి అప్రధానం అయిన నాడు ఇంకా ‘సంఘం’ ఎక్కడ మిగులుతుంది? వ్యక్తి స్వేచ్ఛ ఒక్కటే స్వచ్ఛందంగా, సంపూర్ణంగా సంఘసేవకు మనిషి అంకితం అయ్యేట్లు చేయగలడు. వ్యక్తి నుంచి అతని స్వేచ్ఛనూ హరించి వేస్తే అతడు యంత్రం అవుతాడు. సంఘం నాశనం చెందుతుంది. వ్యక్తి స్వేచ్ఛను నిరాకరించే ప్రాతిపదిక మీద సంఘాన్ని మనం సృష్టించ లేము.”

— గాంధీజీ

“ఇంటి శత్రువు ఒక్కరి కంటే

బయటి శత్రువులు వందమంది నయం!”

— అరన్నీ సామెత

వినియోగం

ఏంటే పాములు వాటిని నెలపులుగా వాడు
గంటాయి, అది సహజం:

త్యాగరాజ స్వామి ఆరాధనోత్సవాలూ, శివాయజ్ఞాలూ మొదలైన తిరునాళ్ళు నేటికీ కృష్ణాదినాలుగా గడుపబడుతున్నా, ఎక్కువ హాగం తిరునాళ్ళు సంతలుగానూ, అమూల్యమేంటే పార్కులుగానూ, సరదాలు తీర్చుకోనే రోజులుగానూ ఈ నాడు మారిపోయాయి. జ్ఞానాన్ని ఇవ్వవలసిన తిరునాళ్ళు జ్ఞానాన్ని పెంచుతున్నాయి. శివరాత్రి నాడు పురుష గరళాన్ని మ్రొంగి మూర్ఖిల్లినందుకు సుఖంతో రాత్రి అంతా జాగరం చేయవలసి ఉండగా, ఆ మాటే మరచిపోయి, ఈ నాడు ప్రజలు చేసే పాపకృత్యాలు విజ్ఞులకు తెలియని కావు.

* *

సై. లక్ష్మణస్వామి, రాజం.

‘తిరునాళ్’ అంటే మంచిరోజు. జాతర, కడుసు. ఉత్సవం, తిరునాళ్ అనే మాట లన్నీ ప్రజలు ఒక చోట గుమిగూడి చేసుకునే సందుగ దినాన్ని సూచిస్తాయి. ఈ రకం సందుగలు గ్రామ ప్రాంతాలలో ఎక్కువ. శిష్యం, పురుషార్థం వాటి ప్రధాన లక్ష్యం.

దాదాపు 40, 50 సంవత్సరాల క్రితం తిరునాళ్ అంటే ప్రజలకు ఎక్కువ హాజరగా ఉండేది. గ్రామీణ స్త్రీలు తలలకు పనూనో, నువ్వుల నూనో రాసుకుని, తల పున్నగా దువ్వకొని, కొప్పులో తురాయి పాలు తురిమి, రంగు రంగుల కోకలు గట్టి తిరునాళ్ళకు బయలుదేరే వారు. పురుషులు

కిర్రు చెప్పలూ, తలపాగాలూ, బాజా కర్రలతో వచ్చేవారు. జానపద నృత్యా లూ, చెక్క భజనలూ, తప్పేటగుళ్ళూ, భాగవతం, హరి కథలూ, తోటబొమ్మ లాటలూ లాంటి వినోద కాలక్షేపాలు ఎక్కువగా ఉండేవి.

70 అంతస్తుల ఎత్తున హూవర్ డామ్!

అరిజోనా (అమెరికా) లో 70 అంతస్తుల ఎత్తున నిర్మించిన హూవర్ డామ్ ప్రపంచ వింతలలో ఒకటి. 1931 లో ఆరంభించి 1938 నాటికి దాని నిర్మాణం పూర్తి చేశారు. ఈ డామ్ లోని పెద కాంక్రీట్ గోడకు ఒక వైపున కొలరాడోనా దక్షిణంగా మలుపు తిరుగుతుంది; రెండోవైపున 115 మైళ్ళ పొడవు గల ‘మీడ్’ సరస్సు ఉంది. 1955 దాకా మానవ కల్పితమైన సరస్సులలో ఇదే పెద్దది. దీని నిర్మాణంలో 70 లక్షల టన్నుల కాంక్రీట్ ఉపయోగించబడింది.

“నువ్వు అయిన భోజనం కావా అంటే

నూదకుట్టి (వంటవాణ్ణి) కసురు కోకు!” — చెనా సామెత

తిరునాళ్ళ చూసి ఇంటికి తిరిగిపోతూ బద్దూరం, శనగలూ, పంచదార చిలుకలూ, లక్కపిడకలూ, రాగి, ఇత్తడి పాత్రలూ కొనుక్కొని పోయేవారు. ఆ రోజుల్లో మోసాలూ, జేబు దొంగతనాలూ, పోలీసుల హంగామా ఎక్కువగా ఉండేవి కావు.

ఈ నాటి తిరునాళ్ళలో జనాభా పెరగడం వల్ల సమృద్ధం ఎక్కువయింది. వెనుకటి జానపద కళల స్థానే రికార్డింగ్ డాన్స్ లూ, మైకల ఆర్పాటలూ, జూదాలూ మొదలైనవి వెలిశాయి.

వెనుక తిరునాళ్ళలో భక్తిప్రధానం. ఈ నాడు రక్తి, భుక్తి ప్రధానం అయ్యాయి. వెనుక భారతీయ సంప్రదాయం ఉట్టిపడుతూ ఉండేది. ఈ నాడు సినీ సంగ్రహిణి విదేశీ అనుకరణ, శాసన విరుద్ధమైన స్వేచ్ఛా విహారం ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నాయి.

* * *

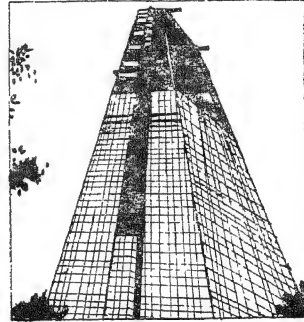
సి. కృష్ణమూర్తి, లింగగిరి.

తిరునాళ్ళ అంటే శుభప్రదమైన రోజు. ఆ రోజున ప్రజలు ఆ తిరునాళ్ళ జరిగే పుణ్యక్షేత్రాలకు గుంపులు గుంపులుగా పోయి దైవ దర్శనం చేసుకుని కానుకలు చెల్లించేవారు. పుణ్య నదులలో స్నానాలు చేసి ఉపవాస దీక్షలతో పవిత్రంగా గడిపేవారు. కోలాటాలూ, భజనలూ, హరికథలూ, బుర్ర కథలూ వినోదంతో పాటూ భారతీయ విజ్ఞానాన్ని కూడా బోధిస్తూ ఉండేవి.

నేడు తిరునాళ్ళ కేవలం వ్యాపార కేంద్రాలుగా మారిపోయాయి. దైవభక్తి, పావభీతి, మనోనైర్మల్యం ముప్పుకైనా కనిపించడం లేదు. ఈ నాడు జార, చోరాడి

వృత్తులకు నిలయమై తిరునాళ్ళ ప్రధాన లక్ష్యం దెబ్బ తింటుంది. అంతే కాక ఆ నాడు పాటించబడని కుల, మత, ధనిక, దరిద్ర భేదాలు ఈ నాడు పాటించబడుతూ, ఒక్కొక్క ఉత్సవం ఒక కులానికో, ఒక మతానికో ఆంకితం అవుతుంది. మనుష్యుల మధ్య చీలికలకూ, పుర్వజుకూ ఇవి దారి తీస్తున్నాయి.

ఆసియాలో మిక్కిలి ఎత్తైన భవనం

సియోల్ (ద కొరియా) లోని యోయిడా తూర్పుకొనను ఆసియా అంతటిలోకి మిక్కిలి ఎత్తైన భవనంగా నిర్మించబడుతున్న డేవోన్ ఇన్ స్ట్రూరెన్స్ కంపెనీ బిల్డింగ్ తూర్పు భాగం నిర్మాణం 1988 నవంబరు నెలలో పూర్తి అయింది. 60 అంతస్తులతో సముద్ర మట్టానికి 250 మీటర్లు ఎత్తుగా ఉండే ఈ భవన నిర్మాణం ఈ ఏడాది ఆఖరుకు పూర్తి కాగల దనీ, దీని నిర్మాణానికి 23.5 కోట్ల డాలర్లు ఖర్చు కాగల దనీ తెలుస్తుంది

“శాసనం కంటే దృష్టాంతం మంచిది!”

కొత్త నుల గొట్టు ఎలా?

టి. వెంకటరావు

31

రచన - 1

1x1

2x3

1x2

3x4

ఎప్పుకొన్న చట్రం (panel) లో చిత్రం లోని వివిధ భాగాలను సరియైన తీరులో అమర్చే నేర్పును 'రచన' అంటారు.

చట్రం: చుట్టూ గీతలు లేని కార్టూన్‌లూ, చట్రంలో అమర్చిన చిత్రాలూ వెలా తెలా జోతూ, ఎవ్వరినీ ఆకర్షించవు. చిత్రం చుట్టూ గీసే రేఖలనే 'చట్రం' (panel) అనవచ్చు. చట్రాలు అనేక రకాలు. కొన్ని చదరంగా

ఉంటాయి. కొన్ని దీర్ఘ చతురస్రాకారంగా ఉంటాయి. కొన్ని గుండ్రంగానూ, కొన్ని

శని గ్రహం సాంద్రత

శనిగ్రహం సాంద్రత మిక్కిలి తక్కువ. ఒక మహా సముద్రంలో దానిని పడవేయటం సాధ్యం అయితే రబ్బరు బంతిలాగ అది నీటి మీద తేలుతుందట!

“మనల్ని గురించి నలుగురూ అనుకునేదే

నిజం అని తెలియడం ఎంత బాధాకరం!”

— ఎల్.పి. స్నిత్

కొత్త నుల గొట్టు ఎలా?

టి. వెంకటరావు

31

రచన - 1

1x1

2x3

1x2

3x4

ఎప్పుకొన్న చట్రం (panel) లో చిత్రం లోని వివిధ భాగాలను సరియైన తీరులో అమర్చే నేర్పును 'రచన' అంటారు.

చట్రం: చుట్టూ గీతలు లేని కార్టూన్‌లూ, చట్రంలో అమర్చిన చిత్రాలూ వెలా తెలా జోతూ, ఎవ్వరినీ ఆకర్షించవు. చిత్రం చుట్టూ గీసే రేఖలనే 'చట్రం' (panel) అనవచ్చు. చట్రాలు అనేక రకాలు. కొన్ని చదరంగా

ఉంటాయి. కొన్ని దీర్ఘ చతురస్రాకారంగా ఉంటాయి. కొన్ని గుండ్రంగానూ, కొన్ని

శని గ్రహం సాంద్రత

శనిగ్రహం సాంద్రత మిక్కిలి తక్కువ. ఒక మహా సముద్రంలో దానిని పడవేయటం సాధ్యం అయితే రబ్బరు బంతిలాగ అది నీటి మీద తేలుతుందట!

“మనల్ని గురించి నలుగురూ అనుకునేదే

నిజం అని తెలియడం ఎంత బాధాకరం!”

— ఎల్.పి. స్నిత్

కోడిగుడ్డు ఆకారంగానూ కూడా ఉంటాయి. అయితే దీర్ఘ చతురస్రాకారపు చట్రాలనే ఎక్కువగా వాడుక చేస్తారు. 2" X 3", లేదా 3" X 4" చట్రాలు ఎక్కువ ఆకర్షకంగా ఉంటాయి. చదరపు చట్రాలు ఆసక్తి కలిగించవు గీయదలచుచున్న చిత్రంలోని భాగాలకు అనుగుణంగా నిలుపుగా, గాని అడ్డంగా గాని ఉండే దీర్ఘ చతురస్రాకారపు చట్రాన్ని ముందుగా ఎంచుకోవాలి. వార్తాపత్రికలలో ఒకే కాలమ్‌లో వేసే కార్టూన్‌లు నిలుపుగా ఉండే దీర్ఘ చతురస్రాకారపు చట్రంలో గీయబడడం మీరు చూసే ఉంటారు. రాజకీయాల మీద కార్టూన్‌లకు సాధారణంగా అడ్డంగా ఉండే దీర్ఘ చతురస్రాకారపు చట్రాలనే వాడుతారు.

చట్రంలో చువ్వలో ఎక్కడో చిన్న

పేరెన్నిక గన్న పిసినిగొట్టు

18వ శతాబ్దంలో ఇంగ్లండులో జీవించిన డేవియల్ డాస్టర్‌ని మించిన లోభి ప్రపంచంలో ఉండడు. లండన్ కి దక్షిణంగా 'హోరో'లో ఉన్న భూముల మీద ఆయనకు సాలీనా 3,000 పౌండ్ల ఆదాయం వచ్చేది. కడుపునిండా తిండి తినేవాడు కాదు. తన చేలకు ఎరువుకోసం రోడ్ల వెంట పోతూ పేద ఉండలు జేబులనిండా నింపుకుని వచ్చేవాడు. ఒకసారి అతని చెల్లెలికి ప్రాణం మీదికొచ్చింది నవేమిరా దాక్టర్‌ని పిలవనన్నాడు. "దైవ సంకల్పానికి విరుద్ధంగా నా డబ్బు ఖర్చుపెట్టి నన్ను పాపం మూట కట్టుకోమంటారా?" అని ఆయన అడిగాడు.

బొమ్మగీసి దానిచుట్టూ ఎక్కువ ఖాళీభాగం వదలకూడదు. అయితే అవసరమైనంత ఖాళీ భాగం చుట్టూ వదలకుండా మరీ పెద్ద బొమ్మనూ గీయకూడదు. చట్రంలో ఒక మూలగా బొమ్మను గీసి 3/4 వ వంతు భాగం ఖాళీగా వదలకూడదు. తగిన విధంగా చుట్టూ స్వల్పంగా ఖాళీ జాగా వదలి చిత్రాన్ని చట్రంలో అమర్చాలి. (నశేషం)

సుఖ వ్యాధి బాధితుల సంఖ్య పెరుగుదల

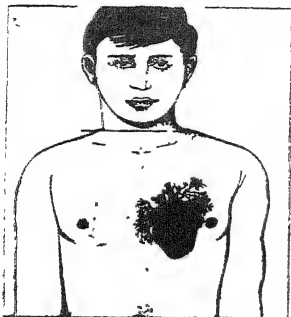

అమెరికన్ మెడికల్ అసోసియేషన్ వారి జర్నల్‌లో అచ్చయిన ఒక సంపాదకీయం ప్రపంచంలో సుఖవ్యాధులు విపరీతమైన వేగంతో వ్యాపిస్తున్నాయని ఆందోళన వ్రాక టించింది. ఏటేటా ప్రపంచంలో దాదాపు 60 లక్షల మందికి కొత్తగా సుఖవ్యాధులు సోకుతున్నాయి. సుఖవ్యాధి పీడితులలో ప్రతి 7 గురిలో ఒకడు భారతీయుడు:

“శత్రు వైద్యుడికి ‘గద్ద’ చూపూ, ‘సింహం’ గుండె, ‘శ్రీల’ వేళ్ళూ అవసరం!”

గుండెజబ్బు రాకుండా ముందుజాగ్రత్తలు

డా॥ కె. కె. దాచే

[అంతర్జాతీయ ప్రసిద్ధి పొందిన హ్యుట్రోగ్ వైద్య నిపుణులు డా॥ కె. కె. దాచే దీర్ఘకాలం వ్యాధితో బాధపడి ఇటీవలనే బొంబాయిలో పరమ పదించారు.]

‘చికిత్స కంటే నిరోధం ఉత్తమం!’ అనే మాట గుండె జబ్బుల విషయంలో కూడా వర్తిస్తుంది. అందోళన, ఆరాటం పెచ్చుపెరగడం, జనాభా సమ్మర్దం, వాతావరణ కాలావ్యం వంటి మనకు తెలిసిన, తెలియని అనేక కారణాల వల్ల ఈ 20 వ శతాబ్దంలో గుండె జబ్బులు ఎక్కువయ్యాయి. ఇంచుమించు అంటు జాడ్యాల స్థాయికి ఇవి పెరిగి పోయాయి. ప్రపంచం అంతటా ఈ నాడు గుండె జబ్బులవల్ల సంభవించే మరణాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. 1925 లో అమెరికాలో గుండెజబ్బు చావులు 25 శాతం మాత్రమే

ఉండే, 1979 నాటికి 52 శాతానికి అది పెరిగాయి.

అలాంటి ధోరణి ఇండియాలోనూ కనిపిస్తుంది. 1940 లో మృత్యువును కలిగించే వ్యాధులలో 9 వ స్థానంలో ఉన్న గుండె జబ్బు 1960 నాటికి 3 వ స్థానంలోకి వచ్చింది.

పశ్చిమ దేశాలలో గుండె జబ్బులు రాకుండా నివారించడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలలో ప్రధానమైంది: జీవన ప్రమాణాన్ని పెంచడం ద్వారా నూ, పారిశుధ్యాన్ని (hygiene) మెరుగుపరచడం ద్వారానూ, గొంతువాపులను అదుపులో పెట్టడం ద్వారానూ రుమేటిక్ జ్వరం (కీళ్ళవాపు జ్వరం) రాకుండా చూడడం.

గుండె జబ్బులలో పలు రకాలు ఉన్నాయి. గుండె పని చేయడంలోనే లోపం ఏర్పడి వచ్చేవీ, శరీరంలోని ఇతర అవయవాలలో ఏర్పడిన వైకల్యం వల్ల వచ్చేవీ - అని వీటిని రెండు వర్గాలుగా విభజించవచ్చును. సుమారు 30 ఏళ్ళ క్రితం ఒక పాతికేళ్ళ స్త్రీ గాని, 35 ఏళ్ళ పురుషుడు గాని రొమ్ములో నెప్పి అని

25 వ పుటలోని పొడుపు ప్రశ్నల జవాబులు

1. గుండు సూది.
2. సూది, 3 కుప్పీ,
4. గజం బద్ద, 5. పుస్తకం, 6. నంప్, 7. నది, 8. రంపం.

“అవారులు ప్రసరింప జేసే ప్రభావం అనంతమైంది!” — హెన్రీ ఆడమ్స్

డాక్టర్ దగ్గరికి వెళితే, ఎంత అరితేరిన డాక్టరు
తైనా అది గుండె జబ్బుమో అనే అనుమానమే
వచ్చేది కాదు. కాని ఇవాళ పరిస్థితి పూర్తిగా
పేరు:

గుండె జబ్బుల్లో కొత్త రకాలు వస్తు
న్నాయి. 30 ఏళ్ళ క్రితం పుట్టుకతోనే
గుండెలో వైకల్యంతో పుట్టిన కుర్రవాణ్ణి పరి

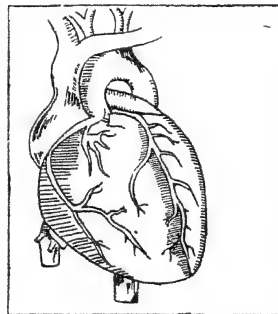
క్షించి డాక్టరు అది 'కార్డియో
మైయోపతి' (గుండె
కండరాలలో వచ్చే జబ్బు)
అని గుర్తించ లేకపోయే
వాడు. ఇది ప్రత్యేకంగా
కేరళ రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా
కనిపిస్తున్న ఒక కొత్త
రకం గుండె జబ్బు.

సర్వ సాధారణ మైన
గుండె జబ్బుల రకాలలో
కొన్ని:

1. 'ఈస్కమిక్' గుండె జబ్బు
(IHD): గుండెకు సంబంధించిన రక్తనాళాలు
గట్టపడడం వల్ల ఈ వ్యాధి వస్తుంది. ఆ
రక్తనాళాల లోపలి గోడలలో కొవ్వు పదార్థం
చేరడం ఇందుకు కారణం.

2. 'హైపర్ టెన్సివ్' గుండె జబ్బు
(HHD): రక్తపుపోటు ఎక్కువై వచ్చే గుండె
జబ్బు రకం ఇది.

3. 'రుమేటిక్' గుండె జబ్బు (RHD):
ఇది కీళ్ళ వాపు జ్వరం వర్తమానంగా వచ్చే
రకం గుండె జబ్బు. సాధారణంగా బాల్యం
లోనే ఇది వస్తుంది.

4. 'పల్మనరీ' గుండెజబ్బు (PHD):
ఈపిరితులలో లోపం వల్ల వచ్చే రకం
గుండె జబ్బు పొగ త్రాగడం, ఊర్పి
పోయిన 'ట్రోంబోటిస్', ధూళి, పొగ లోప
లికి పీల్చడం వంటి కారణాలవల్ల ఇది
వస్తుంది.

5. 'కంజెనిటల్' గుండె జబ్బు
(CHD): పైన చెప్పినట్లు
పుట్టుకతోనే గుండెలో
లోపం ఉండడం వల్ల వచ్చే
గుండె జబ్బు ఇది.

నిరోధ విధానాలు:

1. ఈస్కమిక్ గుండె
జబ్బు (IHD): ఆహారంలో
కొవ్వు తక్కువగా (10
మొదలు 15 శాతం) ఉం
డేట్టూ, మాంస కృత్తులు

సమంగా (10 మొదలు 12 శాతం)
ఉండేట్టూ, పిండి పదార్థాలు తగినంతగా (70

7వ శతాబ్ది నాటి బుద్ధ ప్రతిమ

ద. కొరియా రాజధాని నగరం పియోల్కు
నై రృతి దిశగా 100 కి.మీ.ల దూరంలో ద.
ఘంగ్ ఛాంగ్ రాష్ట్రంలో 7 వ శతాబ్దం మధ్య
భాగానికి చెందిన బుద్ధ విగ్రహాలు చెక్కి
ఉన్న 4 ముఖాల శిల్పం ఒకటి ఇటీవల
లభించింది. 'కేట్టె' రాజవంశం హయా
ములో ఈ శిల్పం చెక్కబడి ఉండవచ్చు నని
భావిస్తున్నారు.

"తన కూత వినేందుకే సూర్యుడు ఉదయించాడని

నమ్మే కోడి లాంటి వాళ్ళు కొందరుంటారు." — బార్న్ ఇలియట్

మొదలు 80 శాతం) ఉండేట్టూ చూసుకుంటే 'ఈస్కమిక్' గుండె జబ్బు రాకుండా అరికట్ట వచ్చును చక్కెర, చాక్లెట్ లాంటి కృత్రిమా హారాలు పనికి రావు. పాలూ, పాలతో చేసిన పదార్థాలూ పరిమితంగా వాడాలి.

కొవ్వు ఎక్కువగా ఉండే మీగడ, వెన్న, నెయ్యి, జంతు సంబంధమైన కొవ్వు మొదలైనవి తగ్గించాలి. వాటి స్థానే పప్పు నూనెలు (సువ్వుల నూనె, పేరుపెనగ నూనె మొ.) వాడవచ్చును. ఉదజని (hydrogen) చేర్చబడిన నూనెలను పరిహరించాలి. 'కలెస్టరోల్' ఎక్కువగా ఉండే గ్రుడ్డు, కాలేయం, మెదడు వంటి వాటిని తినడం మానివేయాలి. ఉండవలసిన దానికంటే ఎక్కువ బరువు ఉంటే ఆహారంలో తీసుకునే కేలరీలను తగ్గించాలి. కుటుంబంలో ఇంతకు ముందు ఎవరికైనా IHD వచ్చి ఉన్న సందర్భాలలో ఆహార నియమం విధిగా పాటించాలి.

ఆరోగ్యానికి వ్యాయామం అవసరం. యోగాసనాలు వెయ్యడం ఉత్తమం. లేకపోతే రోజూ ఎక్కువ దూరం నడుస్తూ అయినా ఉండాలి. ఎవరైనా యోగాచార్యుల వద్ద యోగాసనాలూ, ప్రాణాయామం అభ్యసించండి. క్రమం తప్పని వ్యాయామంవల్ల మనం తీసుకునే అదనపు కేలరీలను కొవ్వుగా మారకుండా నిరోధించవచ్చును.

మానసికమైన ఆందోళనలూ, ఆరాటాలూ తగ్గించుకోవాలి. అయితే ఇది కొంతవరకే సాధ్యం అవుతుంది. కాని, శవాననం వంటి ప్రక్రియలవల్ల ఆందోళనలను అదుపులో పెట్టుకోవచ్చును.

పొగ త్రాగడం మానివేయాలి: నిజానికి ఏ రూపంలోనూ పొగాకు వాడడం మంచిది కాదు. మద్యపానం మానివేయాలి. అది సాధ్యం కాని పక్షంలో కనీసం దానిని మితంలో ఉంచుకోవాలి.

మధుమేహం(diabetes) రక్తపుషోటు, కీళ్ళవాతం (gout) వంటి వ్యాధులతో బాధ పడుతూ ఉంటే తరచు డాక్టరుచేత పరీక్ష

బాలల సృష్టి

అందమైన పద్మిని చెట్టూ,

ఆకాశాన్నంటే కొండలూ.

విధి, విరామం ఎరుగని నముద్రం -

ఆన్నీ సృష్టించాక

ఒక్క క్షణం ఆగి దేవుడు

ఇలా అనుకున్నాడు:

“ఎక్కడో ఏదో లోపం ఉంది:

అడుతూ, పాడుతూ, నవ్వుతూ, నవ్విస్తూ,

తేరితలు కొట్టే బాలులు లేకపోతే

ఈ సృష్టికి నిండుతనం లేదు.”

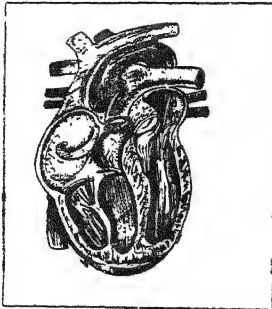
అప్పుడు దేవుడు బాలల్ని సృష్టించాడు:

“పరులకు సౌభాగ్యం సాధించడంలో

సాయపడేవాడే అదర్శవాది!”

— హెన్రీ ఫార్డ్

చేయించుకుంటూ ఆహార నియమం, వ్యాయామం, మనశ్శాంతి మొదలైన వాటి ద్వారా ఆ వ్యాధులను అదుపులో ఉంచుకుంటూ ఉండాలి. లేకపోతే అవి 'ఈస్కమిక్' గుండె జబ్బుకు దారితీసే ప్రమాదం ఉంది.

బొషధ రూపంలో వాడే 'ట్రాబెట్' ల లాంటి సంతాన నిరోధకాలు 'ఈస్కమిక్' గుండె జబ్బును కలిగించే బలమైన కారణాలలో ఒకటి. అందుచేత వాటిని పరిహరించేందుకు చూడండి. ముఖ్యంగా - రక్తపు పోటుతో బాధపడేవారు. 'రైపిడ్' లు (క్రొవ్వు పదార్థాలు) శరీరంలో అధికంగా ఉన్నవారూ, కుటుంబంలో ఈ వ్యాధి వచ్చే ఆననాయితీ ఉన్నవారూ ఈ విషయమై మరింత శ్రద్ధ వహించాలి.

2. రక్తపు పోటువల్ల వచ్చే గుండె జబ్బు (HHD): తల్లి, దండ్రులిద్దరూ గాని, ఒకరుగాని రక్తపు పోటు వ్యాధి ఉన్నవారైతే, తమ కుటుంబంలో అనూచానంగా అది వస్తూ ఉంటే చిన్నతనం నుంచే తరచు రక్తపు పోటు

(blood pressure) పరీక్ష చేయించుకుంటూ ఉండడం అవసరం:

'ఈస్కమిక్' గుండెజబ్బు విషయంలో లాగే ఈ రకం గుండెజబ్బుకీ ఆందోళనలా, ఆరాటాలూ దోహదం చేస్తాయి. తిండి, క్రీడలు, నిద్ర వేళ తప్పకుండా చూసుకుంటూ జీవితాన్ని క్రమబద్ధం చేసుకోడం అవసరం. పైన వివరించిన శవాసనం వంటి వాటివల్ల మనశ్శాంతి చెక్కుచెదరకుండా చూసుకుంటూ ఉండాలి.

ఎక్కువ బరువు ఉంటే బరువు తగ్గించుకునే ప్రయత్నం చెయ్యండి.

'ఉప్పు' వాడకం బాగా తగ్గించండి. చేత నైతే పూర్తిగా పరిహరించండి. కళ్ళు తిరుగుతూ ఉండడం (giddiness), తలనొప్పి, నీరసం లాంటి లక్షణాలు కనిపిస్తే వెంటనే మీ డాక్టరును సంప్రదించండి. అయితే - 'రక్తపు పోటు' చదీ చప్పుడూ కాకుండా ప్రాణాలు తీయగల దనీ, సంవత్సరాల తరబడి ఎలాంటి లక్షణాలూ పైకి కనిపించక పోవచ్చు ననీ మాత్రం మరచిపోకండి.

3. రుమేటిక్ గుండెజబ్బు (RHD): ముందుగా గొంతువాచి తగ్గిన తరువాత 2, 3 వారాలకు రుమేటిక్ జ్వరం ఆరంభం అవు

తల ఒక్కింటికి 100 పుస్తకాలు

సోవియట్ రష్యాలోని పబ్లిక్ రైబ్రరీ లలో 500 కోట్ల పుస్తకాలూ, ఫ్రైవేట్ రైబ్రరీ లలో 3,000 కోట్ల పుస్తకాలూ ఉన్నాయి. అంటే ఆ దేశం పొరులలో తల ఒక్కింటికి దాదాపు 100 పుస్తకాలు ఉన్నట్టు:

"ప్రతిఫలం క్రమంగా క్షీణిస్తూ ఉండని
ఉత్సాహక సాధనం 'జ్ఞానం' ఒక్కటే!"

.ఎమ్. క్లార్క్

తుంది. సాధారణంగా ఇది 5-15 సం. ల మధ్య పిల్లలకే వస్తుంది. జ్వరం ఆరంభం అయే నాటికి గొంతునొప్పిపూర్తిగా తగిపోయి ఉండడం కూడా సంభవం. అందుచేత మీ పిల్లలకు తరుచు గొంతునొప్పి వస్తే అశ్రద్ధ చెయ్యకండి. వెంటనే డాక్టర్‌ని సంప్రదించండి.

పిల్లలకు తరుచు గొంతునొప్పి వస్తూ ఉంటే టాన్నిన్స్ ఆపరేషన్ చేయించాలి. ఆనరేషన్ తరువాత కూడా గొంతునొప్పి వస్తూ ఉంటే వానకాలం, శీతకాలం ఉన్నన్ని నాళ్ళూ పెన్నిలిన్ విళ్ళలు గాని, నల్బాన్ మైడ్

విళ్ళలు గాని రోజు కొటి తీసుకుంటూ ఉండాలి. అవి గొంతు నొప్పి రాకుండా చేయగలవు.

రుమేటిక్ జ్వరంలో కీళ్ళు వాయడం, కీళ్ళ నొప్పులూ, చర్మంలో మార్పు రావడం కనిపిస్తాయి. ఈ జ్వరం వచ్చిన పిల్లలను వక్కమీద నుంచి లేవకుండా చూస్తూ డాక్టరు సలహాలను పూర్తిగా పాటించాలి. అయితే ఒక్కొక్కప్పుడు పైకి ఏ 'ప్లూ' జ్వరంలాగో, పలిజ్వరంలాగో కనిపిస్తూ ఈ రుమేటిక్ జ్వరం మోసగించడం కూడా జరుగవచ్చును. అందువల్లనే తరచు రోగనిదానంలో పొర పాటు జరుగుతాయి.

న్యూయార్క్ లోని 'స్టాట్యూ ఆఫ్ లిబర్టీ'

న్యూయార్క్ హార్బర్ మధ్య భాగంలో 12 ఎకరాల వైశాల్యం గల 'లిబర్టీ' దీవిలో 150 అ.ల ఎత్తును ఒక వేదిక మీద నిర్మించిన

152 అ.ల ఎత్తు గల విగ్రహం 'క్వెట్యూఆఫ్ లిబర్టీ'. ఫ్రెంచ్ పౌరులూ, అమెరికన్ పౌరులూ కలసి నిర్మించిన 'స్వేచ్ఛా చిహ్నం' ఇది. గ్రానైట్, కాంక్రీట్ లతో నిర్మించిన ఆ వేదికకు అయిన ఖర్చు అమెరికన్ పౌరులు భరించగా, ఇనుము ఉక్కులతో చేసిన విగ్రహపు చట్రానికి, దాని మీద తావడం చేసిన 300 రాగి రేకులకూ అయిన ఖర్చును ఫ్రెంచ్ పౌరులు భరించారు. 1886 ఆక్టోబరు 28 న ఇది ఆవిష్కరించ బడింది. విజిటర్లు వేదిక పై భాగం దాకా ఎలెక్ట్రిక్ లిఫ్ట్ లో వెళ్ళి, అక్కడ నుంచి విగ్రహం లోపల వలయాకారంగా నిర్మించిన మెట్ల వరుస మీదుగా విగ్రహం కిరీట భాగాన్ని చేరుకోవచ్చు. అక్కడ ఏక కాలంలో 30 యింది దాకా నిలబడి న్యూయార్క్ హార్బర్ పరిసరాల సౌందర్యం తిలకించవచ్చును.

“తెలివికి మించి పుస్తకాలు చదివినవాడు

కుష్క పండితుడు!”

— బ్రాండర్ మాథ్యూస్

విషయము

4. పల్కునరీ గుండె జబ్బు (PHD): పొగ త్రాగడం పూర్తిగా మానివేయడం లేదా తగ్గించడం, వాతావరణ కాలుష్యం ఉన్న ప్రాంతాలకు పోకుండా ఉండడం చాలా అవసరం. ప్రమాదకరమైన ధూళి ధూసరాలు వ్యాపించి ఉండే ఆస్పిస్ట్రాస్ ఫాక్టరీ, గనులు మొ. న వాటిలో మీరు పనిచేస్తూ ఉంటే ఆ ధూళి ఉపరితీత్రులలోకి పోకుండా 'తొడుగు' (mask) ధరించడం లాంటి ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోవాలి. తరచు వైద్య పరీక్షలు చేయించుకుంటూ ఉండాలి

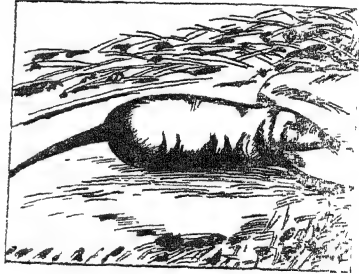
క్యాన్సర్ పంబంధమైన ఏ వ్యాధి వచ్చినా వెంటనే దానికి చికిత్స చేయించుకోవాలి. 'ప్లూ' జ్వరం మొ. న వాటితో బాధపడే రోగుల సంస్కరం పరిహరించాలి. ప్రాణాధాయకం లాంటి యోగాభ్యాసాలు చాలా మేలు చేస్తాయి.

5. కంజెనిటల్ గుండెజబ్బు (CHD): ఈ రకం గుండెజబ్బు ప్రపంచంలో నానాటికీ పెచ్చుపెరుగుతుంది. మనం తీసుకుంటున్న కొన్ని ఔషధాలు, ఎక్స్రేలు, రేడియేషన్, అణు బాంబుల 'జల్లు' (fall-out), వైట మిన్ లలో పం ఇందుకు ప్రధాన కారణాలు. తల్లిగర్భంలో ఉన్న శిశువు దేహంలో గుండె తయారవుతున్న దశలోనే (అంటే గర్భధాగణ అనంతరం 3 వ వారం మొదలు 8 వ వారం చాకా) ఈ వ్యాధి శిశువుకు సోకుతుంది.

ఈ వ్యాధిని తగ్గించే మిక్కిలి బలమైన కారణం 'రుడెల్లా' (ప్రాంగు వంటి వ్యాధి). 3-8 వారాల మధ్య తల్లికి ఈ వ్యాధి సోకితే గర్భ విచ్ఛిత్తి చేయించడం మంచిది.

కొన్ని ఔషధాలు సేవించడంవల్ల కూడా CHD వ్యాధి రావచ్చును. అలాంటి ఔషధాలలో 'థాలిడోమైడ్' ఒకటి. గర్భధారణ కాలంలో—ముఖ్యంగా 3 మొదలు 8 వారాల మధ్య కాలంలో—ఔషధాలను పూర్తిగా పరిహరించాలి. అలాగే ఎక్స్-రే, రేడియేషన్ వంటి వాటికి కూడా దూరంగా ఉండాలి.

ప్రపంచంలో మిక్కిలి భయంకరమైన జంతువు

'షూ' అనబడే చిన్న ఎలుక పిల్ల లాంటి స్తనంధయ' (mammal) జంతువు ప్రపంచంలో మిక్కిలి భయంకరమైంది. దీని పొడవు రెండు అంగుళాలే గాని, దీని కాటు తామపాము కాటు లాంటిది. తను ఎంత బరువు ఉంటుందో అంతకు రెండింతల బరువు గల మాంసం రోజూ అది ఆరగిస్తుంది. తన కంటే మూడింతలు పెద్దగా ఉన్న జంతువులను కూడా తోకతో అది చిత్కొక్కుట్టగలదు. దాని లాలాజలంలోని తీవ్రమైన విషం ఒక ఎలుకను 3 ని. లలో చంపేస్తుంది.

'ఉద్ గ్రంథాల కంటే ఉత్తేజకరమైంది 'నిశ్శబ్దం''

-కె.వి.ఎస్. హార్దేస్

భర్త చేయదగిన 'శక్తి' మనరులు

డా॥ ఎమ్. సి. గువ

[డా॥ ఎమ్.సి. గుప్త మైసూరు విశ్వ విద్యాలయంలో చదివి మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ లో పట్టభద్రులు అయ్యారు. మాంట్రిల్ (కెనడా) లోని మెకానికల్ యూనివర్సిటీలోనూ, పెర్డ్యూ (అమెరికా) యూనివర్సిటీలోనూ పిహెచ్. డి. చేశారు. ప్రస్తుతం మద్రాసులోని ఐ. ఐ. టి.లో మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ విభాగంలో ప్రొఫెసర్; థెర్యోడై నమిక్కు, కంబళ్ళన్ ఇంజనీరింగ్ లో లేబోరేటరీ అధిపతి. విస్తృతంగా ప్రపంచ వర్యటన చేశారు. అనేక పరిశోధక వ్యాసాలు ప్రచురించారు.]

ఈ ప్రపంచం లోని సమస్త జీవరాశికి జీవనదాత, శక్తిదాత అని అనాది కాలం నుంచీ సూర్యుణ్ణి మనం ఆరాధిస్తూనే వచ్చినా, ప్రస్తుత కాలంలో సూర్యునిపట్ల

మరింత ఎక్కువ ఆసక్తిని మనం ప్రకటిస్తున్నాము. చాలాకాలం పాటు ప్రపంచంలో కట్టెలే ప్రధానమైన శక్తి వనరు. బొగ్గు, నూనె, భూగర్భ వాయువు కనిపెట్టిన తరువాత మన జీవితాలలో విస్తృతమైన మార్పు వచ్చింది. ఈ శక్తి వనరులు పుష్కలంగా ఉన్నాయనీ, చౌక ధరలకు కాళ్ళతంగా అవి మనకు లభిస్తూనే ఉండగలవనీ మనం నమ్ముతూ వచ్చాము.

అయితే నూనె, భూగర్భ వాయువు నిలువలు అతి వేగంగా హరించి పోతున్నాయనీ, మరికొన్ని దశాబ్దాలలోనే అవి పూర్తిగా వట్టిపోతాయనీ ఇప్పుడు మనకు తెలుసు. వాతావరణ కాలుష్యం ప్రపంచంలో

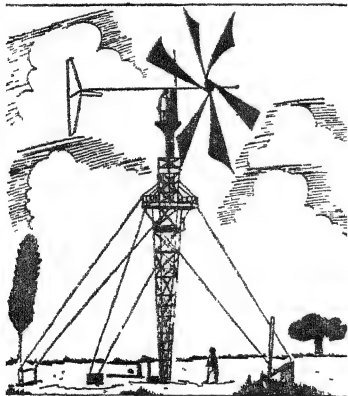
బహుళార్థ సాధకం అయిన ఎడారి మొక్క

అమెరికాలోని సొనోరా ఎడారిలోనూ, మెక్సికోలోనూ విరివిగా కనిపించే 'జొజోబా' మొక్కను తెచ్చి మన దేశంలో 'థార్' ఎడారిలో పెంపవచ్చు నంటున్నారు. ఎక్కువ కాలం జీవించే ఈ మొక్కను పెంపడం తేలిక. ఈ మొక్క తాలుకు గింజల నుంచి వచ్చే నూనె కార్బన్ పేపర్లు, వార్నిష్లు, పాలిష్ వాక్కులు, బిట్టల నబ్బులు మొదలైన ఎన్నో వస్తువుల తయారీలో బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

“అత్యరక్షణ ప్రకృతి సూత్రాల్లో మొదటిది,” —ఎస్. బల్లర్

కొన్ని ప్రాంతాలలో ప్రమాదకరమైన స్థాయికి వచ్చి, ఈ నాడు ప్రపంచంలో అందరినీ కలవర పెడుతుంది. అందుచేత బొగ్గు (fossil) వంటి ఇంధనాల వాడుక మీద అనేక నిషేధాలు విధించవలసి వస్తుంది.

భవిష్యత్తులో పరమాణు శక్తి వాడుక విషయంలో చాలా కాలంగా కొన్ని సందేహాలు వేచి ఉన్నాయి. పరమాణు అవశేషాల

(waste) ఎద్దాలన, రేడియేషన్ ఎల్ల ఎర్బుడే ప్రమాదాలూ ఆ విషయంలో బలమైన ప్రతి బంధకాలుగా కనిపిస్తున్నాయి. అందుచేత సముద్రపు కెరటాలూ, భూగర్భ ఉష్ణత. గాలి శక్తి. జీవ పదార్థాల నుంచి వచ్చే గాస్ (bio mass), సముద్ర జలాలలోని ఉష్ణోగ్రతల లోని మార్పులు, సౌరశక్తి మొదలైన ఎన్నటి కప్పుడు తిరిగి తిరిగి భరించేసుకో దానికి వీలైన శక్తి వనరుల వైపు మనం దృష్టిని సాగించవలసి వస్తుంది ఆచరణ యోగ్యత, పరిశోధన ఇంకా జరుగవలసి

ఉండడం, మన ఆర్థిక స్థోమత, మన గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నివసించేవారికి తక్కువ వ్యయంతో 'శక్తి'ని అందజేయ వలసి ఉన్న మన బాధ్యత మొదలైన అంశాల నన్నిటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని వైన చెప్పిన శక్తి వనరులను సూక్ష్మంగా పరిశీలించి చూస్తే వాటిలో సౌరశక్తికి, గాలి శక్తికి, జీవ పదార్థాల నుంచి వచ్చే గాస్ కి మనం అత్యధికమైన ప్రాధాన్యం ఇవ్వవలసి ఉంటుందనడం స్పష్టం. చౌకగా, లాభనాటిగా వాటిని ఉత్పాదన చేసి మన జీవన సరళిలో వాటిని ఒక భాగంగా మార్చాలంటే మన జాతీయ ప్రణాళికా సంఘం వాటికి అగ్రగణ్యత వెయ్యక తప్పదు.

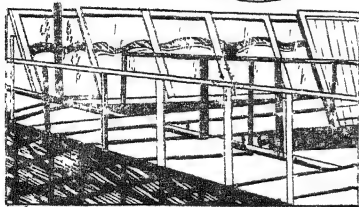
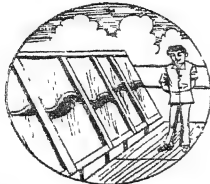
ఇండియాలో ఈ నాడు మనం ఎదుర్కోవలసిన సమస్యలు బ్రహ్మాండమైనవి. చూస్తూ ఉండగానే శరవేగంతో జనాభా పెరిగిపోతుంది. అలా పెరుగుతున్న జనాభాలో అత్యధిక భాగం దారిద్ర్య రేఖకు దిగువను అజ్ఞానంతో, నిరక్షరాస్యతతో, మూఢాచారాలతో అలవడించి పోతున్నారు. రెండు పూట్లా కడుపునిండా తిండికి కూడా నోరుకోని ఈ కోట్లాదిమంది అభాగ్యుల జీవితాలకు భవిష్యత్తులోని శక్తి వనరులు అర్థం కల్పించవలసి ఉంటుంది.

పాత న్యూన్ పేపర్ల నుంచి పశువుల మేత!

తెనడాలో కొందరు శాస్త్రవేత్తలు పాత న్యూన్ పేపర్ల నుంచి ఎక్కువ ఖర్చు కాకుండా పశువులకు పుష్టికరమైన ఆహారాన్ని తయారు చేసే ప్రక్రియను కనిపెట్టారు.

“మోసగాణి మోసగించడం మోసం కాదు!”

గత కొన్ని సంవత్సరాలలో సౌరశక్తి విషయంలో జరిగిన పరిశోధనల వల్ల ఇండియాకు అది అనువైనదేననీ, చాలా రంగాలలో బాగు మొదలైన 'ఫాసిల్' ఇంధనాల స్థానే దానిని ప్రవేశ పెట్టవచ్చునని రుజువైంది. పాశ్చాత్య దేశాలలో సౌరశక్తి

సంగ్రహకాల డిజైన్లలోనూ, వాటి ఖరీదులను తగ్గించడంలోనూ చెప్పకోదగినంత అభివృద్ధిని సాధించారు. అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా వంటి అనేక దేశాలలో వేలాది ఇళ్ళలో సౌరశక్తితో సీళ్ళు కాదుకునే పరికరాలు అమర్చబడ్డాయి. ఇతర ఇంధనాలు మిక్కిలి ప్రేయం అయిన ఆస్ట్రేలియా ఖంధపు ఉత్తర ప్రాంతాలలో చట్టరీత్యా కొత్తగా కట్టే భవనాలన్నిటిలోనూ సౌరశక్తితో పనిచేసే వాటర్ హీటర్లు విధిగా అమర్చుతారని, సౌరశక్తి వాటర్ హీటర్ల పరిశ్రమ ఏటా కోట్ల డాలర్లమీద వ్యాపారం చేస్తోంది.

పంటలను ఆరబెట్టేందుకై గాలిని వేడి చేయడానికీ, తడి ఆర్పవలసి ఉన్న అలాంటి అనేక ఇతర ప్రయోజనాలకూ సౌరశక్తి గ్రాహకాలు వాడుకలో ఉన్నాయి. ఉష్ణమండల దేశాలకు శీతలీకరణ యంత్రాలూ, రిఫ్రిజిరేటర్లూ కూడా ఎక్కువగా అవసరం. అందుచేత సౌరశక్తితో పనిచేసే శీతలీకరణ యంత్రాలూ, రిఫ్రిజిరేటర్లూ తయారు చేశారు. ఆరంభ దశలో ప్రస్తుతం వాటి ధరలు ఎక్కువగానే ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా సౌరశక్తిని నిలువచేసే సౌకర్యం ఏర్పడక పోవడం, సాంకేతికంగా గాని, వ్యయాన్ని తగ్గించడంలో గాని ఇంకా తగినంత అభివృద్ధి సాధించలేక పోవడం ఈ రంగాలలో పెద్ద ప్రతిబంధకంగా ఉంది. వర్తమాన దేశాలలో పంటలకూ, మనం త్రాగేందుకూ బావులనుంచి నీరుతోడే పరికరాల అవసరం చాలా ఉంది. సౌరశక్తి పంపిణీను

కుజ గ్రహంలో

గాలి దుమారాలు

కుజగ్రహం ఉపరితల పరిశోధన కోసం అమెరికా పంపిన వైకింగ్ - 1 1976 జూలై 20 న కుజ గ్రహం మీద దిగింది. మొదలు 1983 మే 22 న పవర్ సప్లై అంతమై మౌనం వహించే వరకూ 20 లక్షల వాతావరణ వివేదికలనూ, వేలాది ఫొటోలనూ భూమి మీదికి ప్రసారం చేసింది, రాళ్ళతో నిండి ఉన్న కుజగ్రహం మీద తరచు దూళిని ఎగజిమ్మే గాలి దుమారాలు లేస్తూ ఉంటాయి. ఉష్ణోగ్రత -31° ల నుంచి -87° ల దాకా మారుతూ ఉంటుంది.

“మోనగాడికి ఎన్నడూ మోక్షం లేదు!”

వినిదన

చూపొందించడంలో ఇటీవలి సంవత్సరాలలో చెప్పుకోదగినంత అభివృద్ధి సాధించబడింది. ఈ యంత్రాలు అటు ఫోటో వోల్టాయిక్ ఘటాలతో విద్యుచ్ఛక్తి మీదా పనిచేస్తాయి. అటు సౌరశక్తి హీటర్లతోనూ పనిచేస్తాయి. సౌరశక్తి నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి సుత్పాదించే

విషయంలో అనేక ఆలోచనలు ఉన్నాయి. వాటిలో మిక్కిలి ఆశావహంగా కనిపిస్తున్నది ఫోటో వోల్టాయిక్ ప్రక్రియలూ, ఉష్ణతా శక్తి ప్రక్రియలూ! అమెరికావంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో కొద్ది కిలోవాట్లను మొదలు కొన్ని మెగావాట్ల దాకా విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పాదించే 'సౌర ఉష్ణతా విద్యుదుత్పాదక యంత్రాలు' (solar thermal electric power plants) అమరుస్తున్నారు. ఫోటో వోల్టాయిక్ ప్రక్రియ సుపయోగించి సౌర శక్తిని నేరుగా విద్యుచ్ఛక్తిగా మార్చే పద్ధతి చాలా ఆకర్షకంగానూ, సౌకర్యంగానూ కనిపిస్తుంది. ఇటీవల సాధించిన అభివృద్ధి ఫోటో వోల్టాయిక్ ఘటాల ఖరీదులను బాగా తగ్గించ

గలిగింది. త్వరలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదనతో అవలంబిస్తున్న సాంప్రదాయక పద్ధతులతో ఇది పోటీ పడగల దనే ఆశ కూడా కలుగు తూంది. సూర్యుని ఉపగ్రహాల నుంచి విద్యుచ్ఛక్తిని సాధించా లనే ఆలోచన కేవలం ఆలోచనగానే అగిపోలేదు. నేషనల్ అరో నాటిక్స్ స్పేస్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (NASA), అమెరికా ప్రభుత్వపు 'ఎస్జీ' కాఖా కలసి భూమి కక్ష్యలో భూమి వేగంతో పరిభ్రమించే ఒక సూర్య ఉపగ్రహాన్ని అంత రిక్షంలోకి పంపే ప్రాజెక్టును చేబట్టాయి.

అంతగా అభివృద్ధి చెందని దేశాలలో శక్తి సరఫరాకు 'గాలి మర' ఆకర్షకమైన సాధనంగా కనిపిస్తుంది. ఇది సరళమైంది; విశ్వసనీయమైంది; నిర్వహణ వ్యయం ఇంచుమించు ఏమాత్రం లేనిది. అనేక రకాల 'గాలి మర'ల డిజైన్లు తయారుగా ఉన్నాయి. వీటిని స్థానిక కార్ఖానాలలో తయారు చేసుకోవచ్చును. వీలై సంతవరకూ దేశీయమైన, లేదా స్థానికంగా లభించే పదార్థాలతోనూ, సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతోనూ నిర్మించగల

15 అ.ల పొడుగు ఎదిగే పువ్వు!

సుమత్రా (ఇండోనేషియాలోని ఒక పెద్ద దీవి) అడవులలో తనిపించే 'క్రాపి' పువ్వు ఎంత పెద్దదంటే ఒక మనిషి బుజాల మీద చురొక మనిషి నుంచున్నా దాని కొస అందదు. 15 అ.ల పొడుగు దాకా ఆ పువ్వు ఎదుగుతుంది.

“పరుల మీద బురద వల్లెవాడు
తాను పూర్తిగా బురదతో ముసుగుతాడు!”

'గాలిమర' డిజైన్ లను రూపొందించడానికి మన ప్లానింగ్ లో అత్యధికమైన ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి.

చెట్లు, పంటలు, ఎరువులు, సముద్రపు నాడు మొదలైన 'కిరణజన్య సంయోగ క్రియ' (photosynthesis) తో శక్తిని సేకరించి నిలువచేసే సేంద్రియ పదార్థాన్ని (organic matter) 'బయోమాస్' అంటారు. పరివర్తన ప్రక్రియల ద్వారా పీటిలోని 'గాస్', 'ఆవిరి', 'ఉదజని', 'మెథేన్' వంటి శక్తి రూపాలను బహిరంగం చేయవచ్చును. ఇండియాలో పట్టిస్తున్న, ప్రశస్తమైన 'బయోగాస్ డైజెస్టర్' లను రూపొందించారు. ఇవి పంటకూ, దీపాలకూ, కార్లకూ పనికి వచ్చే 'మెథేన్' గాస్ ని ఉత్పత్తి చేస్తాయి. ఇప్పుడు జరుగవలసిందల్లా బయోగాస్ యంత్రాలను ఖాళీ ఎత్తున మన పల్లెలలో నెలకొల్పడం! బ్రెజిల్ (డ. అమెరికా) వంటి పలు దేశాలు 'బయోమాస్' నుంచి 'ఎథనాల్' ను రాబట్టే విషయమై ఎక్కువ ఆసక్తి ప్రదర్శిస్తున్నాయి.

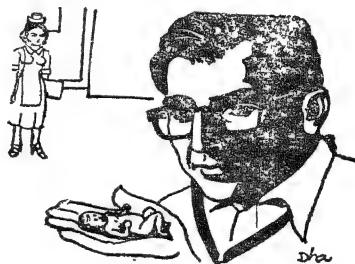
సౌరశక్తి పుష్కలంగా లభించే ఉష్ణమండల ప్రాంతాలలో పంటచెరకు కోసం చెట్లను పెంచడం ఆవరణ సాధ్యమైన మరొక పద్ధతి. సాగుకు యోగ్యమైన బంజరు భూములలో ఇలాంటి మొక్కలు నాట వచ్చును.

తలసరి 'శక్తి' వాడకం మిక్కిలి తక్కువగా ఉండడమేకాక, రెండు పూట్లా ఇంట్లో పంటకు పంటచెరకు కొనుక్కునే స్త్రీమతు కూడా లేని వారే అధిక సంఖ్యాకులుగా ఉన్న మన ఇండియా వంటి దేశంలో సూర్యుడు,

గాలి, బయోమాస్ ఈ మూడు శక్తి వనరులనూ ఉపయోగించుకోడం ఎంత లాభదాయకమో మనలో ప్రతి ఒక్కరూ గుర్తించడం చాలా అవసరం. దురదృష్టవశాత్తు ఆనాలో చితంగా అడవులు నరికివేస్తూ ఉండడం పరిస్థితిని మరింత విషమం చేస్తుంది.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలూ, పరిశ్రమలూ, పాఠశాలలూ అందరూ ఏకమై 'శక్తి' విషయంలో ఇండియాలో ఏర్పడిన గడ్డు పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు క్రమబద్ధమైన కృషికి నడుం కట్టవలసి ఉంది.

అరచేతి నైజు విడ్డ!

గి నెలలు ముందుగా—గర్భవతి అయి 25 వ వారంలోనే—పుట్టిన అంజెలా ఫే అనే బిడ్డ దాక్టరుగారి అరచేతిలో సహించింది. రోమ్ కు ఈశాన్యంగా 18 కి.మీ. ల దూరాన ఉన్న పెరామోలోని ఒక మ్యూనిసిపల్ ఆసుపత్రితో ఒక ఇన్ కుబేటర్ లో ఆ శిశువు పెరిగింది. తల్లిదండ్రుల ఆశ వదలుకున్నా, చిత్రంగా ఆ శిశువు గండ గడిచి బయటపడింది.

“కోపానికి కళ్ళు లేవు”

ప్రపంచ వార్తలు

అఫ్రికాలో నిరక్షరాస్యుల పెరుగుదల:

అఫ్రికాలోని 'రిజియన్ బ్యూరో ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ డెవలప్ మెంట్' డైరెక్టర్ బాబా హైదరా ప్రకటన ప్రకారం 1980 లో అఫ్రికాలో బడికి పోయే వయస్సులో ఉండి బడికి వెళ్ళని పిల్లల సంఖ్య 2.7 కోట్లు. నిరక్షరాస్యులైన వయోజనుల సంఖ్య 1970 లో 13.4 కోట్లు ఉండగా, 1980 లో 15.6 కోట్లకు అది పెరిగినట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు.

మిక్కిలి ప్రాచీనమైన వేల్ చేప:

5 కోట్ల ఏళ్ళ నాటి వేల్ చేప తాలూకు లాస్టులను తాము కనుగొన్నట్లు శాస్త్రజ్ఞులు వెలుతున్నారు. భూమి మీది ప్రసంధయంతువులకూ, వేల్ చేపలకూ నడిమి అనుబంధం (missing link) అని ఈ చేపను కొరకు పరిగెత్తున్నారు. 6 అ. అ. పొడవు గల ఈ భూవరం చేపల వేటకు సముద్రంలోకి వెళ్ళింది. దీని పుర్రెలో నగ భాగం, క్రింది పొడ, పళ్ళ వరుసలా పాకీస్థాన్ లో దొరికింది. మిచిగన్ విశ్వవిద్యాలయం తాలూకు డా. ఫిలిప్ డి. జింజెరిఫ్ కథనం ప్రకారం

నీ శరీరంలో వెలిగి దీపం నీ కన్ను!

“వెలిగించిన దీపాన్ని ఎవ్వరూ ఏ అల చరలోనో, ఏ కుండంలోనో మూసి పెట్టరు. వెమ్మామీద పెడతారు — అందరికీ కనిపించేట్టు! నీ శరీరంలో వెలిగించిన దీపాలు నీ కళ్ళు! నీ కన్ను స్వచ్ఛంగా ఉంటే నీ శరీరం అంతటా వెలుగు ప్రసరిస్తుంది. అది కొడిగడితే నీ శరీరం అంధకార మయం అవుతుంది. అందుచేత — నీ శరీరంలో ఉన్న ఈ దీపం కొడిగట్టకుండా చూసుకో! శరీరం అంతా కాంతితో ప్రకాశించేట్టు చేసుకో!”

— విసుక్రిస్తు

“తనకు అరం కాని వాటిలో మనిషికి మరింత నమ్మకం!”

“వేర్” చేప యొక్క మిక్కిలి ప్రాచీనమైన స్వరూపాన్ని ఈ లిలాస్టులు సూచిస్తున్నాయి. దీని మెడడు మరింత చిన్నది, దీనికి తోడేలు ముతె వంటి పొడవైన ముతె ఉండేది.

మిక్కిలి పొడవైన భూగర్భ సురంగ మార్గం:

జపాన్ లోని ‘ట్యురుగా’ జల సంది అడుగున దూరం నుంచి కంబ్రోల్ చేసే ‘డైనమైట్ ఛార్జ్’ సాయంతో ప్రపంచంలో మిక్కిలి పొడవైన భూగర్భ సురంగ మార్గం నిర్మించారు. 53.85 కి.మీ.ల పొడవున్న ఈ ‘సైకాన్ టన్నెల్’ జపాన్ ప్రధాన దీవి ‘హోన్శు’ను ఉత్తర ప్రాంత దీవులతో కలుపుతుంది.

తూ. జర్మనీలో ప్రధానమైన శక్తి వనరు:

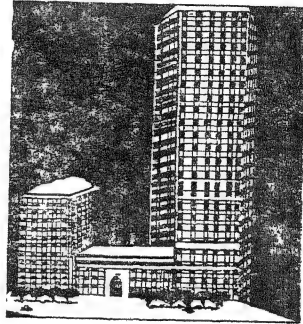
తూ.జర్మనీలో ఎక్కువగా లభించే లిగ్నైట్ శ్రీ శ. 2,000 వ సంరం తర్వాత కూడా అక్కడ ప్రధానమైన శక్తి వనరుగా ఉండగలదు. ఆ దేశంలో వాడే విద్యుచ్ఛక్తిలో అధిక భాగం ‘లిగ్నైట్’ నుంచే ఉత్పత్తి అవుతుంది. అది గాక అక్కడి ప్రజల ఉపయోగం కోసం, విదేశాలకు ఎగుమతి చేసేందుకూ 6 కోట్ల టన్నుల బ్రికెట్ల (చిన్న ఇటికల) తయారీ కూడా లిగ్నైట్ తోనే జరుగుతుంది.

మిక్కిలి ఎక్కువ

అశాభావం గల దేశం:

భవిష్యత్తు విషయంలో ఎక్కువ ఆశా

కంప్యూటరైజ్ చేయబడిన మొట్టమొదటి భవనం

కనెక్టికట్ (అమెరికా, లోని హార్ట్ ఫర్డ్ వద్ద నిర్మించిన ‘పిటీ పాలెస్’ మొట్టమొదటి సారిగా కంప్యూటరైజ్ చేయబడింది. భవనంలోకి ఉష్ణోగ్రతను ఒక స్థాయిలో విలిపి ఉంచడం, లైట్లు, లిఫ్ట్లు, ఇంజర్ కామ్ మొదలైన వాటిని నిర్వహించడం - అన్నీ ఈ భవనంలో కంప్యూటరైజ్ చేస్తుంది. కేంద్ర పానంలో ఉండే ఆ కంప్యూటర్ తల వెంట్రుక కంటే సన్నంగా ఉండే ఆప్టికల్ ఫైబర్ ద్వారా ఈ పనులన్నీ నిర్వహిస్తుంది. మనిషి గదిలోకి వెళ్ళగానే తమంత తామే లైట్లు వెలుగుతాయి. గదిని వదలిన 12 ని. లకు మళ్ళీ ఆరిపోతాయి.

— ‘కాన్’ సౌజన్యంతో.

“సంతోషాన్ని మించిన సౌందర్య సాధనం లేదు.”

భావం కలిగి ఉండడంలో వివిధ ప్రపంచ దేశాలలో జరిపిన అంతర్జాతీయ గాలప్ సర్వే నమనరీతి అ విషయంలో ఇండియా 7 వ స్థానంలో ఉంది. సర్వే జరిపిన 30 దేశాల లోనూ 13 దేశాలలో మాత్రమే ఆశాభావం కనిపించింది. తక్కినవి నిరాశా, నిస్సహాయతతో అలమటి సున్నాయి. ప్రాన్స్, పశ్చిమ జర్మనీ, స్వీడెన్, డెన్మార్క్, ఆస్ట్రేలియా, హాలెండ్, పెరూ ఇవి అన్నీ ఆ రెండో వరానికి చెందినవే! ఆశాభావం గల దేశాలలో అగ్రస్థానం గ్రీస్‌ది:

**నైల్ లోయలో దొరకిన
7,000 ఏళ్ల నాటి శిల్పం:**

మైడెర్ బర్ (ప. జర్మనీ) కి చెందిన సుప్రసిద్ధ చరిత్ర పూర్వయుగ విజ్ఞాని ఈజిప్ట్ లోని నైల్ నదీ లోయ పశ్చిమ భాగంలో 7,000 ఏళ్ల నాటి ఒక మానవ శిరస్సు శిల్పం తాలూకు భాగాలను కనుగొన్నారు. దాదాపు ఒక నిప్పుకోడి గుడ్డు అంత ప్రమాణంలో ఉన్న ఆ శిల్పాన్ని నైల్ నదిలోని ఐరదతో తయారుచేసి, కల్పారు.

**ఫ్రెబర్ కాంతి కిరణంతో కూడిన
నేత్ర శస్త్ర చికిత్సా పరికరం:**

మిక్కిలి జటిలమైన కళ్ళ ఆపరేషన్‌లలో ఉపయోగపడే ఫ్రెబర్ కాంతి కిరణంతో కూడిన ఒక క్రొత్త శస్త్రచికిత్సా పరికరాన్ని మాస్కోలోని నిపుణులు తయారు చేశారు. మామూలు స్కాల్పెల్ (ఒక రకం శస్త్రం.

scalpel) రూపంలో ఉండే ఈ పరికరం కొనసంబడి 'వల్లని' ఫ్రెబర్ కాంతి కిరణం అప్పుడప్పుడు వెలువడుతూ ఉంటుంది. దాని కాంతి తీవ్రత 10,000 'లక్స్'లు.

**‘ప్రభూ! కష్ట సుఖాలను తేలికగా
తీసుకునే ధైర్యం ఇయ్యి!’**

“ప్రభూ! నాలో ‘అహంకార’ వృక్షం
వేళ్ళు తెగ నరుకు:

‘లోభం’ అనే చెట్టు వేళ్ళు తెగ నరుకు:
కష్టాలూ, సుఖాలూ తేలికగా

తీసుకునే ధైర్యం ఇయ్యి:

సేవారూపంలో నా ‘ప్రేమ’ను

పండించుకునే శక్తి ఇయ్యి:

‘దర్పం’ బలం ముందు మోకరిల్లకుండా
దరిద్రుల్ని ఆలింగనం చేసుకునే శక్తి ఇయ్యి:
సంతోషంగా నీ ‘సంకల్పానికి’ తలబగ్గి
ఆత్మార్పణ చేసుకునే గుండె దిటవై ఇయ్యి:
ఇదే-ఇదే-ఇది ఒక్కటే నా ప్రార్థన!”

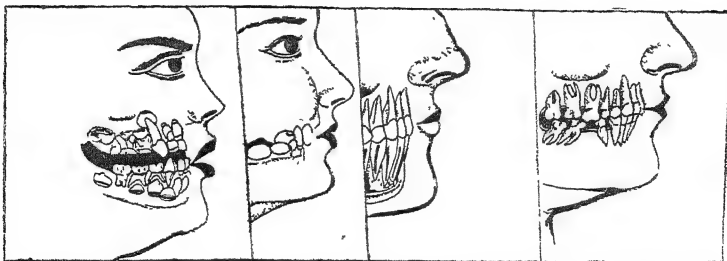
—రవీంద్రనాథ్ ఠాకూర్

దంతసంరక్షణకు అవసరమైన జాగ్రత్తలు

డా. బి. ఎల్. ఎన్. రావ్

దంతాలు ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి నిరోధక చర్యలు తీసుకోవడం చిగుళ్ళలో 'కాల్షియమ్' చేరే సమయం నుంచే ఆరంభం

తాయి. తల్లికి పోషణ సరిగా జరుగకపోతే, లేదా గర్భవతిగా ఉండగా ఆమెకు తీవ్రమైన సుస్థి చేసే శిశువులో ఎనామిల్ లోపం

కావాలి. పాలపళ్ళ (deciduous teeth) లో ఎనామిల్ చేరడం శిశువు గర్భంలో ఉన్నప్పుడే ఆరంభం అవుతుంది. కాళ్ళతమైన పళ్ళలో ఎనామిల్ చేరడం శిశువు జన్మించిన మరుక్షణం నుంచి మొదలవుతుంది. అందుచేత పుట్టబోయే శిశువు దంతాలు ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే తల్లికి గర్భిణీ దశలో ఎక్కువ వెక్కువ మాంసకృత్తులూ, కాల్షియమ్, ఫాస్ఫరం, వైటమిన్ లూ సరఫరా అయేట్టు చూడాలి. అప్పుడే గర్భంలోని శిశువుకు ఆరోగ్యంగా పెరిగేందుకు అవసరమైన పోషక పదార్థాలన్నీ సక్రమంగా లభించగలవు. సాధారణంగా గర్భంలోని శిశువు తల్లి రక్తం నుంచి పోషక పదార్థాలను గ్రహించే కాలంలోనే పాలపళ్ళు ఏర్పడు

ఏర్పడుతుంది.

శరీరారోగ్యం సక్రమంగా లేకపోతే పళ్ళు

(12 వ పేజీ తరువాయి)

సయాగరాకు 11 కి.మీ. ల దూరాన ఉన్న లీవిస్ టౌన్ లో జరిగిందట. 18 వ శతాబ్దం చివర కేతన్ హస్టల్ అనే ఆమె పక్కన ఉన్న ఒక కోడిపుంజు బొమ్మ తాలూకు తోక ఈకను తీసుకుని జిన్, వెన్ లు కలిపిన పానీయాన్ని కలిపిందట. అప్పటినుంచే వివిధ మధ్యాల మిశ్రాణానికి 'కాకెటెయిల్' అనే పేరు వచ్చిందట. ఇది కేవలం కాకమ్మ కథే కావచ్చును. అయినా రోజంతా ఉత్సాహంగా సయాగరాలో గడిపి అలసిపోయి ఉన్న ప్రాణులకు ఆక్వాసం కలిగించే సరదా అయిన కథ!

“సూర్యుడు అడుగు పెట్టిన చోట దాక్టరు అడుగుపెట్టడు!”

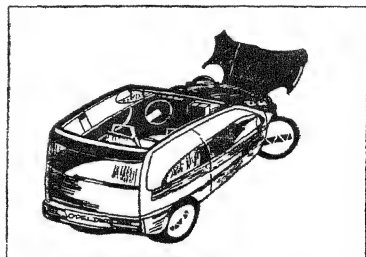
నిర్మాణము దెబ్బతింటుంది. శిశువు ఆరోగ్యం సక్రమంగా ఉండా లంటే తల్లిపాలు ఇవ్వు ఉండడం (breast feeding) చాలా అవసరం. శిశు ప్రాయంలో వచ్చే చాలా జబ్బులను నిరోధించే రక్షక జీవ కణాలు (antibodies) తల్లిపాల ద్వారానే శిశువుకు లభించగలవు. తల్లి రామ్ము చీకేటప్పుడు దొడలకు లభించే వ్యాయామం దొడలు సక్రమంగా రూపొందించుకు తోడ్పడుతుంది. దొడలు, తాలువు (palate) అద్దంగా విస్తరించడానికి ఆవిధమైన వ్యాయామంచాలా అవసరం. ముఖ కవళికలు అందంగా రూపొందడానికి కూడా తల్లి రామ్ము చీకడం తోడ్పడుతుంది. అంతే కాక ఊపిరితిత్తులు బలపడడానికి, శిశువులోని చీకే సహజ ప్రవృత్తి (instinct) ని తృప్తి పరచడానికి కూడా అది ఉపయోగపడుతుంది. ఆ ప్రవృత్తి పరిగా తృప్తిపడనప్పుడే పిల్లలకు నోట్లో వేలు వేసుకోడం, ఖాళీ పీకెను నోట్లో పెట్టుకుని చీకుతూ ఉండడం వంటి దురలవాట్లు అవుతాయి.

పాలపశువులో మొదటి రెండు పళ్ళు సాధారణంగా శిశువుకి 6 నెలల ప్రాయంలో వస్తాయి. క్రింది కొరుకుడు పళ్లే మామూలుగా ముందు వస్తాయి. 15 నెలల ప్రాయంలో పాల దంతాలూ, ఆ తరువాత కోరపళ్ళు కనిపిస్తాయి. సాధారణంగా 6 నెలల తరువాత గాని ఇంకో జంట దంతాలు చివుళ్ళ నుంచి బయటికి రావు. దొడ ఎముక విస్తరించడానికి ఆ మాత్రం వ్యవధి అవసరం. సాధారణంగా 2 లేదా 2½ ఏళ్ళ వయస్సు వచ్చేసరికి శిశువు తాలూకు పాల పళ్ళన్నీ (మొత్తం 20) వచ్చేస్తాయి. పెరిగే

శిశువు ఆహారావసరాలను అనుసరించి సక్రమంగా ఈ పళ్ళు మొలవడం జరుగుతుంది.

శాశ్వతమైన పళ్ళు మొలిచే ప్రక్రియ 6 వ ఏడు మొదలు 18 వ యేడు వచ్చే దాకా కొనసాగుతుంది. పాలపళ్ళు ఊడిపోయే ముందు శాశ్వతమైన దంతాలు పాల దంతాలకు వెనుక భాగంలో కనిపిస్తాయి. తల్లి దండ్రులు సాధారణంగా ఇవి కూడా పాల పళ్లే అని భ్రమపడుతూ ఉంటారు. చిన్నతనం నుంచే శిశువు పోషణ సరిగా జరుగక పోతే మొట్టమొదట వచ్చే ఆ శాశ్వత దంతాల

సౌర శక్తితో నడిచే కారు మీద 4,000 కి.మీ. ల యాత్ర

ధార్మిక్, లేక పెర్సెన్స్ అనే ఇద్దరు ఆస్ట్రేలియన్లు పూర్తిగా సౌర శక్తితోనే నడిచే ఒక చిన్న కారులో ఆస్ట్రేలియా ఖండం ఈ చివర నుంచి ఆ చివరకు 4,000 కి.మీ. ల దూరం ప్రయాణించారు. 'ది క్వయెట్ అచీవర్' అనే పేరు గల ఈ కారు 20 రోజులలో 172 గం. లో ఈ ప్రయాణాన్ని ముగించింది.

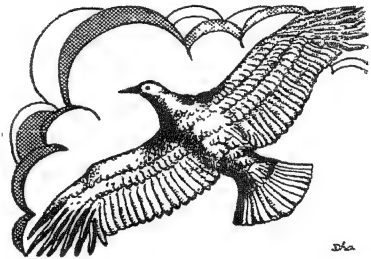
“‘చెడ్డ’కు తలపంచితే మరింత ‘చెడ్డ’ ఎదురవుతుంది.”

లోనే దంత క్షయ వ్యాధి (dental caries) చోటు చేసుకుంటుంది. పా ల పళ్ళు ఊడి పోవడం 6½ ఏళ్ళ నుంచి 7 ఏళ్ల వచ్చేలోగా ఆరంభం అవుతుంది. విజ్ఞాన దం తాలు సాధారణంగా 18 వ ఏడు తరువాతనే వస్తాయి. అప్పటికి గాని 32 వళ్ళూ పూర్తిగా ఏర్పడడం జరుగదు.

దంత వ్యాధులలో తరచుగా కనిపించేవి: దంత క్షయ వ్యాధులూ (dental caries), చిగుళ్ళ వ్యాధులూ, (periodontal diseases). మొదటి రకం చిన్న పిల్లలకూ, రెండో రకం మధ్యవయస్కులకూ మాత్రమే వస్తాయనే నియమం ఏమీ లేదు. వ్యాధి కలిగించే సూక్ష్మక్రిములు (microbes) చేరడం వల్ల దంత క్షయ వ్యాధి వస్తుంది. చిగుళ్ళ వ్యాధులవల్ల దంతాలకు ఆధారభూతాలు అయిన భాగాలు దెబ్బతింటాయి. ఈ 'దంత క్షయం' ఆరంభం అయ్యే ప్రక్రియ విషయంలో అభి ప్రాయభేదాలు ఉన్నా, సూక్ష్మక్రిములు ఉత్పత్తి చేసే లాక్టిక్ ఆమ్లం వల్ల దంతాల మీది ఎనామిల్ దెబ్బ తినడం వల్లనే ఈ వ్యాధి వస్తూం దని అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు. పళ్ళలో ఏర్పడిన పగుళ్ళలోనూ, గుంటలలోనూ, పళ్ళ నందులలోనూ లాక్టిక్ ఆమ్లాన్ని ఉత్పత్తి చేసే కొన్ని రకాల సూక్ష్మ క్రిములు చేరు తాయి. ఆ సూక్ష్మ క్రిములను 'ప్లేక్స్' అంటారు. ప్రధానంగా సూక్ష్మ క్రిములూ, ఆ క్రిములు ఉత్పత్తి చేసే పదార్థాలూ, పళ్ళ నందుల్లో ఇరుక్కున్న అహార పదార్థాల అవ శేషాలూ, లాలాజలంలోని సత్రజనితో కూడిన జిగురు పదార్థం కలపి ఈ 'ప్లేక్స్' ఏర్పడుతాయి. సూక్ష్మ క్రిములు పళ్ళలో

ఇరుక్కున్న పిండిపదార్థాలలో ప్రవేశించి వాటిని కుళ్ళబెట్టి పళ్ళ మీది ఎనామిల్ను హరించడానికి తగినంత లాక్టిక్ ఆమ్లాన్ని తయారుచేస్తాయి. జరిపిన ప్రయోగా లన్నిటి వల్లా 'డెంటల్ ప్లేక్'లే దంతక్షయ వ్యాధికి ప్రధాన హేతు వని స్పష్టంగా నిరూపించ బడింది. ఆహారంలో తీసుకునే పిండిపదార్థాల తాలూకు పరిమాణం కాక, వాటి స్వభావమే ఈ వ్యాధిని కలిగించడంలో ప్రాముఖ్యం వహిస్తుంది. భోజనానికి, భోజనానికి మధ్య

25 అ.ల పొడవున్న రెక్కలు గల పక్షి

వీధి

లాస్ ఏంజెల్స్ (అమెరికా) కౌంటీ లోని 'నేదురర్ హిస్టరీ మ్యూజియం'లో అతి ప్రాచీన కాలానికి చెందిన మిక్కిలి పెద్ద పక్షి తాలూకు తాలూ, రెక్క ఎముకలూ, పుర్రెలో భాగాలూ భద్రపరిచారు. 50 లక్షలు మొదలు 80 లక్షల ఏళ్ళ క్రితం ద. అమె రికాలో జీవించిన ఈ పక్షి 150 పౌన్ల బరు వుండేది. రెక్కలు విప్పినపుడు దాని రెక్క పొడవు 25 అ.లు ఉండేది.

“వయస్సులో నేర్చుకున్నది లాటి మీద చెక్కిన చెక్కడంతో సమానం!”

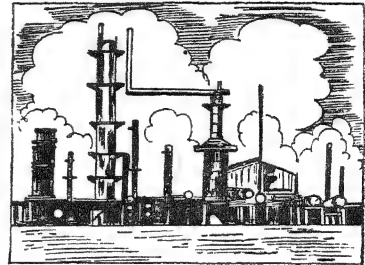
వివాదాలు

ఘాయంగ్ గమ్ వంటి జిగురుతో కూడిన చక్కెర విశ్వం చప్పురించే వారిలో ఈ వ్యాధి ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. 'సుక్రోజ్' (చక్కెర) ఉన్న ఘాయంగ్ గమ్, అది లేని ఘాయంగ్ గమ్ విడి విడిగా ఇచ్చి ప్రయోగాలు జరిపి చూశారు. సుక్రోజ్ తో కూడిన ఘాయంగ్ గమ్ తీసుకొన్న వారిలో ఈ వ్యాధి ఎక్కువగా కనిపించింది. ముఖ్యంగా పిల్లలకు జిగురుతోనూ, చక్కెరతోనూ కూడిన పిండిపదార్థాల వాడకం తగ్గించడం ఈ వ్యాధి నిరోధానికి మిక్కిలి అవసరం. 2-4 ఏళ్ళ వయస్సు పిల్లలు కొందరిలో చాలా తీవ్రమైన దంతక్షయ వ్యాధి రకం కనిపిస్తుంది. పాల సీసాలను సక్రమంగా శుభ్రపరచక పోవడం, పడుకోబోయే ముందు చక్కెర ఎక్కువగా కలిపిన ఆహారం ఇవ్వడం ఇందుకు కారణం అనవచ్చును. తీసుకునే ఆహారంలో పోషక పదార్థాలు ఉండడం ఒక్కటే చాలదు. మురింగే ముందు బాగా నమలవలసిన అవసరాన్ని కలిగించే పీచుపదార్థం కూడా ఆహారంలో ఎక్కువగా ఉండాలి. పచ్చి కేరబ్బు దుంపలను నమిలే అలవాటు వల్ల దంతక్షయ వ్యాధి రాకుండా నిరోధించవచ్చును.

చిన్నపిల్లలు రోజూ రెండుసార్లు వళ్ళను విడిగా శుభ్రపరచుకునే అలవాటు చేసుకోవాలి. అందుకు 'ఫ్లోరైడ్' కలపిన టూత్ పేస్ట్ వాడవచ్చును. ఎదిగే వయస్సు పిల్లలూ, గర్భిణీ స్త్రీలూ కార్బియమ్, విటమిన్ లూ, మాంస కృత్తులూ తగినంత ఎక్కువగా తీసుకుంటూ ఉండాలి. పిల్లలకు రోజూ కనీసం రెండు కప్పుల పాలు ఇవ్వాలి. పాల నుంచి వచ్చే

పెరుగు, జున్ను మొదలైనవి కూడా మంచివే! 10 లక్షల భాగాలకు 2 భాగాల చొప్పున ఫ్లోరైడ్ చేర్చిన మంచినీరు త్రాగడం దంతక్షయ వ్యాధి రాకుండా నిరోధిస్తుంది. దంతక్షయ వ్యాధి మొదలయిందేమో చూడడానికి చిన్న పిల్లలను అప్పుడప్పుడు దంతవైద్యులకు చూపిస్తూ ఉండాలి.

ఆర్థిక సౌభాగ్య లక్షిక్తి ఆధునిక ఆలయం!

మధుర (ఓ.ప్రదేశ్) లోని 60 లక్షల ఖన్నుల శక్తి గల నూనె శుద్ధి కర్మాగారం ఆర్థిక సౌభాగ్యలక్షిక్తి ఆధునిక ఆలయం అనవచ్చు. విదేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకునే ముడినూనెనే గాక 'బోంబే హై' నుంచి వచ్చే ముడినూనెను కూడా ఇక్కడ శుద్ధి చేస్తారు. శుద్ధి అయిన నూనెలను రైలు, రోడ్ మార్గాల ద్వారా కాక, 518 కి.మీ. ల పొడవున్న పైప్ లైన్ ల ద్వారా జలంధరకి పంపుతారు.

“మూర్ఖుడు కూడా శాంతంగా ఉంటే
వివేకి క్రిందే లెక్క!”

.. ఓల్డ్ టెంప్లెస్

(16 వ పేజీ తరువాయి)

గడ్డం కూడా కొంత తక్కువ స్థాయిలో అయినా ఈ కణాల నిరోధానికి తోడ్పడుతాయి. 3. ముక్కులోవల ఉండే శ్లేష్మం (mucus) అక్కడిచాకా వచ్చిన కణాలను అటకాయించడానికి తోడ్పడుతుంది. 4. ముక్కులో ప్రవేశించిన అలాంటి కణాలను బలవంతంగా బయటికి నెట్టివేసేందుకు జరిగే ఒక సహజ

ప్రక్రియ 'తుమ్మ'. 5. ముక్కు వెంట నీరు కారడం కూడా అలాంటి కణాలను బయటికి తోలేందుకు సాగే ప్రక్రియే! ఇన్ని రక్షణలున్నా తగినంత సంఖ్యలో ఈ కణాలు మిషి దేహంలోకి పోవడం, వ్యాధులను కలిగించడం జరుగుతూనే ఉంది.

వ్యాధికారక కణాలు శరీరంలో ప్రవేశించకుండా జరిగే ఈ సహజ నిరోధక ప్రక్రియలను మరింత బలపరచేందుకు ముక్కుకు గాలి వడపోత సాధనం (nasal filter), 'ముఖం తొడుగు, (mask) లాంటి కృత్రిమ సాధనాలు ఉద్దేశించబడ్డాయి. గాలి వడపోత సాధనాన్ని ముక్కుపుటాల లోపల ధరిస్తారు. అందుచేత అవి పైకి కనిపించవు. కృత్రిమ దంతాల సెట్లు తయారీలో వాడే ప్లాస్టిక్ పద్ధతిలో అమర్చిన సన్నని సైయివ్ లెస్ తీగెలవల ఈ వడపోత సాధనం. ఈ సాధనాలు మొదటిసారి 1974లో

మార్కెట్ లోకి వచ్చాయి. పదిమంది వ్యాపారస్తులు వీటిని ఉత్పత్తి చేసేందుకు లైసెన్స్ లు తీసుకుని వారిలో చాలా మంది అప్పుడే ఉత్పత్తి ఆరంభించారు. వ్యక్తికి తగిన పైజా 'ఫిల్టర్' (గాలి వడపోత సాధనం) ఎందుకొడం చాలా ముఖ్యం. లేక పోతే అవి చాలా చికాకు కలిగిస్తాయి. రోగుల నాసారండ్రాలలో వీటిని సాధారణంగా చాలా తేలికగానే అమరుస్తారు. కాకపోతే నాసారండ్రాల మధ్య గల మాంసపు పొర (septum) బాగా చంపు తిరిగి ఉన్న రోగులకు మాత్రం వీటిని అమర్చేముందు ఒక మైనర్ ఆపరేషన్ ఆవసరం అవుతుంది.

చిన్నపిల్లల ముక్కులలో కూడా వీటిని అమర్చవచ్చును. కానీ, పిల్లలు పెరిగి వారి ముక్కుపైజా కూడా పెరుగుతున్న కొద్దీ వీటి పైజాను పెంచుతూ ఉండాలి. ఏడాదికి, రెండేళ్ళకూ ఒకసారి అలా ఫిల్టర్ లను మార్చవలసి రావచ్చు. ఈ ఫిల్టర్ లాని తీగె వల చాల భాగం కణాలను వడపోసి వేరు గలదు. వల తీగెలను తాకిన కణాలన్నీ నిరోధించబడతాయి. కానీ ఆ తీగెలను తాకకుండా నందులోనించి దూసుకుపోయే కొద్ది కణాలు మాత్రమే లోపలికి పోగలుగుతాయి.

కొన్ని నిర్వచనాలు

లొక్కలు ఆవలంబించేది:	కనిపించేది:
చాడీకోరులు	వెన్నెముక లేనివారు:
సమానత్వం	గాలిలో మాత్రమే
వాన	ముఖం నల్లబడి,
	ఆకాశం చేసే రోదనం:

“కథకుడిలో ఉత్సాహం ఉన్నంత వరకే కథ వడుస్తుంది!”

ఫిల్టర్లకు బదులు ముఖం తొడుగు (mask) ల ద్వారా గాలి పీల్చడం వల్ల కూడా ఈ కణాలు లోపలికి పోతుంటా చూసుకో వచ్చును. మామూలు జేబురుమాలు లాంటి దాన్ని రెండు చుడతలు వేసి ముక్కుమీదా, నోటిమీదా దానిని ఉంచి ఎలాస్టిక్ పట్టీలతో బంధించి 'ముఖం తొడుగు'ను తయారు చేసుకో వచ్చును.

ముక్కుకు గాలి వడపోత సాధనాలను రోగి స్వయంగా బయటికి తీసి మళ్ళీ అమర్చుకుంటూ ఉండవచ్చును. అయితే వీటిని ఎప్పుడూ సరియైన పొజిషన్ లో అమర్చుకుంటూ ఉండడం చాలా ముఖ్యం. కుడి, ఎడమ ముక్కుల ఫిల్టర్లను తారుమారు చేయకూడదు.

ఈ ఫిల్టర్లలోని రంధ్రాలు అడ్డగించబడిన కణాలతో తరుచు పూడిపోతూ ఉంటాయి. అందుచేత రోజుకి ఒకటి రెండుసార్లు వాటిని శుభ్రపరచి మళ్ళీ ధరిస్తూ ఉండాలి. సబ్బు నీళ్ళతో వాటిని కడిగి పొడిగుడ్డ మీద అడ్డ వచ్చును. ఫిల్టర్లలోని వలను సబ్బునీళ్ళలో ముంచిన బ్రష్ తో శుభ్రం చెయ్యాలి. ఫిల్టర్ లోని వలను ఎప్పటికప్పుడు శుభ్రపరుస్తూ ఉండకపోతే రోగికి దానిద్వారా శ్వాసింబడం కష్టం అవుతుంది. వెలుతురుకు ఎదురుగా పెట్టి చూస్తే వల శుభ్రపడిందీ, లేనిదీ తెలుస్తుంది. ఫిల్టర్లను ధరించి ఉన్నప్పుడు ముక్కుతోనే గాలి పీలుస్తూ ఉండడం అవసరం.

ఈ సాధనాలు వాడడం మొదలు పెట్టిన ఒక వారం రోజుల లోగానే 'అలెర్జిక్' లక్షణాలు కనిపించడం తగ్గుతుంది. అయితే—

ఈ సాధనం 'అలెర్జిక్' నిరోధానికి తోడ్పడేదే కాని, ఇంతకు ముందే ఆ లక్షణాలు ఉంటే వాటి నిర్మూలనకు ఉపయోగించేది కాదని గుర్తుంచుకోవాలి. అలెర్జిక్ లక్షణాలు కనిపించ గానే డాక్టరును సంప్రదించి తగిన మందులు వాడడం అవసరం. ముక్కు వడపోత సాధనాలను గాని, ముఖం తొడుగులను గాని రాత్రిం బవళ్ళు ధరించే వారిని భవిష్యత్తులో 'అలెర్జిక్' లక్షణాలు కనిపించకుండా ఆవి కాపాడు తాయి!

పొగ త్రాగడం మానేసేందుకు తోడ్పడే 'చూయింగ్ గమ్'

రష్యాలోని 11 బాషధ సంస్థల వారు ఏకమై పొగ త్రాగడం మాని వేసేందుకు తోడ్పడే అద్భుతమైన క్రొత్త 'చూయింగ్ గమ్' తయారు చేశారు. లేత పసుపు వన్నెగా ఉండే ఈ 'గమ్' నారింజ, పొగాకు రుచులు కలిగి ఉంటుంది. ఇది వాడడం మొదలుపెడితే కొద్ది కాలంలోనే 'చెయిన్ స్మోకర్స్' కు కూడా పొగాకు వాసన అంటే గిట్టకుండా పోతుంది!

“ఏరికి వారికి చరిత్రలో స్థానం లేదు!”

కలం స్పృహతూల

(మీ పేరు, వయస్సు, చిరునామా, హాబీలూ ఈ శీర్షిక క్రింద ప్రచురించ బడా లంపే తగిన వివరాలతో సహా రూ. 5 లు మనియార్డరు ద్వారా పంపండి. —సంపాదకుడు.)

1. యోరమాడ రాజా, 21 సం.లు, ఇంటర్ విద్యార్థి, ఇం. నెం. 11 - 108, సీతారామపురం, మిర్యాల గూడ, నల్గొండ జిల్లా-508 207.

పాటలు వినడం, కలం స్పృహం, ఫొటోగ్రఫీ.

2. ఎ. నాగార్జున్, 21 సం.లు, శ్రీవి వాస రేడియో హౌస్, సాగర్ రోడ్డు, మిర్యాల గూడా తాలూకా, నల్గొండ జిల్లా - 508 207.

పాటలు వినడం, పుస్తకాలు చదువడం, కలం స్పృహం.

3. జె శ్రీనివాసలింగం, 18 సం.లు. ఇంటర్ మొదటి సం.రం విద్యార్థి, 8/0 రాజా. ఇం. నెం. 5-2-188, ప్రేక్షన్ బస్టీ, యెల్లందు, ఖమ్మం జిల్లా - 507 123

కవితలు వ్రాయడం, నటనపై ఆసక్తి, కలం స్పృహం.

4. సి హెచ్. ఆనంద్, 22 సం.లు, ఎమ్ బి.బి.యస్. రెండవ సం.రం విద్యార్థి, సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజ్, విజయవాడ - 520 006.

స్టాంపుల సేకరణ, కలం స్పృహం, పుస్తక పఠనం.

5. డి.ఆర్. కృష్ణప్రసాద్, 24 సం.లు, ఎమ్. కామ్. ఇండియన్ బ్యాంక్, గ్రీమ్స్ పేట బ్రాంచి, చిత్తూరు - 517 002.

ఇండియాలో రూ. 70 కోట్లు
| కీడా పరికరాల ఉత్పత్తి

ఇండియాలో ఆటలకు సంబంధించిన సాధన సామగ్రి ఉత్పత్తి సంస్థలు సుమారు 2,000 దాకా ఉన్నాయి. 60 000 మందికి జీవనోపాధి కల్పించడమే కాక, ఇవి దాదాపు రూ. 70 కోట్లు ఖరీదు చేసే సామగ్రిని ఏపేటా ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. అయితే వీటిలో విదేశాలకు ఎగుమతి అయ్యే మన మొత్తం ఎగుమతులలో 2 శాతం మాత్రమే!

“ఇద్దరు అమ్మలక్కల కుమార్లు రెండు కుటుంబాలను సర్వ నాశనం చెయ్యగలవు!” —అరబ్బీ సామెత

ఫౌబోగ్రఫీ, ప్రకృతి ఆరాధన, కలం స్నేహం.

6. కుమారి మాధవి. c/o వి. కృష్ణారెడ్డి, కొత్త ఉప్పలపాడు పోస్ట్ - 523 279. కందుకూరు తాలూకా. ప్రకాశం జిల్లా.

కలం స్నేహం, ప్రకృతి ఆరాధన, సంగీతం వినడం.

7. వి. శ్రీనివాస రెడ్డి, 22 సం॥లు, రసాయన విభాగం, విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్ - 508 009.

పత్రికలు చదువడం, రేడియో వినడం, పుస్తక పఠనం.

8. వి. శశిభూషన్ రావు, పాన్ పాష్, మెయిన్ రోడ్డు, ఆముదాల చలన-532 185. మంచి పీసీమాలు చూడడం, రేడియో వినడం, పుస్తక పఠనం.

9. వి. వెంకటేశ్వర్లు, కలం పేరు - 'ప్రేమకుమార్': 20 సం॥లు, వి. టెక్. 4/26, వి. యు. ఇంజనీరింగ్ హాస్టల్స్, వాల్తేరు - 530 008.

సంఘసేవ, రేడియో వినడం, కలం స్నేహం.

10. ఎమ్. వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, 20. సం॥లు, వి టెక్., రూమ్ నెం. 5/86, వి.యు. ఇంజనీరింగ్ హాస్టల్స్, వాల్తేరు - 530 008.

సంగీతం వినడం, ఫౌబోగ్రఫీ, గేయాలూ, కథలూ వ్రాయడం.

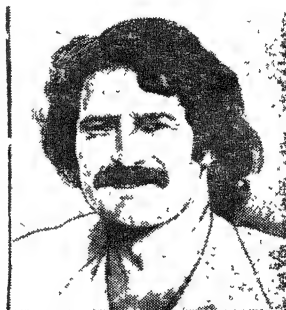
11. మోదం భవాని, 8 వ తరగతి D/o శకుంతలా మల్లిఖార్జునరెడ్డి, జి. ప.

హైస్కూల్, దామరమడుగు, నెల్లూరు జిల్లా. పెద్దలను గౌరవించడం, విజ్ఞానం సేకరించడం. పుస్తక పఠనం.

12. బి. మహేష్, 16 సం॥లు, S/o వి. బిరలామ్ పట్నాయక్, బ్లాక్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్, పాలకొండ, శ్రీకాకుళం జిల్లా-532 440.

క్రికెట్ కామెంట్రీ వినడం, స్టాంపుల, నాణేల సేకరణ.

అందరికంటే ఎక్కువ
వికెట్లు తీసుకున్న బౌలర్ !

ప్రపంచ సుప్రసిద్ధులైన క్రికెట్ ఆటగాళ్ళలో ఒకడైన ఆస్ట్రేలియన్ బౌలర్ డెన్నిస్ లీ బ్రీ ఇటీవలే టెస్ట్ క్రికెట్ నుంచి విరమించారు. మొత్తం 365 వికెట్లు టెస్ట్ క్రికెట్ లో ఆయన తీసుకున్నారు. సగటున ఒక్కొక్క టెస్ట్ కి 51 వికెట్ల చొప్పున ఆయన పడగొట్టారు. ఆయన ఆడిన ఆఖరు టెస్ట్ మాచ్ లో 8 వికెట్లు తీసుకున్నారు.

“మిత్రులకు వరస్పర విశ్వాసం ఉంటే
చావు బ్రతుకులు ఆలోచించరు.”

—చె నా సా మెర

(8 వ పేజీ తరువాయి)

రికార్డు స్థాపించి 'గిన్నెస్ బుక్' లోకి ఎక్కిన భారతీయ మహిళ శ్రీమతి శకుంతలాదేవి. 76,86,86,97,74,870 ని 21,65.09.97, 45,779 తో హెచ్చిస్తే 1,89,478,68, 17,799.54,26,462 వస్తుందని కేవలం 28 సెకన్లలో ఆమె రెక్కటి చెప్పింది.

* 'గిన్నెస్ బుక్' తెక్కిన మరొక భారతీయ గణిత శాస్త్ర మేధావి రాజన్ శ్రీనివాసన్ మహదేవన్. 1981 జూలై 5 న పై (౫ 22/7) విలువను 31,811 దశాంశస్థానాల దాకా గం. 3 ల 49 ని. లలో ఆయన రెక్కటి చెప్పారు.

* 'భారతీయ గాన కోకిల' లతా మంగేష్కర్ పోలోగా గాని, డ్యూయెట్ లలో గాని, కోరస్ లలో గాని మొత్తం 20 భాషలలో 25,000 పాటలు పాడి ప్రపంచ రికార్డు స్థాపించింది. మహమ్మద్ రఫీ (మరణం 1980) 1944-1980 మధ్య 11 భాషలలో 28,000 పాటలు పాడినట్లు చెబుతున్నారు.

* 1955 నుంచి 1973 దాకా 17 సం.ల పాటు ఏకబిగిని నిలబడి ఉండి, స్వామీ మావిగిరి మహారాజ్ కష్టసహిష్టుతలో రికార్డు స్థాపించారు. నిద్రపోయేటప్పుడు కూడా ఒక చెక్కను అనుకుని నిలబడి ఆయన నిద్ర పోయేవారు. ఈ విషయంలో ఆయన రికార్డ్ ను అధిగమించడం అసంభవం కాకపోయినా, అతి కష్ట సాధ్యం అనక తప్పదు.

* భారతీయులు స్థాపించిన మరో అధిగమింపరాని రికార్డు 86 ఏళ్ళపాటు సాగిన దాంపత్య జీవితం. సర్ తేముల్ జీ బిశాజీ నారిమన్ తన 5 వ ఏట 1853 లో శ్రీమతి నారిమన్ ని వివాహ మాడాడు. తేముల్ జీ తన 91 వ ఏట 1940 లో మరణించే దాకా 86 ఏళ్ళ పాటు వారి దాంపత్యం అవ్యాహతంగా కొనసాగింది.

* జుట్టు పొడుగ్గా పెంచడంలో ప్రపంచ (మగ, తా 61 వ పేజీలో)

ఇండియాలో రాజకీయ పక్షాల వైచిత్ర్య

సంభావ్యమైన, అసంభావ్యమైన రాజకీయ పక్షాలన్నీ ఇండియాలో కనిపిస్తాయి. ఒక దానితో ఒకటి దెబ్బలాడుకునే 8 కమ్యూనిస్ట్ పార్టీలు ఉన్న దేశం ప్రపంచంలో ఇండియా ఒక్కటే! అనుయాయులు ఇండి షాయకులు లేని పార్టీలు, నాయకులు ఇండి అనుయాయులు లేని పార్టీలు - ఇలా ఎన్నెన్నో రకాల రాజకీయ పార్టీలు చిత్రంగా ఇండియాలో మనకు కనిపిస్తాయి.

— కామ్ బెనెగల్ (మెయిన్ స్ట్రీమ్)

“మిక్కిలి ఒంటరిగా నిలబడే వాడే మిక్కిలి బలశాలి:” — ఇబ్నెక్

దున్నేందుకు భూమి,
ఉండేందుకు గృహం
ఇదే ఇరవై అంశాల
కార్యక్రమ మార్గం

పోటీలు

జూన్ 1984

'విస్డమ్' పోటీలలో ఎవరైనా పాల్గొనవచ్చు. ఏ ఎంట్రీ కా ఎంట్రీ విడిగా పావు తావు సైజుకు తగ్గని కాగితం మీద వ్రాయాలి. ప్రతి ఎంట్రీమీదా అడ్రస్సు ఉండాలి. ఒకే కాగితం మీద ఒకటి కంటే ఎక్కువ ఎంట్రీలు వ్రాస్తే పరిశీలించబడవు. సరియైన, లేదా మేరైన ఎంట్రీలు చాలా ఉంటే లాటరీ పద్ధతిలో ఎన్నికైన ముగ్గురు విజేతలకు రు. 10 లు, రు. 7 లు, రు. 5 లు ఖరీదు చేసే పుస్తకాలు బహుమతులుగా పంపబడును. విజేతల ఎన్నికలో సంపాదకునిదే తుది నిర్ణయం. ఎంట్రీలకు 'పోటీ కూపన్' (ఒక ఎంట్రీకి చాలు) అంటించి పంపాలి. ఒక కూపన్ తో ఒకేసారి ఎన్ని ఎంట్రీలైనా పంపవచ్చును. ఎంట్రీలు అందవలసిన ఆఖరు తేదీ: జూన్ 20, 1984. పంపవలసిన చిరునామా: పోటీల నిర్వాహకుడు, తెలుగు "విస్డమ్", 9, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు, మద్రాసు - 600 004.

—సంపాదకుడు.

విశ్వాసం

'మంత్రాలకు శక్తి ఉందా?' అనే అంశం

మీద 300 మాటలకు మించకుండా వ్యాసం వ్రాసి పంపండి.

దక్షిణాది బాలురకు
దైర్య, సాహసాల అవార్డు

11 ఏళ్ళ వయస్సు గల తమిళనాడుకు చెందిన దిలీప్ క్రిష్టియన్, 15 ఏళ్ళ వయస్సు గల కర్ణాటక రాష్ట్రీయుడు కుమార్ పాండు రంగ 1983 జాతీయ దైర్య సాహసాల అవార్డును అందుకున్నారు. దిలీప్ క్రిష్టియన్ విరిగినడిన, ఒక చెట్టుకొమ్మను అందించి ఒక చెరువులో మునిగిపోబోతున్న 6 ఏళ్ళ బాలిక ప్రాణం కాపాడాడు. కుమార్ పాండు రంగ తన సహాధ్యాయి రైలు క్రింద పడకుండా రక్షించాడు.

"పె మెరుగులు మోసగిసాయి!"

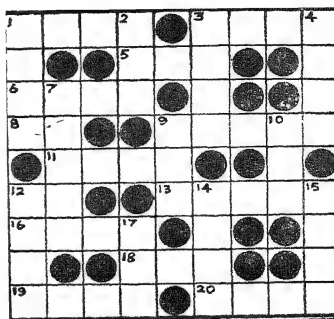
క్విజ్

1. కంచు ఎలా తయారు చేస్తారు? 2. 'వరికామ పీఠాంతం' స్థాపించింది ఎవరు? 3. ఎక్కువ అనుభవం గలవాణ్ణి తెలుగులో ఏమంటారు? 4. 'శ్రీ కాళహస్తి' అనే పేరు ఎలా వచ్చింది? 5. బ్రాడ్ గేట్ రైలు మార్గంలో రెండు పట్టాల మధ్య దూరం ఎంత ఉంటుంది? 6. భూమికి ఎన్ని ఉప గ్రహాలు ఉన్నాయి? 7. షణ్ముఖుడు ఎవరు? 8. 'అథన్' అవార్డు ఎవరికిస్తారు?

చజిల్

ఆధారాలు - అడ్డం: 1. వెండితెర తెక్నికన 'విశ్వనాథ' చారిత్రక నవల, 3. అర్జునుని ఒక బార్డు, 5. నముద్రం, 6. తెలుగు roses, 8. చివరిలో తేలిపోయిన లలిత, 9. సత్య వంతుడు ఎవరి వతి, 11. బ్రాహ్మణుని హత్య, 12. మార్గం, 13. ఒక కిరాతుడు సంహరింపబడే నాటకానికి పేరు, 16. ఈ రోజులలో తెలివికా? వలువకా? దేనికి విలువ హెచ్చు, 18. 'తగడు'కి వ్యతిరేకం, 19. నారదుడు ఇచ్చిన పారిజాతాన్ని కృష్ణుడు ఎవరికి ఇచ్చాడు? 20. మాజీ ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావు గారి ఇంటి పేరు.

నిలువు: 1. కాశీయాత్ర చరిత్ర వ్రాసిన

పీఠాస్వామయ్య ఇంటి పేరు, 2. రసవత్ కావ్యాలలో ఉండవలసిన తొమ్మిది ఏవి? 3. 'దేవాంతకుడు' 4. 'చిత్ర నళీయం' నాటకంలో నాయిక, 7. విద్యరూపడానికి పాడే పాటలు, 9. శ్రీకృష్ణుని తమ్ముడు, 10. చిన్న నాక, 12. అర్జునునికి కృష్ణుడు ఏమవుతాడు? 14. రాముని తమ్ముడా? 15. తెల్లనిది, 17. మొగలి పువ్వు.

'మనిషి' అనిపించుకునే అర్హత సాధించు!

"మనుష్యుల్లో మంచి, చెడ్డా - రెండూ ఉన్నాయి. చెడు మాత్రమే చూసి ఎవ్వరినీ తూలనాడకు: నీ ప్రతిబింబారే వారు అని గుర్తించి వారిని చక్కదిద్దేందుకు ప్రయత్నించు: 'ప్రేమ'తో వారిని దగ్గరికి తీసుకో! 'మంచి' వైపుకు వారి దృష్టిని మళ్ళించు. అప్పుడే 'మనిషి' అనిపించుకునే అర్హత నీకు వస్తుంది.

— స్వామి బ్రహ్మనంద

"అన్యాయానికి 'తల ఒగ్గడం' కంటె

'తలపడడం' ఎక్కువ అవమానకరం!"

— జేట్

తెలివినీ పరికర

1. తొమ్మిదిలో ఒకటి తీసేస్తే పది మిగులుతుంది - ఎలా; 2. 23 కి 9 కలిపితే దానిలోని అంకెలు తారుమారై 32 అవుతుంది. ఇలా 9 కలవడం వల్ల అంకెలు తారుమారయ్యే రెండంకెల సంఖ్యలు మరో రెండు చెప్పగలరా? 3. 'ఒకానొక వర్ణానికి చెందిన వడుచు' అనే పేరు గల ఒక కీటకాన్ని చెప్పండి; 4. బేధము, భేదము, భేదము - వీటిలో ఏది రైటు; 5. 65, 68, 72, 77, 83, —, — ఈ వరుసలో తరువాతి 2 సంఖ్యలు చెప్పండి. 6. స, ధ, రి, వి, గ - ఈ వరుసలో చివరి స్వరం ఏది; 7. 'కొండ' చివర వచ్చే తెలుగు జిల్లా ఏది; 8. మన కళ్ళల్లోకి చూసి మాట్లాడలేని వాడు నిజాయితీ లేనివాడు - నిజమా; కాదా;

మరింతల మనోమ

ఈ క్రింది మాటలకు సరియైన అర్థాన్ని/ అర్థాలను గుర్తించండి:

1. అక్షము: (ఏ) కన్ను, (బి) పాచిక, (సి) చక్రము, (డి) ఇరుసు.
2. అక్షరము: (ఏ) అక్షయ, (బి) వర్ణము, (సి) ఆకాశము, (డి) మట్టికోత.
3. అక్షి: (ఏ) కన్ను, (బి) శుక్రాచార్యులు, (సి) ఒంటి కన్ను వాడు, (డి) పాచిక.
4. అక్షిహిణి: (ఏ) జూదపు పలక, (బి) సేనా విశేషము, (సి) దీపము, (డి)

“కష్టాలు వస్తే శరపరంపరలుగా వస్తాయి.”

- షేక్స్పియర్

అక్షిహిణి.

5. అఖండము: (ఏ) ఒక ఖండము (బి) సంపూర్ణము, (సి) చిన్న ముక్క, (డి) ఎప్పుడూ ఆరకుండా వెలిగే దీపము.

6. అగచాట్టు: (ఏ) సాలెవారు, (బి) కంసాలులు, (సి) కష్టాలు, (డి) చాటు: ఉన్న వస్తువులు.

7. అగజ: (ఏ) ఒక రకం ఏనుగు (బి) పార్శ్వతి, (సి) ఆకాశము, (డి) వీరు.

(57 వ పేజీ తరువాయి)

రికార్డు భారతీయునిదే: తంజావూరుకు చెందిన స్వామీ పండర నన్నిధి జూలై 1949 నాటికి 26 అ.ల పొడుగున పెరిగింది.

* పొడుగుసాటి మీసాలలోనూ రికార్డు భారతీయులదే: ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి చెందిన మనురియాద్ 102 అం. ల పొడవున మీసాలు పెంచాడు.

* చివరికి చేతి గోళ్ళు నిడివి విషయం లోనూ ఒక భారతీయుడే ప్రపంచ రికార్డు స్థాపించాడు. 'ఫూనె'కు చెందిన శ్రీధర్ చిల్లాల్ గోళ్ళు పాములాగ మెలికలు తిరుగుతూ సుదీర్ఘంగా పెరిగాయి. ఆయన గోళ్ళ మొత్తం పొడవు 116 1/2 అం.లు:

8 అగడ్త: (ఏ) పొగడ్త కానిది, (బి) కందకము, (సి) ఇంటి చూరు, (డి) పరిఖ.

పంపండి. ఉత్తమ వ్యాఖ్యకు రు. 5 లు ఖరీదు చేసే పుస్తకం బహుమతి:

ఎస్ డమ్
పోటీల కూపను
జూన్ 1984

ముఖచిత్ర వ్యాఖ్య

ఆరు మాటలకు మించకుండా ఈ సంచిక ముఖచిత్రానికి తగిన శీర్షిక వ్రాసి పంపండి.

వాద్యకాల గ్రహణములు

రై నందిన జీవితంలో మీకు ఎదురయ్యే ఏ సంఘటనను గురించి అయినా ఒకటి రెండు వాక్యాల్లో చమత్కారమైన వ్యాఖ్య వ్రాసి

మీరైతే?

(ఏప్రిల్ 1984)

విన్ డమ్ పత్రికకు ఎడిటర్ అయితే?

“14 భారతీయ భాషలలో ‘విన్ డమ్’ విడుదలచేస్తా!”

—ఎం. దయమణి, బిట్రగుంట.

* * *

“‘విన్ డమ్’ మానవత్రికను

వారపత్రికగా మార్చేస్తా!”

—శ్రీమతి బి. జానకి దేవి, హైదరాబాదు.

“తెలిపికోడం కాదు, ఆచరించడమే కష్టం!” —మూకింగ్

“రాజీవ్ గాంధీ స్థానంలో ఉంటే?”
మీరైతే ఏం చేస్తారు? క్లుప్తంగా, చమత్కారంగా ఉండే జవాబు వ్రాయండి.

భావచరిత్ర చిత్రం

8 మాటలకు మించకుండా పైన కవి విస్తున్న రెండు చిత్రాలనూ పరిశీలించి వాటికి వర్తించేట్లు చమత్కారమైన లేదా ఆలోచన రేకెత్తించే శీర్షికను సూచించండి.

సాహిత్యం (అభివృద్ధి)

(ఏప్రిల్ 1984)

వ్యాసం - మొదటి బహుమతి: కాళంగి రాధాకృష్ణరావు, తువ్వ వలకరాయుడు పాలెం, ప. గో. జిల్లా; రెండవ బహుమతి: జయ విజయ, సాలూరు; మూడవ బహుమతి: డి. శేషబాబు, కైకలూరు.

క్విజ్ - జవాబులు: 1. పితృత్వం, 2. డాబ్, 3. విధి, 4. క్రికెట్ ఆటకు, 5. బ్రిటిష్ పాలన నుంచి భారత దేశం స్వతంత్రం అయింది (1947 ఆగస్టు 15), 6. (పాత) ఢిల్లీ నగరంలో, 7. క్రికెట్ ఆటకు, 8. ఇరు పక్షాల స్కోరు 40 కావడం.

విజేతలు - మొదటి బహుమతి: కుమారి బి. హెచ్. విశాలాక్షి. భట్టిప్రోలు; రెండవ బహుమతి: ఏ. ప్రమీల, తలపుల, అనంత పురం జిల్లా; మూడవ బహుమతి: అరుణ ప్రభ, హైదరాబాద్.

పజిల్ - జవాబులు అడ్డం: 1. నట రత్నం, 3. వినాయక, 5. అప్రయత్నము, 7. ముఖారి, 8. లలాట, 9. భీరపులుగు, 10. ద్వారక, 11. కామిని, 13. రక్కసి మాయ, 16. తిరువూరు, 17. తండులాల.

నిలువు: 1. నయనము, 2. త్నం, య, 3. వినూత్న, 4. కళ్ళికోట, 5. అరి భీకర, 6. ములగ కాయ, 10. ద్వావింశతి,

జుట్టు పీక్కునే అలవాటు

“బట్టతల అయిపోయేదాకా ఊరికే జుట్టు పీక్కుంటూ ఉండే దురభ్యాసం ఏర్పడడానికి కారణం ఏ పనిలోనూ ఆన క్రి లేకపోవడం, తనలో తాను ముడుచుకొనిపోయే స్వభావం” అంటారు లక్ష్మీలోని కింగ్ జార్ మెడికల్ చెందిన డా. జితేంద్రకుమార్ త్రివేది. ఆయన దగ్గరకు వచ్చిన కేసులలో మిక్కిలి దారుణమైంది—ఒక 40 ఏళ్ళ రోగి కేసు. అతని తలమీదే కాదు, శరీరం మీద కూడా ఒక్క వెంట్రుక లేదు. తనీ, భార్య, సోదరుడూ, సోదరీ వెంట వెంట చని పోవడం ఆ వ్యక్తి తన దేహం మీదనే దురా గతానికి పూనుకునేందుకు దారి తీసింది.

“ప్రార్థన వల్ల దేవుడు మారడు; ప్రార్థించే వాడే మారుతాడు!”

—క్లియర్ గార్డ్

12. నివాళులు, 14. కృ.,ట,రు, 15. మారుతం.

విజేతలు - మొదటి బహుమతి : తూను గుంట కృష్ణమూర్తి, పొన్నూరు: రెండవ బహుమతి: వి. శ్రీదేవి, పిట్లం(నిజామాబాద్ జిల్లా); మూడవ బహుమతి: పిండిప్రోలి రామ సుబ్బారావు, హైదరాబాదు-18.

తెలివికి పరీక్ష - జవాబులు: 1. గడ, 2. 77 (బ్రాకెట్ కు కుడివైపు సంఖ్య నుంచి ఎడమ వైపు సంఖ్య తీసివేసి 2 తో భాగించాలి), 3. రాజు, 4. పరీక్షిత్తు (ఇతడు రాజు, కత్కినవారు ఋషులు), 5. నిజంకాదు, 6. సర్వనామం, 7. వాల్మీకి, 8. వానరం.

విజేతలు - మొదటి బహుమతి: పి. రఘునందన్, బోర్లం; మూడవ బహుమతి: చలసాని సత్యనారాయణ, ఏలూరు.

మాటల మహిమ - జవాబులు: 1. పక్షి (బి), పాము (డి), 2. విఘ్నం (సి), 3. గర్భిణీ స్త్రీ (పి), చూలాలు (డి), 4. శిష్యుడు (బి), సమీపస్థుడు (డి), 5. అన్నం (బి), 6. కన్ను (సి), బాణం (డి), 7. ఆకాశం (బి), వస్త్రం (సి), 8. ఏనుగు మీది పీఠం (పి).

విజేతలు - మొదటి బహుమతి: జి. మనోజ్ కుమార్, హనుమకొండ; రెండవ బహుమతి: ఆర్. బాలపుల్లయ్య, రాయచోటి; మూడవ బహుమతి: వి. రాజకేశవర్, కడప.

ముఖచిత్ర వ్యాఖ్య - మొదటి బహుమతి: పి. శ్రీనివాసరెడ్డి, వరంగల్; రెండవ బహుమతి: పి. వి. ఎస్. ఎస్. శర్మ, అనకాపల్లి; మూడవ బహుమతి: బి. వి. ఎల్. నారాయణరావు, గుంటూరు.

పాఠకుల అభిప్రాయాలు - మొదటి బహుమతి: హెచ్. ఫణి, అనంతపురం; రెండవ బహుమతి: సుందరగిరి విజయ్ ప్రసాద్, వరంగల్.

మీరైతే? - మొదటి బహుమతి: యం. దయమణి, బిట్రగుంట; రెండవ బహుమతి: శ్రీమతి బి. జానకి దేవి, హైదరాబాదు.

భావ పరిచయపోటీ - మొదటి బహుమతి: చలసాని సత్యనారాయణ, ఏలూరు; రెండవ బహుమతి: మట్టా అప్పలస్వామి, దేవాది; మూడవ బహుమతి: టి. బాలకృష్ణ, జేతవోలు (నల్గొండ జిల్లా).

(4 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రమిందదం జరుగవచ్చును. తరువాత కాల క్రమేణ అతని నిజ స్వరూపం మీకు బట్ట బయలు కావచ్చును.

దీనికి వ్యతిరేకం కూడా నిజమే: ఈ సందర్భంలో నాకో కథ జ్ఞాపకం వస్తోంది. ఆర్పాటంగా విజయ నదుస్తులు ధరించి ఉన్న ఒక పెద్దమనిషికి జేబులు తడుముకుంటే తన పిల్ల జేబురుమాలు కనిపించ లేదు. పక్క వాడితో “నువ్వే దానిని దొంగిలించావు” అన్నాడు. కొంత గలభా అనంతరం ఆ పెద్దమనిషి జేబులోనే ఆ జేబు రుమాలు కనిపించింది. అనవసరంగా తొందరపడి నింద వేసినందుకు పక్క వ్యక్తిని ఊహించ మని అతడు కోరాడు. అప్పుడు ఆ పక్క వ్యక్తి ఏమన్నాడో తెలుసా? “ఫరవాలేదు లెండి: మీరు నన్ను ‘దొంగ’ అనుకున్నారు. నేను మీరు ‘పెద్దమనిషి’ అనుకున్నాను. ఇద్దరం పొరపాటు పడ్డాం!”

“గౌరవించలేని వాడు గౌరవం పొందలేడు!”

విజయ

తెలుగు మాస పత్రికకు

అన్ని గ్రామాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతమైన విజయం కావాలి !

విజయ వివరాలకు
వెంటనే రాయండి.

సర్క్యరేషన్ మానేజర్

విజయ

9, దేశికా రోడ్డు,
మైలాపూరు,

మద్రాసు-600 004

EDITED AND PUBLISHED BY K V GOVINDA RAO
AT No. 9, DESIKA ROAD, MYLAPORE, MADRAS-600 004. (INDIA).
PRINTED BY Mr. D. SRIDHARA RAO, AT KRANTI PRESS,
2, FRANCIS JOSEPH STREET, MADRAS - 600 001. (INDIA).
COVER PRINTED BY SRI SHENBAGAM LITHO PRESS SIVAKASI.